

สภามหาวิทยาลัยรามคำแหง

ให้ความเห็นชอบหลักสูตรนี้แล้ว

ในการประชุมครั้งที่ 14 / 65 วันที่ 21 ก.พ. 65

รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยรามคำแหง

[Handwritten signature]

สำนักคณบดีคณาธิการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
รับทราบให้ความเห็นชอบหลักสูตรนี้แล้ว
เมื่อวันที่ ๑๕ มี.ค. ๒๕๖๕

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาปรัชญา
(หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช 2565)

ภาควิชาปรัชญา คณะมนุษยศาสตร์

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

สารบัญ

	หน้า
หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป	1
หมวดที่ 2 ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร	8
หมวดที่ 3 ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างของหลักสูตร	10
หมวดที่ 4 ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล	68
หมวดที่ 5 หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนักศึกษา	78
หมวดที่ 6 การพัฒนาคณาจารย์	80
หมวดที่ 7 การประกันภาพหลักสูตร	81
หมวดที่ 8 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร	86
ภาคผนวก 1 แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ จากหลักสูตรสู่รายวิชา	88
ภาคผนวก 2 ความคาดหวังผลลัพธ์การเรียนรู้การสอนเมื่อสิ้นปีการศึกษา	111
ภาคผนวก 3 ผลงานทางวิชาการและภาระการสอนของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และอาจารย์ประจำหลักสูตร	113
ภาคผนวก 4 คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร	119
ภาคผนวก 5 ตารางเปรียบเทียบหลักสูตรเดิมกับหลักสูตรปรับปรุง	121
ภาคผนวก 6 ข้อบังคับมหาวิทยาลัยรามคำแหง ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ 2560	134

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาปรัชญา
(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2565)

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

คณะ / ภาควิชา

คณะมนุษยศาสตร์ ภาควิชาปรัชญา

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ชื่อหลักสูตร

รหัสหลักสูตร

25310071100013

ภาษาไทย

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา

ภาษาอังกฤษ

Bachelor of Arts Program in Philosophy

2. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

ภาษาไทย

ศิลปศาสตรบัณฑิต (ปรัชญา)

ภาษาอังกฤษ

Bachelor of Arts (Philosophy)

อักษรย่อ ภาษาไทย

ศศ.บ. (ปรัชญา)

อักษรย่อ ภาษาอังกฤษ

B.A. (Philosophy)

3. วิชาเอก ไม่มี

4. จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร

ไม่น้อยกว่า 132 หน่วยกิต

5. รูปแบบของหลักสูตร

5.1 รูปแบบ เป็นหลักสูตรระดับปริญญาตรี หลักสูตร 4 ปี

5.2 ประเภทของหลักสูตร (เฉพาะ หลักสูตรระดับปริญญาตรี)

หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาการ

ปริญญาตรีทางวิชาการ

ปริญญาตรีแบบก้าวหน้าทางวิชาการ

หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพ

ปริญญาตรีทางวิชาชีพ

ปริญญาตรีแบบก้าวหน้าทางวิชาชีพ

หลักสูตรปริญญาตรีปฏิบัติการ

ปริญญาตรีปฏิบัติการ

ปริญญาตรีแบบก้าวหน้าปฏิบัติการ

5.3 ภาษาที่ใช้ ภาษาไทย

5.4 การรับเข้าศึกษา

- รับนักศึกษาไทย และนักศึกษาต่างประเทศที่สามารถพูด อ่าน เขียน ภาษาไทยได้เป็นอย่างดี
- รับเฉพาะนักศึกษาต่างประเทศ
- รับนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างประเทศ
- ความสามารถทางภาษาอังกฤษ

5.5 ความร่วมมือกับสถาบันอื่น

- สถาบันจัดการเรียนการสอนโดยตรง
 - ความร่วมมือกับสถานการศึกษาต่างประเทศ คือ
 - ความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นๆ
- (ทั้งนี้ กรณีความร่วมมือกับสถานการศึกษา/หน่วยงานอื่นๆ ในต่างประเทศต้องสอดคล้องกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องแนวทางความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาไทยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ พ.ศ. 2550)

5.6 การให้ปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษา

- ปริญญาเพียงสาขาวิชาเดียว
- ปริญญามากกว่า 1 สาขาวิชา
- ปริญญาร่วมระหว่างมหาวิทยาลัยกับสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่มีข้อตกลงความร่วมมือ

6. สถานภาพของหลักสูตรและพิจารณาอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตร

- หลักสูตรใหม่ พ.ศ.
- หลักสูตรใช้บังคับ ภาคการศึกษา ปีการศึกษา
- หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2565 ปรับปรุงจากหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาปรัชญา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560)
- หลักสูตรใช้บังคับ ภาคการศึกษา 1 ปีการศึกษา 2565
- ที่ประชุมสภามหาวิทยาลัยรามคำแหง วาระที่ 2.1 ครั้งที่ 4/2565
- เมื่อวันที่ 21 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565
- สป.อว. (สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม)
- รับรอง/เห็นชอบหลักสูตร เมื่อวันที่ 4 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2566
- สำนักงานวิชาชีพ/องค์กรวิชาชีพ (ระบุนอญคร) รับรอง/เห็นชอบหลักสูตร
- เมื่อวันที่ เดือน พ.ศ.

7. ความพร้อมในการเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐาน

หลักสูตรจะได้รับการเผยแพร่เป็นหลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2552 ในปีการศึกษา 2567

8. อาชีพที่สามารถประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา

- 8.1 ครู อาจารย์
- 8.2 นักวิชาการ
- 8.3 นักวิจัย
- 8.4 อนุศาสนาจารย์
- 8.5 นักเขียน
- 8.6 นักแปล
- 8.7 รับราชการในหน่วยงานต่างๆ
- 8.8 พนักงานบริษัท
- 8.9 อาชีพอิสระ

9. อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล (นาย/นาง/นางสาว)	ตำแหน่ง ทางวิชาการ (ผศ./รศ./ศ)	วุฒิการศึกษา	สาขาวิชา	สถานศึกษา / ประเทศ	ปีที่สำเร็จ
1.	นายกิตติศักดิ์ โถวสมบัติ	อาจารย์	M.A.	Philosophy	University of Bristol / UK.	2557
			ค.บ.	มัธยมศึกษา/ มัธยมศึกษา	จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย / ไทย	2555
2.	นายวิโรจ นาคชาติ	รองศาสตราจารย์	อ.ม.	ศาสนเปรียบเทียบ	มหาวิทยาลัยมหิดล	2536
			ศศ.บ.	ปรัชญา	มหาวิทยาลัย รามคำแหง / ไทย	2533
3.	นายไม้ สงวนสกุล	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	M.A. (Hons.)	Philosophy	University of Madras / India	2534
			พร.บ. (เกียรตินิยม)	ปรัชญา	มหาจุฬาลงกรณ ราชวิทยาลัย / ไทย	2532
4.	นางสาวนฤมล มารคแมน	รองศาสตราจารย์	Ph.D	Philosophy	Magadh University / India	2541
			อ.ม.	ปรัชญา	จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย / ไทย	2528
			อ.บ.	ภาษาญี่ปุ่น	จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย /ไทย	2521
5.	นางสาวตรีสุข พलगูร	อาจารย์	ศศ.ม.	ศาสนเปรียบเทียบ	มหาวิทยาลัยมหิดล	2550
			ศศ.ม.	ไทยศึกษา	มหาวิทยาลัย รามคำแหง / ไทย	2545
			ศศ.บ.	ภาษาอังกฤษ	มหาวิทยาลัย รามคำแหง / ไทย	2537

* หมายเหตุ ผลงานทางวิชาการในรอบ 5 ปี ระบุในภาคผนวก

10. สถานที่จัดการเรียนการสอน

สถานที่เรียน อาคารที่ทำการคณะมนุษยศาสตร์ และอาคารเรียนรวมอื่น ๆ ในบริเวณมหาวิทยาลัยรามคำแหง
หัวหมาก

11. สถานการณ์ภายนอก หรือการพัฒนาที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาในการวางแผนหลักสูตร

(การวิเคราะห์หลักสูตร)

11.1 สถานการณ์ หรือการพัฒนาทางเศรษฐกิจ

11.1.1 ในปัจจุบันระบบเศรษฐกิจมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศเป็นอย่างมาก ดังนั้น บุคคลทุกสายอาชีพจำเป็นต้องมีคุณธรรม จริยธรรม เพื่อที่จะเป็นแรงขับเคลื่อนให้ระบบเศรษฐกิจดำเนินต่อไปได้อย่างเป็นปกติ

11.1.2 เนื่องจากทางด้านเศรษฐกิจมีการแข่งขันสูง นอกจากการมีองค์ความรู้ในแต่ละสายอาชีพแล้ว บุคคลจำเป็นต้องมีความรอบรู้ในเรื่องของการดำเนินชีวิต มีวิจรรณญาณ คิดเป็นระบบ และเป็นเหตุเป็นผลซึ่งบุคคลประเภทดังกล่าวนี้ย่อมประสบความสำเร็จในด้านการประกอบอาชีพ และเป็นกำลังสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศต่อไป

11.2 สถานการณ์ หรือการพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรม

11.2.1 สภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป มีความซับซ้อนขึ้น มีแนวคิดที่หลากหลายมากขึ้น ทำให้มีความจำเป็นที่ต้องคำนึงถึงความคิดเห็นที่แตกต่างของคนในสังคม มีโลกทัศน์ ชีวทัศน์ที่เหมาะสมในการดำรงตนอยู่ในสังคมปัจจุบัน

11.2.2 การดำเนินชีวิตในสังคมปัจจุบันต้องประสบกับภาวะบีบคั้นในหลายด้าน การใช้แนวคิดทางปรัชญาไปใช้ในการดำรงชีวิตจะทำให้การใช้ชีวิตมีความสุขยิ่งขึ้น สามารถนำมาใช้เป็นพื้นฐานในการศึกษาระดับสูงให้มีประสิทธิภาพขึ้น และนำไปสู่การเติมเต็มทางด้านจริยธรรมของสังคม

12. ผลกระทบ/วิเคราะห์หลักสูตรจากข้อ 11.1 และ 11.2 ต่อการพัฒนาหลักสูตร และความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของมหาวิทยาลัย/สถาบัน

12.1 ผลกระทบจากสถานการณ์ภายนอกที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาหลักสูตร

12.1.1 หลักสูตรต้องผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ คือ บัณฑิตที่รอบรู้ทั้งในคุณธรรม จริยธรรม รู้จักหลักเหตุผลที่ถูกต้อง และสามารถแยกแยะเหตุผลที่ผิดและถูกได้ พร้อมทั้งสามารถนำคุณธรรม จริยธรรม และหลักเหตุผลที่ถูกต้องมาใช้ในการปฏิบัติงาน และในการดำเนินชีวิต

12.1.2 ต้องสร้างหลักสูตรให้ได้มาตรฐาน มีความเป็นสากล สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบัน

12.1.3 หลักสูตรต้องเป็นไปเพื่อการนำความรู้สู่ปวงชน คือ ผู้เรียนสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้รับถ่ายทอดสู่สังคมได้ รวมถึงสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคคลอื่น ๆ

12.2 ความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของมหาวิทยาลัย/สถาบัน

12.2.1 สถาบันต้องผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพ พัฒนาหลักสูตรให้ได้มาตรฐาน มีความยืดหยุ่น และความหลากหลายในการปฏิบัติ

12.2.2 ประสานความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันการศึกษา หน่วยงานภาครัฐและเอกชน ทั้งในและต่างประเทศ เพื่อนำความรู้สู่ปวงชนในหลายรูปแบบ และมีความเป็นสากล นำวิชาการสู่ความเป็นเลิศ

13. ความสัมพันธ์ (ถ้ามี) กับหลักสูตรอื่นที่เปิดสอนในคณะ/ภาควิชาอื่นของมหาวิทยาลัย/สถาบัน เช่น

13.1 รายวิชาในหลักสูตรที่ต้องเรียนจากคณะ/ภาควิชาอื่น ดังนี้

- วิชาศึกษาทั่วไป ได้แก่ กระทบวนวิชา ดังต่อไปนี้	หน่วยกิต
RAM 1101 ทักษะการใช้ภาษาไทย (Thai Language Skills)	3(3-0-6)
RAM 1102 ภาษาไทยเพื่อการนำเสนอ (Thai for Presentations)	3(3-0-6)
RAM 1103 ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในการทำงาน (Thai for Communication at Work)	3(3-0-6)
RAM 1111 ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน (English in Daily Life)	3(3-0-6)
RAM 1112 ภาษาและวัฒนธรรมอังกฤษ (English Language and Culture)	3(3-0-6)
RAM 1113 ภาษาและวัฒนธรรมจีน (Chinese Language and Culture)	3(3-0-6)
RAM 1114 ภาษาและวัฒนธรรมญี่ปุ่น (Japanese Language and Culture)	3(3-0-6)
RAM 1115 ภาษาและวัฒนธรรมเกาหลี (Korean Language and Culture)	3(3-0-6)
RAM 1116 ภาษาและวัฒนธรรมมาเลย์ (Malay Language and Culture)	3(3-0-6)
RAM 1117 ภาษาและวัฒนธรรมเมียนมา (Myanmar Language and Culture)	3(3-0-6)
RAM 1118 ภาษาและวัฒนธรรมเขมร (Khmer Language and Culture)	3(3-0-6)
RAM 1119 ภาษาและวัฒนธรรมเวียดนาม (Vietnamese Language and Culture)	3(3-0-6)
RAM 1121 ภาษาและวัฒนธรรมลาว (Laotian Language and Culture)	3(3-0-6)
RAM 1122 ภาษาและวัฒนธรรมอาหรับ (Arabic Language and Culture)	3(3-0-6)
RAM 1123 ภาษาฮินดีและวัฒนธรรมอินเดีย (Hindi Language and Indian Culture)	3(3-0-6)
RAM 1124 ภาษาและวัฒนธรรมฝรั่งเศส (French Language and Culture)	3(3-0-6)
RAM 1125 ภาษาและวัฒนธรรมเยอรมัน (German Language and Culture)	3(3-0-6)
RAM 1126 ภาษาและวัฒนธรรมสเปน (Spanish Language and Culture)	3(3-0-6)
RAM 1127 ภาษาและวัฒนธรรมรัสเซีย (Russian Language and Culture)	3(3-0-6)
RAM 1128 ภาษาและวัฒนธรรมกรีก (Greek Language and Culture)	3(3-0-6)

	หน่วยกิต
RAM 1131 ทักษะการเข้าใจดิจิทัล (Digital Literacy)	3(3-0-6)
RAM 1132 ทักษะทางสารสนเทศ (Information Literacy)	3(3-0-6)
RAM 1141 ศาสตร์แห่งบุคลิกภาพ (Science of Personality)	3(3-0-6)
RAM 1142 การพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม (Quality of Life and Society Development)	3(3-0-6)
RAM 1201 ความคิดสร้างสรรค์เพื่อการพัฒนานวัตกรรม (Creativity for Innovation Development)	3(3-0-6)
RAM 1202 ศิลป์สร้างสรรค์ (Creativity Arts)	3(3-0-6)
RAM 1203 ศาสตร์การคิดเปลี่ยนโลก (Thinking Science that Changes the World)	3(3-0-6)
RAM 1204 คณิตศาสตร์และสถิติเพื่อการดำเนินชีวิตในโลกสมัยใหม่ (Mathematics and Statistics for Daily Life in the Modern World)	3(3-0-6)
RAM 1211 ศาสตร์แห่งการเป็นผู้ประกอบการ (Principles of Entrepreneurship)	3(3-0-6)
RAM 1212 ผู้ประกอบการรุ่นใหม่ (Smart Entrepreneurs)	3(3-0-6)
RAM 1213 ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการพัฒนานวัตกรรมเพื่อสังคมและเศรษฐกิจ (Local Wisdom and Innovation Development for Society and Economy)	3(3-0-6)
RAM 1214 วิทยวิทย์สู่โมเดลเศรษฐกิจ BCG (Science, Technology, and Innovation (STI) for The BCG Economy Model)	3(3-0-6)
RAM 1301 คุณธรรมคู่ความรู้ (Morality and Knowledge) (RAM 1000)	3(3-0-6)
RAM 1302 การเมืองและกฎหมายในชีวิตประจำวัน (Politics and Law in Daily Life)	3(3-0-6)
RAM 1303 วิทยาศาสตร์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (Science for Sustainable Development)	3(3-0-6)
RAM 1311 ศิลปะและวัฒนธรรมในท้องถิ่นไทย (Thai Local Art and Culture)	3(3-0-6)
RAM 1312 วัฒนธรรมร่วมสมัยกับการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมทางดิจิทัล (Contemporary Culture and Digital Disruption)	3(3-0-6)

13.2 รายวิชาที่สาขาวิชาปรัชญาเปิดสอนให้สาขาวิชาอื่นเรียนดังนี้

- ไม่มี

13.3 การบริหารจัดการ

13.3.1 มหาวิทยาลัยรามคำแหงมีระบบการเรียนการสอนแบบสหวิทยาการ นักศึกษาทุกคณะ และทุกสาขาวิชาสามารถเลือกเรียนวิชาที่ภาควิชาปรัชญาเปิดสอนเป็นวิชาเลือกเสรีได้ ทั้งนี้ จะต้องเป็นไปตามระเบียบของมหาวิทยาลัย คณะและสาขาที่นักศึกษาสังกัดอยู่ และไม่ซ้ำซ้อนกับวิชาศึกษาทั่วไป วิชาเอก หรือวิชาโทที่ได้เรียนไปแล้ว

13.3.2 มีการบูรณาการสอนร่วมกับภาควิชาต่างๆ ในคณะมนุษยศาสตร์ ในการจัดการเรียนการสอน รูปแบบของกลุ่มวิชาการศึกษาทั่วไป การเปิดเป็นวิชาโท และวิชาเลือกของปริญญา ศิลปศาสตรบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์ การดำเนินการสอนในกลุ่มวิชาศึกษาทั่วไป วิชาโท และวิชาเลือกให้กับคณะต่าง ๆ ในภาคปกติ

หมวดที่ 2 ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร

1. ปรัชญา ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1.1 ปรัชญาของหลักสูตร (สอดคล้องกับปรัชญาของสถาบัน)

รอบรู้วิชาการ วิจารณ์ญาณดี มีคุณธรรมนำชีวิต

1.2 ความสำคัญของหลักสูตร

ช่วยให้ผู้ศึกษาสามารถนำแนวคิดทางปรัชญาไปใช้ในการดำรงชีวิตอย่างมีความสุขยิ่งขึ้น และสามารถใช้เป็นพื้นฐานการศึกษาในระดับสูงอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมทั้งเพิ่มการศึกษาทางด้านจริยธรรม อันนำไปสู่การเติมเต็มความต้องการทางด้านจริยธรรมของสังคม

1.3 เหตุผลในการปรับปรุงหลักสูตร

เนื่องจากสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปทั้งภายในและภายนอก ประกอบกับครบรอบการปรับปรุงหลักสูตร ทำให้ทางภาควิชาฯ เห็นสมควรปรับปรุงหลักสูตรให้มีความเหมาะสม และตอบโจทย์กับสภาพการณ์ในปัจจุบันมากขึ้น และเพื่อให้เกิดประโยชน์ และความรู้แก่ผู้เรียนเป็นสำคัญ อีกทั้งทางภาควิชาฯ ตระหนักถึงคุณค่าของวิชาต่าง ๆ ที่เปิดสอนว่าสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตได้เป็นอย่างดี จึงทำการปรับปรุงหลักสูตร เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ชีวิตในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.4 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

- 1.4.1 เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ ในแนวคิดทางปรัชญาต่าง ๆ
- 1.4.2 เพื่อให้ นักศึกษามีเหตุผล มีวิจารณ์ญาณ สามารถแก้ปัญหาชีวิตและสังคมได้ โดยอาศัยวิธีการและแนวคิดทางปรัชญาต่าง ๆ
- 1.4.3 เพื่อให้ นักศึกษาตระหนักในคุณธรรม และนำคุณธรรมมาใช้เป็นหลักดำเนินชีวิต เป็นแบบอย่างที่ดีกับบุคคลอื่น ๆ
- 1.4.4 เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีคุณธรรม รอบรู้ในวิชาการ มีสติปัญญา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีเหตุผลและมีวิจารณ์ญาณอันถูกต้องในสถานการณ์ต่าง ๆ เสมอ
- 1.4.5 เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ในทางปรัชญา เพื่อเป็นพื้นฐานการศึกษาต่อในสถาบันชั้นสูง ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

2. แผนพัฒนาปรับปรุง

- 2.1 แผนการพัฒนา/เปลี่ยนแปลงพร้อมระบุเวลาคาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จ (ภายใน 5 ปี)
- 2.2 กลยุทธ์สำคัญที่ต้องดำเนินการเพื่อความสำเร็จของแผนนั้นๆ
- 2.3 หลักฐาน/ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ (ควรเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินในหมวด 7 การประกันคุณภาพหลักสูตรด้วย)

แผนการพัฒนา/เปลี่ยนแปลง	กลยุทธ์	หลักฐาน/ตัวบ่งชี้
1. ปรับปรุงหลักสูตร ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา ให้เป็นไปตามมาตรฐาน ไม่ต่ำกว่าที่ สป. อว. กำหนด ภายในระยะเวลา 5 ปี	ติดตามและประเมินหลักสูตรอย่าง ต่อเนื่อง	1. เอกสารการปรับปรุงหลักสูตร 2. รายงานผลการประเมินหลักสูตร
2. ส่งเสริมการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และส่งเสริมการศึกษา ค้นคว้านอกห้องเรียน ของนักศึกษา	จัดรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ และการศึกษาค้นคว้า นอกห้องเรียนของนักศึกษา	1. การเข้าอบรมเพิ่มพูนความรู้ และทักษะการสอนของอาจารย์ 2. การมอบหมายงานให้นักศึกษา ไปทำการศึกษาค้นคว้าด้วย ตนเอง
3. ปรับปรุงหลักสูตรให้ สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง ทางสังคมและวัฒนธรรม	ติดตามการเปลี่ยนแปลงทางด้าน สังคมและวัฒนธรรม โดยศึกษา ข้อมูลจากสถิติและผลวิจัย	1. รายงานผลการประเมินความพึง พอใจของบัณฑิตที่มีต่อหลักสูตร 2. รายงานผลการประเมินความพึง พอใจของผู้ใช้บัณฑิต
4. พัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับ การเรียนการสอนและวิจัย เพื่อเพิ่มพูนความรู้และ ประสบการณ์ให้ทันต่อ ความก้าวหน้าในทางวิชาการ	สนับสนุนให้คณาจารย์ได้รับการ เพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ โดยจัดให้มีการศึกษาดูงาน ประชุม อบรม และสัมมนา รวมถึงแนะนำ ข้อมูลแหล่งทุนที่สนับสนุนการ ทำวิจัย	1. จำนวนคณาจารย์ที่ได้เพิ่มพูน ความรู้และประสบการณ์ ศึกษาดูงาน ประชุม อบรม สัมมนา 2. จำนวนผลงานวิจัยที่ตีพิมพ์ใน วารสารวิชาการในแต่ละปี

หมวดที่ 3 ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างของหลักสูตร

1. ระบบการจัดการศึกษา

1.1 ระบบ

- ระบบทวิภาค โดย 1 ปีการศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ภาคการศึกษาปกติ 1 ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์
- ระบบไตรภาค
- ระบบจตุรภาค

1.2 การจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน (ระบุ)

- มีการจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน ไม่น้อยกว่า 8 สัปดาห์ หรือการเปิดสอนภาคฤดูร้อนขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของคณะกรรมการประจำหลักสูตร
- ไม่มี

1.3 การเทียบเคียงหน่วยกิตในระบบทวิภาค (ระบุ)

- มี ไม่มี

2. การดำเนินการหลักสูตร

2.1 วัน - เวลา ในการดำเนินการเรียนการสอน

ภาคการศึกษาที่ 1 เดือนกรกฎาคม - เดือนตุลาคม

ภาคการศึกษาที่ 2 เดือนธันวาคม - เดือนมีนาคม

ภาคฤดูร้อน เดือนเมษายน - เดือนพฤษภาคม

2.2 คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา (ในกรณีที่มีเกณฑ์คุณสมบัติเพิ่มเติมต้องระบุให้ครบ และชัดเจน)

เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 ข้อ 11 จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า และมีคุณสมบัติตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยรามคำแหงว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ.2560 (แนบท้ายภาคผนวก)

2.3 ปัญหาของนักศึกษาแรกเข้า

นักศึกษาส่วนใหญ่ยังไม่คุ้นเคยกับการเรียนการสอนในแบบตลาดวิชา ที่ไม่มีการบังคับเข้าชั้นเรียน และนักศึกษาต้องหาความรู้ด้วยตนเองนอกห้องเรียน

2.4 กลยุทธ์ในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหา/ข้อจำกัดของนักศึกษา

2.4.1 จัดปฐมนิเทศนักศึกษาเพื่อแนะนำการเรียนการสอน

2.4.2 มีอาจารย์ให้คำปรึกษา โดยมีชั่วโมงให้คำปรึกษาตามที่ประกาศไว้ที่ภาควิชา

2.4.3 มีหน่วยแนะแนว

2.4.4 จัดทำคู่มือแนะนำการเรียน

2.5 แผนการรับนักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษาในระยะ 5 ปี

จำนวนนักศึกษาที่คาดว่าจะเข้าศึกษาสาขาวิชาปรัชญา ในระหว่างปีการศึกษา 2565 - 2569

ชั้นปีที่	ปีการศึกษา				
	ปี 2565	ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569
ชั้นปีที่ 1	150	150	150	150	150
ชั้นปีที่ 2	-	100	100	100	100
ชั้นปีที่ 3	-	-	75	75	75
ชั้นปีที่ 4	-	-	-	50	50
รวม	150	250	325	375	375
จำนวนผู้สำเร็จการศึกษา	-	-	-	50	50

2.6 งบประมาณตามแผน

2.6.1 รายละเอียดตามหัวข้อการเสนอตั้งงบประมาณ

รายการงบประมาณ	จำนวนเงิน				
	2565	2566	2567	2568	2569
เงินเดือน	4,426,670	4,658,940	4,903,840	5,162,090	5,434,440
ค่าตอบแทน (1)	317,000	317,000	317,000	317,000	317,000
ค่าใช้สอย (2)	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000
ค่าวัสดุ (3)	-	-	-	-	-
ค่าครุภัณฑ์ (4)	-	-	-	-	-
ยอดรวม 1 + 2 + 3 + 4	322,000	322,000	322,000	322,000	322,000
รวมทั้งหมด	4,748,670	4,980,940	5,225,840	5,484,090	5,756,440

2.6.2 ค่าใช้จ่ายต่อหัวในการผลิตบัณฑิต

ค่าใช้จ่ายต่อหัวในการผลิตบัณฑิตตามหลักสูตรประมาณ 69,855.95 บาทต่อคน

2.7 ระบบการศึกษา

- แบบชั้นเรียน
- แบบทางไกลผ่านสื่อสิ่งพิมพ์เป็นหลัก
- แบบทางไกลผ่านสื่อแพรร่ภาพและเสียงเป็นสื่อหลัก
- แบบทางไกลทางอิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อหลัก (E-learning)
- แบบทางไกลผ่านอินเทอร์เน็ต
- อื่น ๆ (แบบตลาดวิชา มีชั้นเรียนหรือศึกษาด้วยตนเอง)

2.8 การเทียบโอนหน่วยกิตรายวิชาและการลงทะเบียนเรียนข้ามมหาวิทยาลัย

เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ และเป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยรามคำแหงว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ.2560 ข้อ 8 และข้อ 9 (แนบท้ายภาคผนวก)

3. หลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน

3.1 หลักสูตร

3.1.1 จำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 132 หน่วยกิต

3.1.2 โครงสร้างหลักสูตร

(1) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป 30 หน่วยกิต

1. กลุ่มวิชาพัฒนาทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต 15 หน่วยกิต
2. กลุ่มวิชาพัฒนาทักษะการเป็นผู้สร้างสรรค์นวัตกรรม 6 หน่วยกิต
3. กลุ่มวิชาพัฒนาทักษะการเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง 9 หน่วยกิต

(2) หมวดวิชาเฉพาะ 96 หน่วยกิต

1. วิชาเอก 78 หน่วยกิต
 - 1.1 วิชาเอกบังคับตามแผน 39 หน่วยกิต
 - แผน 1 ปรัชญา
 - แผน 2 พุทธศาสนศึกษา
 - 1.2 วิชาเอกเลือกตามแผน 39 หน่วยกิต
2. วิชาโท 18 หน่วยกิต

(3) หมวดวิชาเลือกเสรี 6 หน่วยกิต

3.1.3 รายวิชา

- * หมายถึง กระบวนวิชาที่เปิดใหม่ในหลักสูตรนี้
- ** หมายถึง กระบวนวิชาที่มีการปรับปรุงแก้ไขในหลักสูตรนี้

(1) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป 30 หน่วยกิต

1. กลุ่มวิชาพัฒนาทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต 15 หน่วยกิต

1.1 ด้านทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร 9 หน่วยกิต

1.1.1 ภาษาไทย (เลือก 1 วิชา) 3 หน่วยกิต

RAM 1101	ทักษะการใช้ภาษาไทย (Thai Language Skills)	หน่วยกิต
RAM 1102	ภาษาไทยเพื่อการนำเสนอ (Thai for Presentations)	3(3-0-6)
RAM 1103	ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในการทำงาน (Thai for Communication at Work)	3(3-0-6)

1.1.2 ภาษาอังกฤษ (บังคับ 1 วิชา) 3 หน่วยกิต

RAM 1111	ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน (English in Daily Life)	หน่วยกิต
		3(3-0-6)

1.1.3 ภาษาและวัฒนธรรมต่างประเทศ (เลือก 1 วิชา) 3 หน่วยกิต	หน่วยกิต
RAM 1112 ภาษาและวัฒนธรรมอังกฤษ (English Language and Culture)	3(3-0-6)
RAM 1113 ภาษาและวัฒนธรรมจีน (Chinese Language and Culture)	3(3-0-6)
RAM 1114 ภาษาและวัฒนธรรมญี่ปุ่น (Japanese Language and Culture)	3(3-0-6)
RAM 1115 ภาษาและวัฒนธรรมเกาหลี (Korean Language and Culture)	3(3-0-6)
RAM 1116 ภาษาและวัฒนธรรมมลายู (Malay Language and Culture)	3(3-0-6)
RAM 1117 ภาษาและวัฒนธรรมเมียนมา (Myanmar Language and Culture)	3(3-0-6)
RAM 1118 ภาษาและวัฒนธรรมเขมร (Khmer Language and Culture)	3(3-0-6)
RAM 1119 ภาษาและวัฒนธรรมเวียดนาม (Vietnamese Language and Culture)	3(3-0-6)
RAM 1121 ภาษาและวัฒนธรรมลาว (Laotian Language and Culture)	3(3-0-6)
RAM 1122 ภาษาและวัฒนธรรมอาหรับ (Arabic Language and Culture)	3(3-0-6)
RAM 1123 ภาษาฮินดีและวัฒนธรรมอินเดีย (Hindi Language and Indian Culture)	3(3-0-6)
RAM 1124 ภาษาและวัฒนธรรมฝรั่งเศส (French Language and Culture)	3(3-0-6)
RAM 1125 ภาษาและวัฒนธรรมเยอรมัน (German Language and Culture)	3(3-0-6)
RAM 1126 ภาษาและวัฒนธรรมสเปน (Spanish Language and Culture)	3(3-0-6)
RAM 1127 ภาษาและวัฒนธรรมรัสเซีย (Russian Language and Culture)	3(3-0-6)
RAM 1128 ภาษาและวัฒนธรรมกรีก (Greek Language and Culture)	3(3-0-6)
1.2 ด้านทักษะการใช้เทคโนโลยี (เลือก 1 วิชา) 3 หน่วยกิต	หน่วยกิต
RAM 1131 ทักษะการเข้าใจดิจิทัล (Digital Literacy)	3(3-0-6)
RAM 1132 ทักษะทางสารสนเทศ (Information Literacy)	3(3-0-6)
1.3 ด้านทักษะการปรับตัว (เลือก 1 วิชา) 3 หน่วยกิต	หน่วยกิต
RAM 1141 ศาสตร์แห่งบุคลิกภาพ (Science of Personality)	3(3-0-6)
RAM 1142 การพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม (Quality of Life and Society Development)	3(3-0-6)
2. กลุ่มวิชาพัฒนาทักษะการเป็นผู้สร้างสรรค์นวัตกรรม 6 หน่วยกิต	
2.1 ด้านทักษะการคิด (เลือก 1 วิชา) 3 หน่วยกิต	หน่วยกิต
RAM 1201 ความคิดสร้างสรรค์เพื่อการพัฒนานวัตกรรม (Creativity for Innovation Development)	3(3-0-6)
RAM 1202 ศิลป์สร้างสรรค์ (Creativity Arts)	3(3-0-6)
RAM 1203 ศาสตร์การคิดเปลี่ยนโลก (Thinking Science that Changes the World)	3(3-0-6)

		หน่วยกิต
RAM 1204	คณิตศาสตร์และสถิติเพื่อการดำเนินชีวิตในโลกสมัยใหม่ (Mathematics and Statistics for Daily Life in the Modern World)	3(3-0-6)
2.2 ด้านทักษะการเป็นผู้ประกอบการ (เลือก 1 วิชา) 3 หน่วยกิต		หน่วยกิต
RAM 1211	ศาสตร์แห่งการเป็นผู้ประกอบการ (Principles of Entrepreneurship)	3(3-0-6)
RAM 1212	ผู้ประกอบการรุ่นใหม่ (Smart Entrepreneurs)	3(3-0-6)
RAM 1213	ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการพัฒนานวัตกรรมเพื่อสังคมและเศรษฐกิจ (Local Wisdom and Innovation Development for Society and Economy)	3(3-0-6)
RAM 1214	วิถียุทธศาสตร์โมเดลเศรษฐกิจ BCG (Science, Technology, and Innovation (STI) for The BCG Economy Model)	3(3-0-6)
3. กลุ่มวิชาพัฒนาทักษะการเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง 9 หน่วยกิต		
3.1 ด้านทักษะการเป็นพลเมืองและการมีจิตอาสา 6 หน่วยกิต		
3.1.1 บัณฑิต 1 วิชา 3 หน่วยกิต		หน่วยกิต
RAM 1301	คุณธรรมคู่ความรู้ (Morality and Knowledge) (RAM 1000)	3(3-0-6)
3.1.2 เลือก 1 วิชา 3 หน่วยกิต		หน่วยกิต
RAM 1302	การเมืองและกฎหมายในชีวิตประจำวัน (Politics and Law in Daily Life)	3(3-0-6)
RAM 1303	วิทยาศาสตร์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (Science for Sustainable Development)	3(3-0-6)
3.2 ด้านการเห็นคุณค่าของศิลปะและวัฒนธรรม (เลือก 1 วิชา) 3 หน่วยกิต		หน่วยกิต
RAM 1311	ศิลปะและวัฒนธรรมในท้องถิ่นไทย (Thai Local Art and Culture)	3(3-0-6)
RAM 1312	วัฒนธรรมร่วมสมัยกับการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมทางดิจิทัล (Contemporary Culture and Digital Disruption)	3(3-0-6)

(2) หมวดวิชาเฉพาะ 96 หน่วยกิต

1. วิชาเอก 78 หน่วยกิต

1.1 วิชาเอกบังคับตามแผน 39 หน่วยกิต

1.1.1 แผน 1 ปรัชญา

1.1.2 แผน 2 พุทธศาสนศึกษา

1.1 วิชาเอกบังคับตามแผน 39 หน่วยกิต

ให้นักศึกษาเลือกเรียนแผนใดแผนหนึ่งที่ภาควิชาปรัชญาเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษา ดังนี้

วิชาเอกบังคับแผน 1 กลุ่มวิชาปรัชญา	หน่วยกิต
** PHI 2000 ชีวิต : ความหมายและคุณค่า (PHI 1000) (Life : Meaning and Value)	เลือกเรียน 1 วิชา 3(3-0-6)
** PHI 2001 วัฒนธรรมและความหลากหลายของศาสนา (PHI 1001) (Culture and Diversity of Religions)	
** PHI 2002 ตรรกศาสตร์ (Logic) (PHI 1002)	
** PHI 2003 ปรัชญาทั่วไป (PHI 1003) (General Philosophy)	เลือกเรียน 1 วิชา 3(3-0-6)
** PHI 2007 หลักการใช้เหตุผล (PHI 1007) (Principles of Reasoning)	
PHI 2005 ตรรกวิทยาสัญลักษณ์เบื้องต้น (Introduction to Symbolic Logic)	3(3-0-6)
PHI 2203 ปรัชญาอินเดียสมัยโบราณ (Ancient Indian Philosophy)	3(3-0-6)
PHI 2303 ปรัชญาตะวันตกสมัยโบราณ (Ancient Western Philosophy)	3(3-0-6)
PHI 2305 ปรัชญาตะวันตกสมัยกลาง (Medieval Western Philosophy)	3(3-0-6)
PHI 3103 พุทธปรัชญาเถรวาท (Theravada Buddhist Philosophy)	3(3-0-6)
PHI 3301 ปรัชญาตะวันตกสมัยใหม่ 1 (Modern Western Philosophy 1)	3(3-0-6)
PHI 3306 จริยศาสตร์ (Ethics)	3(3-0-6)
PHI 3307 สุนทรียศาสตร์ (Aesthetics)	3(3-0-6)
PHI 4204 ปรัชญาไทย (Thai Philosophy)	3(3-0-6)
PHI 4304 อภิปรัชญา (Metaphysics)	3(3-0-6)
PHI 4309 ญาณวิทยา (Epistemology)	3(3-0-6)

วิชาเอกบังคับแผน 2 กลุ่มวิชาพุทธศาสนศึกษา		หน่วยกิต
ให้นักศึกษาเลือกเรียนกระบวนวิชาดังต่อไปนี้ ให้ครบ 39 หน่วยกิต		
* BDS 2100 มนุษย์กับศาสนา (Man and Religion)		3(3-0-6)
* BDS 2101 ประวัติและพัฒนาการของพระพุทธศาสนา (History and Development of Buddhism)		3(3-0-6)
* BDS 2102 การศึกษาพระวินัย (Vinaya Pitaka Studies)		3(3-0-6)
* BDS 3201 พุทธญาณวิทยา (Buddhist Epistemology)		3(3-0-6)
* BDS 3202 พุทธจริยศาสตร์ (Buddhist Ethics)		3(3-0-6)
* BDS 3203 พุทธปรัชญาในพระสุตตันตปิฎก 1 (Buddhist Philosophy in Suttanta Pitaka 1)		3(3-0-6)
* BDS 3204 พุทธปรัชญาในพระสุตตันตปิฎก 2 (Buddhist Philosophy in Suttanta Pitaka 2)		3(3-0-6)
* BDS 4102 ทฤษฎีและการปฏิบัติกรรมฐานในพระพุทธศาสนา 1 (Theory and Practice of Meditation 1)		3(3-0-6)
* BDS 4103 ทฤษฎีและการปฏิบัติกรรมฐานในพระพุทธศาสนา 2 (Theory and Practice of Meditation 2)		3(3-0-6)
* BDS 4201 พุทธปรัชญาในพระอภิธรรมปิฎก 1 (Buddhist Philosophy in Abhidhamma Pitaka 1)		3(3-0-6)
* BDS 4202 พุทธปรัชญาในพระอภิธรรมปิฎก 2 (Buddhist Philosophy in Abhidhamma Pitaka 2)		3(3-0-6)
** PHI 2000 ชีวิต : ความหมายและคุณค่า (PHI 1000) (Life : Meaning and Value)	เลือกเรียน 1 วิชา	3(3-0-6)
** PHI 2001 วัฒนธรรมและความหลากหลายของศาสนา (PHI 1001) (Culture and Diversity of Religions)		
** PHI 2002 ตรรกศาสตร์ (Logic) (PHI 1002)	เลือกเรียน 1 วิชา	3(3-0-6)
** PHI 2003 ปรัชญาทั่วไป (PHI 1003) (General Philosophy)		
** PHI 2007 หลักการใช้เหตุผล (PHI 1007) (Principles of Reasoning)		
PHI 2103 พระพุทธศาสนาเบื้องต้น (Introduction to Buddhism)		3(3-0-6)
PHI 3103 พุทธปรัชญาเถรวาท (Theravada Buddhist Philosophy)		3(3-0-6)

1.2 วิชาเอกเลือก 39 หน่วยกิต

นักศึกษาสามารถเลือกเรียนกระบวนวิชาต่าง ๆ ตามกลุ่มวิชา โดยนักศึกษาที่เลือกเรียนแผน 1 ให้เลือกเรียนกระบวนวิชาในกลุ่มวิชาปรัชญา และนักศึกษาที่เลือกเรียนแผน 2 ให้เลือกเรียนกระบวนวิชาในกลุ่มวิชาพุทธศาสนศึกษา ตามที่ภาควิชาเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษา ได้ทุกกระบวนวิชา โดยวิชาเอกบังคับทั้งหมดตามแผน 1 และ แผน 2 ไม่สามารถนำมาเป็นวิชาเอกเลือกได้ ทั้งนี้ ต้องประกอบด้วยกระบวนวิชาในระดับ 3000 - 4909 จำนวนไม่น้อยกว่า 18 หน่วยกิต

รายวิชาของเอกเลือกในกลุ่มวิชา

1. กลุ่มวิชาปรัชญา

1.1 หมวดศาสนาและปรัชญาตะวันออก

หมวดศาสนา	หน่วยกิต
PHI 2100 หลักพระพุทธศาสนา (Buddhist Principles)	3(3-0-6)
PHI 2102 หลักพุทธจิตวิทยาเบื้องต้น (Introduction to Buddhist Psychological Principles)	3(3-0-6)
PHI 2104 พระพุทธศาสนากับปัญหาสังคม (Buddhism and Social Problems)	3(3-0-6)
PHI 3101 ประวัติและนิกายของพระพุทธศาสนา (The History and the Sect of Buddhism)	3(3-0-6)
PHI 3102 พระพุทธศาสนาในประเทศไทย (Thai Buddhism)	3(3-0-6)
PHI 3105 คติธรรมในชาดก (Ethics and Morality in Jataka)	3(3-0-6)
PHI 3106 การเจริญสมาธิตามแนวทางพระพุทธศาสนา (Buddhist Meditation)	3(3-0-6)
PHI 3107 มนุษย์และความเป็นจริงของชีวิตในทัศนะของพระพุทธศาสนา (The Buddhist Concept of Man and the Truth of Life)	3(3-0-6)
PHI 3109 ศาสนาปฐมบรรพ์ (Primitive Religion)	3(3-0-6)
PHI 4101 ปรัชญาการศึกษาแนวพุทธ (Buddhist Philosophy of Education)	3(3-0-6)
PHI 4102 พุทธจริยศาสตร์ร่วมสมัย (Contemporary Issues of Buddhist Ethics)	3(3-0-6)
PHI 4103 พุทธปรัชญามหายาน (Mahayana Buddhist Philosophy)	3(3-0-6)
PHI 4104 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับปรัชญาอภิปรัชญา (Introduction to Metaphysics in Buddhism)	3(3-0-6)
PHI 4105 พระพุทธศาสนากับความมั่นคงของชาติ (Buddhism and National Security)	3(3-0-6)

ปรัชญาตะวันออก	หน่วยกิต
PHI 2204 ปรัชญาอิสลาม (Philosophy of Islam)	3(3-0-6)
PHI 2205 ปรัชญาจีน (Chinese Philosophy)	3(3-0-6)
PHI 2206 ปรัชญาญี่ปุ่น (Japanese Philosophy)	3(3-0-6)
PHI 3201 ศาสนศาสตร์เบื้องต้น (Introduction to Religious Studies)	3(3-0-6)
PHI 3203 ปรัชญาอินเดียร่วมสมัย (Contemporary Indian Philosophy)	3(3-0-6)
PHI 4201 แนวคิดและผลงานสำคัญของนักคิดทางพระพุทธศาสนาในประเทศไทย (Major Thoughts and Works of Buddhist Thinkers in Thailand)	3(3-0-6)
PHI 4203 ปัญหาปรัชญาในทางการเมืองของโลกตะวันออก (Philosophical Issues in Political Ideals of the Eastern World)	3(3-0-6)
PHI 4205 ศาสนาเปรียบเทียบ (Comparative Religion)	3(3-0-6)
PHI 4206 ศาสนาโลกในโลกสมัยใหม่ (World Religions and the Modern World)	3(3-0-6)
1.2 หมวดปรัชญาตะวันตก	หน่วยกิต
PHI 2306 ปรัชญาจิต (Philosophy of Mind)	3(3-0-6)
PHI 3302 ปรัชญาตะวันตกสมัยใหม่ 2 (Modern Western Philosophy 2)	3(3-0-6)
PHI 3308 ปรัชญาอเมริกัน (American Philosophy)	3(3-0-6)
PHI 4303 ปรัชญาหลังนวยุคและอรรถปริวรรต (Postmodernism and Hermeneutics)	3(3-0-6)
PHI 4305 ปรัชญาตะวันตกร่วมสมัย (Contemporary Western Philosophy)	3(3-0-6)
PHI 4307 ปรัชญาเอกซิสเต็นเชียลลิสต์ (Existentialist Philosophy)	3(3-0-6)
PHI 4308 ปรัชญาเปรียบเทียบเบื้องต้น (Introduction to Comparative Philosophy)	3(3-0-6)
1.3 หมวดปรัชญาประยุกต์	หน่วยกิต
PHI 2400 ปัญหาปรัชญาในกฎหมาย (Philosophical Issues in Laws)	3(3-0-6)
PHI 2401 ปรัชญาศาสนา (Philosophy of Religion)	3(3-0-6)
PHI 2402 ปรัชญาว่าด้วยความมั่นคงของชาติ (Philosophy and National Security)	3(3-0-6)
PHI 2405 ปรัชญาว่าด้วยความตาย (Philosophy of Death)	3(3-0-6)
PHI 2406 จริยศาสตร์และสิ่งแวดล้อม (Ethics and the Environment)	3(3-0-6)
PHI 2407 จริยศาสตร์ธุรกิจ (Business Ethics)	3(3-0-6)
PHI 2408 ชีวจริยศาสตร์ (Bioethics)	3(3-0-6)

	หน่วยกิต
PHI 2409 ปัญหาปรัชญาในประวัติศาสตร์ (Philosophical Issues in History)	3(3-0-6)
PHI 3401 ปรัชญาการปกครองแนวศาสนา (Religious Thinking in Politics)	3(3-0-6)
PHI 3402 ปัญหาปรัชญาในเศรษฐศาสตร์ (Philosophical Issues in Economics)	3(3-0-6)
PHI 3403 ปรัชญาสังคม (Social Philosophy)	3(3-0-6)
PHI 3404 ปรัชญาภาวะสตรี (Feminism : Philosophy of Women)	3(3-0-6)
PHI 3405 ปรัชญาในภาพยนตร์ (Philosophy in Movies)	3(3-0-6)
PHI 3406 ปรัชญาและแนวคิดสำคัญของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช (Philosophy and Prominent Concepts of His Majesty King Bhumibol Adulyadej)	3(3-0-6)
PHI4401 ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (The King's Philosophy for Sufficiency Economy)	3(3-0-6)
PHI 4402 วัฒนธรรมและศาสนาในกลุ่มประเทศอาเซียน (Culture and Religion in ASEAN Countries)	3(3-0-6)
PHI 4403 ปัญหาปรัชญาในทางการเมืองของโลกตะวันตก (Philosophical Issues in Political Ideals of the Western World)	3(3-0-6)
PHI 4404 ปรัชญาความรัก (Philosophy of Love)	3(3-0-6)
PHI 4405 ปรัชญาในวรรณคดี (Philosophy in Literature)	3(3-0-6)
PHI 4406 ศาสนากับสังคม (Religion and Society)	3(3-0-6)
PHI 4407 การเสวนาระหว่างวัฒนธรรมและอารยธรรม (Dialogue of Cultures and Civilizations)	3(3-0-6)
PHI 4408 ปรัชญาภาษา (Philosophy of Language)	3(3-0-6)
PHI 4409 หัวข้อที่น่าสนใจในปรัชญา (Selected Topics in Philosophy)	3(3-0-6)

2. กลุ่มวิชาพุทธศาสนศึกษา

2.1 หมวดศาสนา

	หน่วยกิต
* BDS 3101 ชาดกศึกษา (Jataka Studies)	3(3-0-6)
* BDS 3102 ธรรมบทศึกษา (Dhammapada Studies)	3(3-0-6)
* BDS 3104 พระพุทธศาสนานิกายเซ็น (Zen Buddhism)	3(3-0-6)
* BDS 3107 พระพุทธศาสนาในโลกปัจจุบัน (Buddhism in Contemporary World)	3(3-0-6)
* BDS 4101 ภาษาบาลีในพระพุทธศาสนา (Pali for Buddhist Studies)	3(3-0-6)

2.2 หมวดศาสนาประยุกต์	หน่วยกิต
* BDS 2302 พระพุทธศาสนากับการดำรงชีวิต (Buddhist and Living)	3(3-0-6)
* BDS 2303 ศิลปะและวัฒนธรรมทางพระพุทธศาสนา (Buddhist Arts and Culture)	3(3-0-6)
* BDS 2304 เทศกาลและพิธีกรรมในพระพุทธศาสนา (Buddhist Festival and Tradition)	3(3-0-6)
* BDS 3305 พระพุทธศาสนากับสังคมไทย (Buddhism and Thai Society)	3(3-0-6)
* BDS 3306 สตรีและพระพุทธศาสนา (Women and Buddhism)	3(3-0-6)
* BDS 4303 การสอนศาสนา (Teaching Religion)	3(3-0-6)
* BDS 4305 การศึกษาอิสระ (Individual Study)	3(3-0-6)
และสามารถเลือกเรียนกระบวนวิชาในกลุ่มวิชาปรัชญา 5 กระบวนวิชา ดังนี้	หน่วยกิต
PHI 2104 พระพุทธศาสนากับปัญหาสังคม (Buddhism and Social Problems)	3(3-0-6)
PHI 3401 ปรัชญาการปกครองแนวศาสนา (Religious Thinking in Politics)	3(3-0-6)
PHI 4101 ปรัชญาการศึกษาแนวพุทธ (Buddhist Philosophy of Education)	3(3-0-6)
PHI 4103 พุทธปรัชญามหายาน (Mahayana Buddhist Philosophy)	3(3-0-6)
PHI 4205 ศาสนาเปรียบเทียบ (Comparative Religion)	3(3-0-6)

2. วิชาโท 18 หน่วยกิต (สำหรับนักศึกษาวิชาเอกปรัชญา)

ให้นักศึกษาเลือกเรียนวิชาโทสาขาใดสาขาหนึ่งในคณะมนุษยศาสตร์ที่ไม่ซ้ำกับวิชาเอก หรือจะเลือกเรียนวิชาโทในคณะอื่น ๆ ของมหาวิทยาลัยรามคำแหงก็ได้ตามกฎหมายเกณฑ์ ดังนี้

1. สำหรับวิชาโทในคณะมนุษยศาสตร์ ให้เป็นไปตามข้อกำหนดของสาขาวิชานั้น ๆ
2. สำหรับวิชาโทนอกคณะมนุษยศาสตร์ ให้ถือตามกฎหมายเกณฑ์วิชาโทของคณะนั้น ๆ

และกรณีที่กฎหมายวิชาโทในคณะดังกล่าวมีจำนวนหน่วยกิตไม่ถึง 18 หน่วยกิต ให้เป็นสิทธิของนักศึกษาที่จะเลือกเรียนวิชาใดก็ได้ ในสาขาวิชานั้น จนครบ 18 หน่วยกิต

3. สำหรับคณะที่ไม่มีกฎหมายวิชาโทเพื่อให้นักศึกษาต่างคณะ ให้เป็นสิทธิของนักศึกษาที่จะเลือกเรียนวิชาใดก็ได้ ในสาขาวิชานั้นจนครบ 18 หน่วยกิต

4. กระบวนวิชาที่เลือกเรียนเป็นวิชาโทจะต้องไม่ซ้ำกับกระบวนวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป วิชาเอก และวิชาเลือกเสรี

รายละเอียดอื่น ๆ ในการเรียนวิชาโทใด ๆ ให้เป็นไปตามข้อกำหนดของสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องนั้น

(3) หมวดวิชาเลือกเสรี 6 หน่วยกิต

นักศึกษาจะเลือกเรียนกระบวนวิชาใด ๆ ก็ได้ที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่ไม่ซ้ำกับกระบวนวิชาที่เรียนเป็นวิชาศึกษาทั่วไป วิชาเอก และวิชาโท จำนวนไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

วิชาโทปรัชญา 18 หน่วยกิต

(สำหรับนักศึกษาคณะอื่น ๆ / สาขาอื่น ๆ เรียน)

กำหนดจำนวนหน่วยกิตรวม 18 หน่วยกิต ไม่มีการแบ่งเป็นวิชาโทบังคับ และวิชาโทเลือก นักศึกษาสามารถเลือกเรียนวิชาใดก็ได้ ที่ภาควิชาเปิดสอนในแต่ละภาค ที่ไม่ซ้ำกับวิชาศึกษาทั่วไป และวิชาเลือกเสรี จนครบ 18 หน่วยกิต

คำแนะนำการเรียน

ถ้านักศึกษามีจุดมุ่งหมายที่จะนำความรู้วิชาโทปรัชญาไปศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น ภาควิชาปรัชญา ขอแนะนำให้เลือกเรียน กลุ่มวิชาใดต่อไปนี้ 1 กลุ่มวิชา

กลุ่ม ก.	หน่วยกิต
PHI 2303 ปรัชญาตะวันตกสมัยโบราณ (Ancient Western Philosophy)	3(3-0-6)
PHI 2305 ปรัชญาตะวันตกสมัยกลาง (Medieval Western Philosophy)	3(3-0-6)
PHI 3301 ปรัชญาตะวันตกสมัยใหม่ 1 (Modern Western Philosophy 1)	3(3-0-6)
กลุ่ม ข.	หน่วยกิต
PHI 3306 จริยศาสตร์ (Ethics)	3(3-0-6)
PHI 4304 อภิปรัชญา (Metaphysics)	3(3-0-6)
PHI 4309 ญาณวิทยา (Epistemology)	3(3-0-6)

3.1.4 แผนการศึกษา

สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาปรัชญา มี 2 แผนการศึกษา ดังนี้
แผน 1 ปรัชญา

ปีที่ 1

ภาคการศึกษาที่ 1

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	จำนวนหน่วยกิต
RAM 1111	ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน	3(3-0-6)
RAM 1101	ทักษะการใช้ภาษาไทย	เลือกเรียน 1 วิชา 3(3-0-6)
RAM 1102	ภาษาไทยเพื่อการนำเสนอ	
RAM 1103	ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในการทำงาน	
RAM 1131	ทักษะการเข้าใจดิจิทัล	เลือกเรียน 1 วิชา 3(3-0-6)
RAM 1132	ทักษะทางสารสนเทศ	
RAM 1141	ศาสตร์แห่งบุคลิกภาพ	เลือกเรียน 1 วิชา 3(3-0-6)
RAM 1142	การพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม	
RAM 1201	ความคิดสร้างสรรค์เพื่อการพัฒนานวัตกรรม	เลือกเรียน 1 วิชา 3(3-0-6)
RAM 1202	ศิลป์สร้างสรรค์	
RAM 1203	ศาสตร์การคิดเปลี่ยนโลก	
RAM 1204	คณิตศาสตร์และสถิติเพื่อการดำเนินชีวิต ในโลกสมัยใหม่	
	รวม	15 หน่วยกิต

ภาคการศึกษาที่ 2

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	จำนวนหน่วยกิต
.....	ภาษาและวัฒนธรรมต่างประเทศ เลือก 1 กระบวนวิชา	3(3-0-6)
RAM 1211	ศาสตร์แห่งการเป็นผู้ประกอบการ	เลือกเรียน 1 วิชา 3(3-0-6)
RAM 1212	ผู้ประกอบการรุ่นใหม่	
RAM 1213	ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการพัฒนานวัตกรรม เพื่อสังคมและเศรษฐกิจ	
RAM 1214	วิถียุทธศาสตร์โมเดลเศรษฐกิจ BCG	
RAM 1301	คุณธรรมคู่ความรู้	3(3-0-6)
(RAM 1000)		
RAM 1302	การเมืองและกฎหมายในชีวิตประจำวัน	เลือกเรียน 1 วิชา 3(3-0-6)
RAM 1303	วิทยาศาสตร์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน	
RAM 1311	ศิลปะและวัฒนธรรมในท้องถิ่นไทย	เลือกเรียน 1 วิชา 3(3-0-6)
RAM 1312	วัฒนธรรมร่วมสมัยกับการเปลี่ยนแปลง ทางดิจิทัล	
	รวม	15 หน่วยกิต

ปีที่ 2
ภาคการศึกษาที่ 1

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	จำนวนหน่วยกิต	
** PHI 2000 (PHI 1000)	ชีวิต : ความหมายและคุณค่า	เลือกเรียน 1 วิชา 3(3-0-6)	
** PHI 2001 (PHI 1001)	วัฒนธรรมและความหลากหลายของศาสนา		
** PHI 2003 (PHI 1003)	ปรัชญาทั่วไป	เลือกเรียน 1 วิชา 3(3-0-6)	
** PHI 2002 (PHI 1002)			ตรรกศาสตร์
** PHI 2007 (PHI 1007)			หลักการใช้เหตุผล
PHI 2203	ปรัชญาอินเดียสมัยโบราณ	3(3-0-6)	
PHI 2303	ปรัชญาตะวันตกสมัยโบราณ	3(3-0-6)	
XXX 9999	วิชาเอกเลือก	3(3-0-6)	
XXX 9999	วิชาโท	3(3-0-6)	
รวม		18 หน่วยกิต	

ภาคการศึกษาที่ 2

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	จำนวนหน่วยกิต
PHI 2005	ตรรกวิทยาสัญลักษณ์เบื้องต้น	3(3-0-6)
PHI 2305	ปรัชญาตะวันตกสมัยกลาง	3(3-0-6)
PHI 3103	พุทธปรัชญาเถรวาท	3(3-0-6)
PHI 3301	ปรัชญาตะวันตกสมัยใหม่ 1	3(3-0-6)
PHI 4204	ปรัชญาไทย	3(3-0-6)
XXX 9999	วิชาโท	3(3-0-6)
รวม		18 หน่วยกิต

ปีที่ 3

ภาคการศึกษาที่ 1

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	จำนวนหน่วยกิต
PHI 3307	สุนทรียศาสตร์	3(3-0-6)
PHI 4304	อภิปรัชญา	3(3-0-6)
XXX 9999	วิชาเอกเลือก	3(3-0-6)
XXX 9999	วิชาเอกเลือก	3(3-0-6)
XXX 9999	วิชาโท	3(3-0-6)
XXX 9999	วิชาโท	3(3-0-6)
	รวม	18 หน่วยกิต

ภาคการศึกษาที่ 2

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	จำนวนหน่วยกิต
PHI 3306	จริยศาสตร์	3(3-0-6)
PHI 4309	ญาณวิทยา	3(3-0-6)
XXX 9999	วิชาเอกเลือก	3(3-0-6)
XXX 9999	วิชาเอกเลือก	3(3-0-6)
XXX 9999	วิชาโท	3(3-0-6)
XXX 9999	วิชาโท	3(3-0-6)
	รวม	18 หน่วยกิต

ปีที่ 4

ภาคการศึกษาที่ 1

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	จำนวนหน่วยกิต
XXX 9999	วิชาเอกเลือก	3(3-0-6)
XXX 9999	วิชาเอกเลือก	3(3-0-6)
XXX 9999	วิชาเอกเลือก	3(3-0-6)
XXX 9999	วิชาเอกเลือก	3(3-0-6)
XXX 9999	วิชาเอกเลือก	3(3-0-6)
XXX 9999	วิชาเอกเลือก	3(3-0-6)
	รวม	18 หน่วยกิต

ภาคการศึกษาที่ 2

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	จำนวนหน่วยกิต
XXX 9999	วิชาเอกเลือก	3(3-0-6)
XXX 9999	วิชาเอกเลือก	3(3-0-6)
XXX 9999	วิชาเลือกเสรี	3(x-x-x)
XXX 9999	วิชาเลือกเสรี	3(x-x-x)
	รวม	12 หน่วยกิต

แผน 2 พุทธศาสนศึกษา

ปีที่ 1

ภาคการศึกษาที่ 1

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	จำนวนหน่วยกิต
RAM 1111	ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน	3(3-0-6)
RAM 1101	ทักษะการใช้ภาษาไทย	เลือกเรียน 1 วิชา 3(3-0-6)
RAM 1102	ภาษาไทยเพื่อการนำเสนอ	
RAM 1103	ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในการทำงาน	
RAM 1131	ทักษะการเข้าใจดิจิทัล	เลือกเรียน 1 วิชา 3(3-0-6)
RAM 1132	ทักษะทางสารสนเทศ	
RAM 1141	ศาสตร์แห่งบุคลิกภาพ	เลือกเรียน 1 วิชา 3(3-0-6)
RAM 1142	การพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม	
RAM 1201	ความคิดสร้างสรรค์เพื่อการพัฒนานวัตกรรม	เลือกเรียน 1 วิชา 3(3-0-6)
RAM 1202	ศิลป์สร้างสรรค์	
RAM 1203	ศาสตร์การคิดเปลี่ยนโลก	
RAM 1204	คณิตศาสตร์และสถิติเพื่อการดำเนินชีวิต ในโลกสมัยใหม่	
รวม		15 หน่วยกิต

ภาคการศึกษาที่ 2

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	จำนวนหน่วยกิต
.....	ภาษาและวัฒนธรรมต่างประเทศ	เลือก 1 กระบวนวิชา 3(3-0-6)
RAM 1211	ศาสตร์แห่งการเป็นผู้ประกอบการ	เลือกเรียน 1 วิชา 3(3-0-6)
RAM 1212	ผู้ประกอบการรุ่นใหม่	
RAM 1213	ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการพัฒนา นวัตกรรมเพื่อสังคมและเศรษฐกิจ	
RAM 1214	วิถีวิทย์สู่โมเดลเศรษฐกิจ BCG	
RAM 1301 (RAM 1000)	คุณธรรมคู่ความรู้	3(3-0-6)
RAM 1302	การเมืองและกฎหมายในชีวิตประจำวัน	เลือกเรียน 1 วิชา 3(3-0-6)
RAM 1303	วิทยาศาสตร์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน	
RAM 1311	ศิลปะและวัฒนธรรมในท้องถิ่นไทย	เลือกเรียน 1 วิชา 3(3-0-6)
RAM 1312	วัฒนธรรมร่วมสมัยกับการเปลี่ยนแปลง ดิจิทัล	
รวม		15 หน่วยกิต

ปีที่ 2
ภาคการศึกษาที่ 1

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	จำนวนหน่วยกิต
XXX 9999	วิชาเอกบังคับ	3(3-0-6)
XXX 9999	วิชาเอกบังคับ	3(3-0-6)
XXX 9999	วิชาเอกบังคับ	3(3-0-6)
XXX 9999	วิชาเอกบังคับ	3(3-0-6)
XXX 9999	วิชาเอกเลือก	3(3-0-6)
XXX 9999	วิชาโท	3(3-0-6)
	รวม	18 หน่วยกิต

ภาคการศึกษาที่ 2

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	จำนวนหน่วยกิต
XXX 9999	วิชาเอกบังคับ	3(3-0-6)
XXX 9999	วิชาเอกบังคับ	3(3-0-6)
XXX 9999	วิชาเอกบังคับ	3(3-0-6)
XXX 9999	วิชาเอกบังคับ	3(3-0-6)
XXX 9999	วิชาเอกบังคับ	3(3-0-6)
XXX 9999	วิชาโท	3(3-0-6)
	รวม	18 หน่วยกิต

ปีที่ 3
ภาคการศึกษาที่ 1

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	จำนวนหน่วยกิต
XXX 9999	วิชาเอกบังคับ	3(3-0-6)
XXX 9999	วิชาเอกบังคับ	3(3-0-6)
XXX 9999	วิชาเอกเลือก	3(3-0-6)
XXX 9999	วิชาเอกเลือก	3(3-0-6)
XXX 9999	วิชาโท	3(3-0-6)
XXX 9999	วิชาโท	3(3-0-6)
	รวม	18 หน่วยกิต

ภาคการศึกษาที่ 2

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	จำนวนหน่วยกิต
XXX 9999	วิชาเอกบังคับ	3(3-0-6)
XXX 9999	วิชาเอกบังคับ	3(3-0-6)
XXX 9999	วิชาเอกเลือก	3(3-0-6)
XXX 9999	วิชาเอกเลือก	3(3-0-6)
XXX 9999	วิชาโท	3(3-0-6)
XXX 9999	วิชาโท	3(3-0-6)
	รวม	18 หน่วยกิต

ปีที่ 4

ภาคการศึกษาที่ 1

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	จำนวนหน่วยกิต
XXX 9999	วิชาเอกเลือก	3(3-0-6)
XXX 9999	วิชาเอกเลือก	3(3-0-6)
XXX 9999	วิชาเอกเลือก	3(3-0-6)
XXX 9999	วิชาเอกเลือก	3(3-0-6)
XXX 9999	วิชาเอกเลือก	3(3-0-6)
XXX 9999	วิชาเอกเลือก	3(3-0-6)
	รวม	18 หน่วยกิต

ภาคการศึกษาที่ 2

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	จำนวนหน่วยกิต
XXX 9999	วิชาเอกเลือก	3(3-0-6)
XXX 9999	วิชาเอกเลือก	3(3-0-6)
XXX 9999	วิชาเลือกเสรี	3(x-x-x)
XXX 9999	วิชาเลือกเสรี	3(x-x-x)
	รวม	12 หน่วยกิต

3.1.5 คำอธิบายรายวิชา

(1) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

1. กลุ่มวิชาพัฒนาทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต

1.1 ด้านทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร

1.1.1 ภาษาไทย

- RAM 1101 ทักษะการใช้ภาษาไทย 3(3-0-6)
(Thai Language Skills)
ฝึกทักษะการใช้ภาษาไทย การฟัง การพูด การอ่าน และการใช้ภาษาให้เหมาะสมตามยุคสมัย สามารถวิเคราะห์ และตีความหมายข้อความได้อย่างถูกต้องและสร้างสรรค์ ตลอดจนการใช้ราชาศัพท์และสำนวนไทย ระดับภาษาและการใช้ภาษาในสื่อดิจิทัล
Practice Thai listening, speaking, and reading skills and appropriate language usage according to various periods. Students will learn to analyze and interpret texts accurately and creatively. The use of the Thai royal language and expressions, together with language levels and language usage in digital media, is included.
- RAM 1102 ภาษาไทยเพื่อการนำเสนอ 3(3-0-6)
(Thai for Presentations)
ศึกษาศิลปะการพูด การออกเสียงคำให้ถูกต้องตามอักขระ ฝึกปฏิบัติเพื่อการพูดในชีวิตประจำวัน การพูดในที่ประชุม การแสดงความคิดเห็น การนำเสนอในโอกาสต่าง ๆ การนำเสนอเชิงวิชาการ เชิงธุรกิจ หรืองานในหน้าที่ การสัมภาษณ์เข้าทำงาน การพูดอธิบายข้อมูลเพื่อให้มีความน่าเชื่อถือ
The art of speaking and accurate pronunciation. Practice speaking for daily life, speaking at meetings, commenting, giving presentations on various occasions, including academic and business situations, or those relating to work, job interviewing, and explaining information in order to build credibility.
- RAM1103 ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในการทำงาน 3(3-0-6)
(Thai for Communication at Work)
ฝึกทักษะการใช้ภาษาไทยในการทำงาน การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ และวัฒนธรรมการใช้ภาษา การพูดที่ใช้ในงานอาชีพและในโอกาสต่าง ๆ ของสังคม การเขียนจดหมายที่จำเป็นต่อการทำงาน การเขียนประชาสัมพันธ์ และเขียนโฆษณาที่เกิดประโยชน์ในงานอาชีพและการดำเนินชีวิต

Practice Thai language skills for effective and accurate communication in work situations, according to the language rules and culture, as well as speaking for careers and on various social occasions, writing correspondence essential for work, writing press releases, and copywriting, which will be beneficial for work and life.

1.1.2 ภาษาอังกฤษ

- RAM 1111 ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน 3(3-0-6)
(English in Daily Life)
ประยุกต์หลักไวยากรณ์ คำศัพท์ และสำนวน เพื่อใช้ในการเสริมสร้างทักษะในการสื่อสาร คือ การสนทนา การอ่านและการเขียน ให้สอดคล้องและบรรลุวัตถุประสงค์ของการสื่อสาร ในบริบทและกรอบสถานการณ์ทางสังคมทั่วไป ของการใช้ภาษาอังกฤษ
Application of grammar structure, vocabulary, and expressions to enhance communication skills - conversation, reading, and speaking - to conform with and achieve the communicative objectives in the context and general social conventions of English usage.

1.1.3 ภาษาและวัฒนธรรมต่างประเทศ

- RAM 1112 ภาษาและวัฒนธรรมอังกฤษ 3(3-0-6)
(English Language and Culture)
ศึกษาคำศัพท์ สำนวน ระบบเสียง และระบบไวยากรณ์ภาษาอังกฤษเบื้องต้น โดยฝึกการฟัง และการพูดเพื่อใช้สื่อสารในชีวิตประจำวัน ในสถานการณ์ต่าง ๆ ให้เหมาะสมในบริบทสังคม และวัฒนธรรมอังกฤษ
A study of basic English vocabulary and expressions, the sound and grammar system, and practicing listening and speaking for daily-life communication appropriate for various situations within the English social and cultural context.
- RAM 1113 ภาษาและวัฒนธรรมจีน 3(3-0-6)
(Chinese Language and Culture)
ศึกษาคำศัพท์ สำนวน ระบบเสียง และระบบไวยากรณ์ภาษาจีนเบื้องต้น โดยฝึกการฟัง และการพูดเพื่อใช้สื่อสารในชีวิตประจำวัน ในสถานการณ์ต่าง ๆ ให้เหมาะสมในบริบทสังคม และวัฒนธรรมจีน

A study of basic Chinese vocabulary and expressions, the sound and grammar system, and practicing listening and speaking for daily-life communication appropriate for various situations within the Chinese social and cultural context.

RAM 1114 ภาษาและวัฒนธรรมญี่ปุ่น

3(3-0-6)

(Japanese Language and Culture)

ศึกษาคำศัพท์ สำนวน ระบบเสียง และระบบไวยากรณ์ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยฝึกการฟัง และการพูดเพื่อใช้สื่อสารในชีวิตประจำวัน ในสถานการณ์ต่าง ๆ ให้เหมาะสมในบริบทสังคม และวัฒนธรรมญี่ปุ่น

A study of basic Japanese vocabulary and expressions, the sound and grammar system, and practicing listening and speaking for daily-life communication appropriate for in various situations within the Japanese social and cultural context.

RAM 1115 ภาษาและวัฒนธรรมเกาหลี

3(3-0-6)

(Korean Language and Culture)

ศึกษาคำศัพท์ สำนวน ระบบเสียง และระบบไวยากรณ์ภาษาเกาหลีเบื้องต้น โดยฝึกการฟัง และการพูดเพื่อใช้สื่อสารในชีวิตประจำวัน ในสถานการณ์ต่าง ๆ ให้เหมาะสมในบริบทสังคม และวัฒนธรรมเกาหลี

A study of basic Korean vocabulary and expressions, the sound and grammar system, and practicing listening and speaking for daily-life communication appropriate for various situations within the Korean social and cultural context.

RAM 1116 ภาษาและวัฒนธรรมมาเลย์

3(3-0-6)

(Malay Language and Culture)

ศึกษาคำศัพท์ สำนวน ระบบเสียง และระบบไวยากรณ์ภาษามลายูเบื้องต้น โดยฝึกการฟัง และการพูดเพื่อใช้สื่อสารในชีวิตประจำวัน ในสถานการณ์ต่าง ๆ ให้เหมาะสมในบริบทสังคม และวัฒนธรรมมาเลย์

A study of basic Malay vocabulary and expressions, the sound and grammar system, and practicing listening and speaking for daily-life communication appropriate for various situations within the Malay social and cultural context.

- RAM 1117 ภาษาและวัฒนธรรมเมียนมา 3(3-0-6)
(Myanmar Language and Culture)
ศึกษาคำศัพท์ สำนวน ระบบเสียง และระบบไวยากรณ์ภาษาพม่าเบื้องต้น โดยฝึกการฟัง และการพูดเพื่อใช้สื่อสารในชีวิตประจำวัน ในสถานการณ์ต่าง ๆ ให้เหมาะสมในบริบทสังคม และวัฒนธรรมเมียนมา
A study of basic Myanmar vocabulary and expressions, the sound and grammar system, and practicing listening and speaking for daily-life communication appropriate for various situations within the Myanmar social and cultural context.
- RAM 1118 ภาษาและวัฒนธรรมเขมร 3(3-0-6)
(Khmer Language and Culture)
ศึกษาคำศัพท์ สำนวน ระบบเสียง และระบบไวยากรณ์ภาษาเขมรเบื้องต้น โดยฝึกการฟัง และการพูดเพื่อใช้สื่อสารในชีวิตประจำวัน ในสถานการณ์ต่าง ๆ ให้เหมาะสมในบริบทสังคม และวัฒนธรรมเขมร
A study of basic Khmer vocabulary and expressions, the sound and grammar system, and practicing listening and speaking for daily-life communication appropriate for various situations within the Khmer social and cultural context.
- RAM 1119 ภาษาและวัฒนธรรมเวียดนาม 3(3-0-6)
(Vietnamese Language and Culture)
ศึกษาคำศัพท์ สำนวน ระบบเสียง และระบบไวยากรณ์ภาษาเวียดนามเบื้องต้น โดยฝึกการฟัง และการพูดเพื่อใช้สื่อสารในชีวิตประจำวัน ในสถานการณ์ต่าง ๆ ให้เหมาะสมในบริบทสังคม และวัฒนธรรมเวียดนาม
A study of basic Vietnamese vocabulary and expressions, the sound and grammar system, and practicing listening and speaking for daily-life communication appropriate for various situations within the Vietnamese social and cultural context.
- RAM 1121 ภาษาและวัฒนธรรมลาว 3(3-0-6)
(Laotian Language and Culture)
ศึกษาคำศัพท์ สำนวน ระบบเสียง และระบบไวยากรณ์ภาษาลาวเบื้องต้น โดยฝึกการฟัง และการพูดเพื่อใช้สื่อสารในชีวิตประจำวัน ในสถานการณ์ต่าง ๆ ให้เหมาะสมในบริบทสังคม และวัฒนธรรมลาว

A study of basic Laotian vocabulary and expressions, the sound and grammar system, and practicing listening and speaking for daily-life communication appropriate for various situations within the Laotian social and cultural context.

RAM 1122 ภาษาและวัฒนธรรมอาหรับ

3(3-0-6)

(Arabic Language and Culture)

ศึกษาคำศัพท์ สำนวน ระบบเสียง และระบบไวยากรณ์ภาษาอาหรับเบื้องต้น โดยฝึกการฟัง และการพูดเพื่อใช้สื่อสารในชีวิตประจำวัน ในสถานการณ์ต่าง ๆ ให้เหมาะสมในบริบทสังคม และวัฒนธรรมอาหรับ

A study of basic Arabic vocabulary and expressions, the sound and grammar system, and practicing listening and speaking for daily-life communication appropriate for various situations within the Arabic social and cultural context.

RAM 1123 ภาษาฮินดีและวัฒนธรรมอินเดีย

3(3-0-6)

(Hindi Language and Indian Culture)

ศึกษาคำศัพท์ สำนวน ระบบเสียง และระบบไวยากรณ์ภาษาฮินดีเบื้องต้น โดยฝึกการฟัง และการพูดเพื่อใช้สื่อสารในชีวิตประจำวัน ในสถานการณ์ต่าง ๆ ให้เหมาะสมในบริบทสังคม และวัฒนธรรมอินเดีย

A study of basic Hindi vocabulary and expressions, the sound and grammar system, and practicing listening and speaking for daily-life communication appropriate for various situations within the Indian social and cultural context.

RAM 1124 ภาษาและวัฒนธรรมฝรั่งเศส

3(3-0-6)

(French Language and Culture)

ศึกษาคำศัพท์ สำนวน ระบบเสียง และระบบไวยากรณ์ภาษาฝรั่งเศสเบื้องต้น โดยฝึกการฟัง และการพูดเพื่อใช้สื่อสารในชีวิตประจำวัน ในสถานการณ์ต่าง ๆ ให้เหมาะสมในบริบทสังคม และวัฒนธรรมฝรั่งเศส

A study of basic French vocabulary and expressions, the sound and grammar system, and practicing listening and speaking for daily-life communication appropriate for various situations within the French social and cultural context.

- RAM 1125 ภาษาและวัฒนธรรมเยอรมัน 3(3-0-6)
(German Language and Culture)
ศึกษาคำศัพท์ สำนวน ระบบเสียง และระบบไวยากรณ์ภาษาเยอรมันเบื้องต้น โดยฝึกการฟัง และการพูดเพื่อใช้สื่อสารในชีวิตประจำวัน ในสถานการณ์ต่าง ๆ ให้เหมาะสมในบริบทสังคม และวัฒนธรรมเยอรมัน
A study of basic German vocabulary and expressions, the sound and grammar system, and practicing listening and speaking for daily-life communication appropriate for various situations within the German social and cultural context.
- RAM 1126 ภาษาและวัฒนธรรมสเปน 3(3-0-6)
(Spanish Language and Culture)
ศึกษาคำศัพท์ สำนวน ระบบเสียง และระบบไวยากรณ์ภาษาสเปนเบื้องต้น โดยฝึกการฟัง และการพูดเพื่อใช้สื่อสารในชีวิตประจำวัน ในสถานการณ์ต่าง ๆ ให้เหมาะสมในบริบทสังคม และวัฒนธรรมสเปน
A study of basic Spanish vocabulary and expressions, the sound and grammar system, and practicing listening and speaking for daily-life communication appropriate for various situations within the Spanish social and cultural context.
- RAM 1127 ภาษาและวัฒนธรรมรัสเซีย 3(3-0-6)
(Russian Language and Culture)
ศึกษาคำศัพท์ สำนวน ระบบเสียง และระบบไวยากรณ์ภาษารัสเซียเบื้องต้น โดยฝึกการฟัง และการพูดเพื่อใช้สื่อสารในชีวิตประจำวัน ในสถานการณ์ต่าง ๆ ให้เหมาะสมในบริบทสังคม และวัฒนธรรมรัสเซีย
A study of basic Russian vocabulary and expressions, the sound and grammar system, and practicing listening and speaking for daily-life communication appropriate for various situations within the Russian social and cultural context.
- RAM 1128 ภาษาและวัฒนธรรมกรีก 3(3-0-6)
(Greek Language and Culture)
ศึกษาคำศัพท์ สำนวน ระบบเสียง และระบบไวยากรณ์ภาษากรีกเบื้องต้น โดยฝึกการฟัง และการพูดเพื่อใช้สื่อสารในชีวิตประจำวัน ในสถานการณ์ต่าง ๆ ให้เหมาะสมในบริบทสังคม และวัฒนธรรมกรีก

A study of basic Greek vocabulary and expressions, the sound and grammar system, and practicing listening and speaking for daily-life communication appropriate for various situations within the Greek social and cultural context.

1.2 ด้านทักษะการใช้เทคโนโลยี

RAM 1131 ทักษะการเข้าใจดิจิทัล

3(3-0-6)

(Digital Literacy)

ศึกษาสิทธิและความรับผิดชอบยุคดิจิทัล การเข้าถึงดิจิทัล การสื่อสารยุคดิจิทัล ความปลอดภัยยุคดิจิทัล การรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศ แนวปฏิบัติในสังคมดิจิทัล สุขภาพดียุคดิจิทัล ดิจิทัลคอมเมอร์ซ กฎหมายดิจิทัล ทักษะการใช้ดิจิทัล การแก้ปัญหาด้วยเครื่องมือดิจิทัล การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงดิจิทัล

A study of digital rights and responsibilities, digital access, digital communication, digital safety, media and information literacy, digital etiquette, digital health, digital commerce, digital laws, digital usage skills, problem-solving with digital tools, and adapting to digital transformation.

RAM 1132 ทักษะทางสารสนเทศ

3(3-0-6)

(Information Literacy)

ความหมาย และความสำคัญของสารสนเทศและการรู้สารสนเทศในโลกดิจิทัลสำหรับข้อมูลปริมาณมาก แหล่งสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต การบริหารจัดการทรัพยากรสารสนเทศ กลยุทธ์การสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศแบบออนไลน์ การประเมินสารสนเทศ การเขียนและการนำเสนอเชิงวิชาการ การเขียนอ้างอิงและบรรณานุกรมตามหลักสากลและจรรยาบรรณ และทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเองต่อเนื่องตลอดชีวิต

The definition and importance of information and information literacy in a digital world, involving large volumes of data, information resources for life-long learning, information resources management, online search strategies, information retrieval evaluation, academic writing and presentations, international standards and ethics in referencing and bibliography formats, and life-long learning skills.

1.3 ด้านทักษะการปรับตัว

RAM1141 ศาสตร์แห่งบุคลิกภาพ

3(3-0-6)

(Science of Personality)

ศึกษาความหมายและความสำคัญของการพัฒนาบุคลิกภาพ ความแตกต่างระหว่างบุคคล การวิเคราะห์และประเมินบุคลิกภาพภายในและภายนอกของตนเอง การพัฒนาเจตคติที่ดีต่อตนเอง และผู้อื่น มารยาทพื้นฐานทางสังคมและการทำงาน ทักษะทางสังคมและการสื่อสาร มนุษยสัมพันธ์ และการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น

A study of the meaning and importance of personality development and individual differences. Included are analysis and assessment of one's internal and external personality, developing a positive attitude towards oneself and others, basic social and work manners, social and communication skills, human relations, and building good relationships with others.

RAM 1142 การพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม

3(3-0-6)

(Quality of Life and Society Development)

ศึกษาปรัชญาและหลักธรรมในการดำรงชีวิต การพัฒนาตนทั้งด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจ ในการดำรงชีวิตและการร่วมกิจกรรมทางสังคม บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น การสร้างคุณภาพชีวิต การใช้ศาสตร์และศิลป์ในการดำเนินชีวิตและการทำงาน การประเมินความสุข และวิธีสร้างความสุขในการใช้ชีวิตด้วยตนเองเพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี และดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

A study of the philosophy and principles of life, self-improvement in both physical and mental health in life, participation in social activities. Included are roles, duties and responsibilities to oneself and others, and creation of quality of life, as well as application of science and art of living and working, happiness assessment and creation of happiness on one's own in order to have a good quality of life and live happily in society.

2. กลุ่มวิชาพัฒนาทักษะการเป็นผู้สร้างสรรค์นวัตกรรม

2.1 ด้านทักษะการคิด

RAM 1201 ความคิดสร้างสรรค์เพื่อการพัฒนานวัตกรรม

3(3-0-6)

(Creativity for Innovation Development)

ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี รูปแบบและหลักการในการพัฒนานวัตกรรม แนวทางของการเป็นนักคิด เพื่อเป็นผู้สร้างสรรค์หรือพัฒนานวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ และต้นแบบของแนวคิดใหม่โดยใช้ความคิดสร้างสรรค์ เรียนรู้กรณีศึกษาจากนักคิดผู้พัฒนานวัตกรรมระดับประเทศและระดับโลก ศึกษา กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาเบื้องต้น ศึกษาช่องทางการตลาด วางแผนตัดสินใจอย่างเป็นระบบ โดยคำนึงถึงต้นทุน และผลตอบแทนที่เกิดขึ้นจากการดำเนินธุรกิจ

A study of concepts, theories, models, and principles of innovation development. An innovative approach to becoming a creator or developer of innovations, inventions and prototypes of new concepts by using creativity. Students will learn case studies from thinkers who have developed national and global innovations, as well as an introduction to intellectual property laws, marketing channels, and systematic decision-making with regard to cost-benefit analysis.

RAM 1202 ศิลป์สร้างสรรค์

3(3-0-6)

(Creativity Arts)

ศึกษาความหมายและความสำคัญของความคิดสร้างสรรค์ในศิลปะ แนวคิดในการออกแบบในระดับนามธรรมไปสู่แนวคิดในระดับรูปธรรมและจินตนาการที่ก่อให้เกิดความงาม สุนทรีย์ แนวคิด การออกแบบ กระบวนการสร้างสรรค์ในด้านทัศนศิลป์ สถาปัตยกรรม ดนตรี การแสดง วรรณศิลป์ นฤมิตศิลป์ เพื่อส่งเสริมให้เกิดความคิดและการนำเสนอที่ผสมผสานสัมพันธ์กับบริบทสังคมและวัฒนธรรม

A study of the meaning and importance of creativity in arts. Included are design concepts from the abstract to concrete level and imagination creating beauty and aesthetics, as well as design concepts in the creative process in visual arts, architecture, music, performing arts, literature, and creative arts in order to promote ideas and presentations involved in social and cultural contexts.

(Thinking Science that Changes the World)

การบูรณาการข้ามศาสตร์เพื่อไขประตูสู่ศาสตร์แห่งการคิด การพัฒนาทักษะการคิดอย่างมี
 วิจารณญาณกับการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ความรู้พื้นฐานในกระบวนการคิดเชิงออกแบบ
 และการสร้างสรรค์นวัตกรรมผ่านจินตนาการ เพื่อการตระหนักรู้และเห็นคุณค่าของตนเองใน
 การเป็นส่วนหนึ่งในการเปลี่ยนโลก กรณีศึกษาจากนักคิดรุ่นใหม่ผู้สร้างนวัตกรรมเปลี่ยนโลก

A multidisciplinary approach towards the science of thinking. The development of
 critical thinking and creative problem-solving skills. Basic knowledge of the process
 of “design thinking” and innovation creation through imagination to enhance
 self-awareness and realization of one’s own value to take part in changing the
 world. Case studies from modern thinkers who created innovations that have
 changed the world.

(Mathematics and Statistics for Daily Life in the Modern World)

หลักการและกระบวนการคิดโดยการใช้หลักตรรกะ การใช้เหตุผล การคิดเชิงตัวเลข การวิเคราะห์
 ข้อมูลข่าวสาร กระบวนการตัดสินใจโดยวิธีการทางคณิตศาสตร์และสถิติ เพื่อการดำเนินชีวิตใน
 โลกสมัยใหม่

Principles and thinking processes using logic, reasoning, numerical thinking, data
 analysis, and mathematical and statistical decision-making processes for daily life in
 the modern world.

2.2 ด้านทักษะการเป็นผู้ประกอบการ

(Principles of Entrepreneurship)

ศึกษาความหมาย คุณลักษณะพื้นฐานของผู้ประกอบการ แนวคิดของการเป็นผู้ประกอบการ
 การวางแผนการเริ่มต้นธุรกิจ โดยคำนึงถึงการแข่งขันในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล รูปแบบการแข่งขัน
 ในตลาด ความคุ้มค่าเชิงธุรกิจ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อผู้ประกอบการ
 การจัดทำแผนธุรกิจเบื้องต้นเพื่อตอบสนองกลุ่มผู้บริโภคเป้าหมาย รวมถึงศึกษากฎหมายเบื้องต้น
 ที่จำเป็นสำหรับผู้ประกอบการ

A study of the meaning and fundamental characteristics of entrepreneurs and the concept of entrepreneurship. Students will create a business start-up plan by taking into account the competition in the era of digital economy, patterns of economic competition in the market place, and business value. Analysis of the environment affecting business operations will be studied, as well as preparation of a preliminary business plan to meet the target consumers and a study of fundamental laws essential for entrepreneurs.

RAM 1212 ผู้ประกอบการรุ่นใหม่

3(3-0-6)

(Smart Entrepreneurs)

แนวคิดและบทบาทที่สำคัญทางด้านวิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ต่อการเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่ แนวทางการสร้างสรรค์งานวิจัยและการพัฒนาสู่อุตสาหกรรม การพัฒนาผู้ประกอบการสู่การเป็นผู้นำทางนวัตกรรม การเรียนรู้และปรับตัวต่อการบริหารงานของผู้ประกอบการในบริบทสังคมดิจิทัล บทบาทของโลกออนไลน์ต่อผู้ประกอบการรุ่นใหม่ แนวทางการใช้สารสนเทศเพื่อการพัฒนาอย่างสร้างสรรค์ จิตสำนึกและจริยธรรมของการเป็นผู้ประกอบการ กรณีศึกษาของผู้ประกอบการต่าง ๆ ที่ประสบความสำเร็จ

Important concepts and roles in science, engineering, and social sciences relevant to “smart” entrepreneurship. Included are research and development guidelines for industry, entrepreneurial development to become an innovation leader, learning and adapting to entrepreneurial management in a digital social context, the role of the online world for “smart” entrepreneurs, guidelines for using information for creative development, entrepreneurial mind and ethics, and case studies of successful entrepreneurs.

RAM 1213 ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการพัฒนานวัตกรรมเพื่อสังคมและเศรษฐกิจ

3(3-0-6)

(Local Wisdom and Innovation Development for Society and Economy)

ศึกษาที่มา ความหมาย ประเภท และความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาพรวมภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทยจากอดีตถึงปัจจุบัน ความสัมพันธ์ระหว่างภูมิปัญญาท้องถิ่นกับนวัตกรรม บทบาทของภูมิปัญญาท้องถิ่นในการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจและการพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน โดยเน้นศึกษากรณีตัวอย่างในประเทศไทย ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น แนวโน้มภูมิปัญญาท้องถิ่นและนวัตกรรมในอนาคต

A study of the background, meaning, classification and importance of local wisdom, the overview of Thai local wisdom from past to present, the relationship between local wisdom and innovation, and the role of local wisdom in economic value creation and sustainable social development, with an emphasis on case studies in Thailand, the Sufficiency Economy Philosophy, knowledge transfer of local wisdom, and the future trends of local wisdom and innovation.

RAM 1214 วิถีวิทย์สู่มอเดลเศรษฐกิจ BCG

3(3-0-6)

(Science, Technology, and Innovation (STI) for the BCG Economy Model)

ศึกษาวិทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว การรักษานานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพให้สมดุลระหว่างการมีอยู่และใช้ไปเพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ยุทธศาสตร์ด้านเกษตรและอาหาร สุขภาพ และการแพทย์ พลังงาน วัสดุและเคมีชีวภาพ การท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์

A study of science, technology, and innovation driving bio-economy, circular economy, and green economy, maintaining the resource and biodiversity bases for the balance between existence and utilization to contribute to sustainable development, strategies of agriculture and food, health and medicine, energy, biological material and chemistry, tourism, and the creative economy.

3. กลุ่มวิชาพัฒนาทักษะการเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง

3.1 ด้านทักษะการเป็นพลเมืองและการมีจิตอาสา

RAM 1301 คุณธรรมคู่ความรู้

3(3-0-6)

(RAM 1000) (Morality and Knowledge)

ศึกษาความเป็นมาและอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณหน้าที่พลเมือง วิถีคนรุ่นใหม่ หลักธรรมาภิบาล จิตสาธารณะ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ความรู้ และแหล่งเรียนรู้ ด้านทุจริตศึกษา (วัยใสใจสะอาด)

A study of the history and identity of Ramkhamhaeng University; morality, ethics, and code of conduct; citizenship; new generation ways; leadership in modern society; good governance; public mind; Sufficiency Economy Philosophy; knowledge and learning resources; anti-corruption education (Youngster with Good Heart)

RAM 1302 การเมืองและกฎหมายในชีวิตประจำวัน

3(3-0-6)

(Politics and Law in Daily Life)

ศึกษาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการเมือง และความสัมพันธ์ระหว่างกฎหมายและการเมือง การใช้สิทธิเสรีภาพทางการเมืองของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ นิติสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับประชาชน และระหว่างประชาชน รวมถึงศึกษากฎหมายที่จำเป็นต่อชีวิตประจำวัน

A study of general knowledge of politics and the relationship between laws and government, exercise of people's political rights and freedoms according to the constitution, legal relations between the state and people and among people, including a study of laws essential for daily life and related topics.

RAM 1303 วิทยาศาสตร์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

3(3-0-6)

(Science for Sustainable Development)

ศึกษาบทบาทของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีต่อการดำรงชีวิตและการอยู่รอดในยุคโลกเปลี่ยนแปลงฉับพลัน วิทยาศาสตร์เพื่อการดำรงชีวิตในแบบวิถีใหม่ การรู้เท่าทันโรคอุบัติใหม่ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการเพิ่มคุณภาพชีวิตและการสร้างผลผลิตทางนวัตกรรม การเปลี่ยนแปลงทางธรณีวิทยา อุตุนิยมวิทยา ดาราศาสตร์ พลังงานสะอาด เคมีและเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน นวัตกรรมเคมีและนาโนเทคโนโลยีอนาคต แนวทางการศึกษาวิจัยเพื่อการพัฒนาและเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติและการเกษตร การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตโดยใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยียุคใหม่ การอนุรักษ์ธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า เทคโนโลยีที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การรู้เท่าทันและการจัดการของเสียอย่างถูกวิธี

A study of the role of science and technology for life and survival in the age of an abruptly changing world, science in New Normal living, understanding of emerging infectious diseases, science and technology for improving life quality and producing innovative products. Topics include geological changes, meteorology, astronomy, clean energy, chemistry and sustainable development goals, chemical innovation and future nanotechnology, guidelines for research in product development and adding value to natural and agricultural products, modern science and technology to increase production efficiency, conservation of nature and the environment, worthwhile uses of natural resources, environmentally friendly technologies, and awareness of good waste management practices in daily life.

3.2 ด้านการเห็นคุณค่าของศิลปะและวัฒนธรรม

- RAM 1311 ศิลปะและวัฒนธรรมในท้องถิ่นไทย 3(3-0-6)
(Thai Local Art and Culture)
ศึกษาเกี่ยวกับงานศิลปะ วัฒนธรรม ศาสนาและความเชื่อที่ส่งผลต่อการสร้างงานศิลปะและวัฒนธรรมในท้องถิ่นไทย รวมทั้ง ประเพณี ดนตรี นาฏศิลป์ หัตถกรรม การละเล่นพื้นบ้าน และวรรณกรรม ตลอดจนผลกระทบของกระแสสังคม แนวทางในการอนุรักษ์งานศิลปะและวัฒนธรรม ในท้องถิ่นไทย
- A study of art, culture, religions, and beliefs that affect the creation of Thai local art and culture, including traditions, music, dance, crafts, folk plays, and literature, and the impact of social currents on art, as well as guidelines for the conservation of Thai local arts and culture.
- RAM 1312 วัฒนธรรมร่วมสมัยกับการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมทางดิจิทัล 3(3-0-6)
(Contemporary Culture and Digital Disruption)
การศึกษาทักษะของวัฒนธรรมร่วมสมัยท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมทางดิจิทัล ทักษะการปรับตัว และเรียนรู้การอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมและสังคมดิจิทัล ทักษะการรักษาอัตลักษณ์ที่ดีในวัฒนธรรมดิจิทัล การศึกษาสี่สັນและวิถีชีวิตในสังคมพหุวัฒนธรรมผ่านมุมมองทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย เพื่อการตระหนักรู้ความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรม ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับโลก
- A study of the role of contemporary culture in the age of digital disruption. Students will learn skills needed for adaptability and living together in a multicultural and digital society, plus digital citizen identity skills in a digital culture. Included is the study of varieties and ways of life in a multicultural society through the lens of science, technology, and contemporary arts leading to the consciousness of cultural diversity at both local and global levels.

หมวดวิชาเฉพาะ

(2) วิชาเอก

วิชาเอกบังคับ กลุ่มวิชาปรัชญา

- ** PHI 2000 ชีวิต : ความหมายและคุณค่า 3 (3-0-6)
(PHI 1000) (Life : Meaning and Value)
ศึกษาธรรมชาติของมนุษย์ การแสวงหาคคุณค่า และการเสริมสร้างคุณค่าให้แก่ชีวิต
บ่อเกิด และความจำเป็นของจริยธรรมในสังคม
A study of human nature, the search for values, the cultivation of values for
human life, the source and necessity of morality in society.
- ** PHI 2001 วัฒนธรรมและความหลากหลายของศาสนา 3 (3-0-6)
(PHI 1001) (Culture and Diversity of Religions)
ศึกษาความหมายของวัฒนธรรม วัฒนธรรมตะวันออกและตะวันตก วัฒนธรรมไทยในอดีต
และปัจจุบันขนบธรรมเนียมประเพณีไทย ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับศาสนา ศาสนาต่าง ๆ ในโลก
ปัจจุบัน สารสำคัญที่ควรศึกษาในศาสนาต่าง ๆ
A study of cultures and religions: the meaning of culture, western culture,
eastern culture, Especially Thai culture from past to present, as well as Thai
customs. The study of the fundamental and essence of world religions are
included.
- ** PHI 2002 ตรรกศาสตร์ 3 (3-0-6)
(PHI 1002) (Logic)
ศึกษาความหมาย และประโยชน์ของตรรกวิทยา ตรรกวิทยาอุปนัย ตรรกวิทยานิรนัย
เหตุผลวิบัติ ที่เกิดขึ้นในตรรกวิทยาอุปนัย และนิรนัย
A study of the meaning and uses of logic, inductive and deductive logic,
Inductive and deductive fallacies.
- ** PHI 2003 ปรัชญาทั่วไป 3 (3-0-6)
(PHI 1003) (General Philosophy)
ความหมายและขอบเขตของปรัชญา สาขาต่าง ๆ ของปรัชญา ญาณวิทยา อภิปรัชญา
จริยศาสตร์ และสุนทรียศาสตร์ พัฒนาการของปรัชญาทั้งตะวันออกและตะวันตก
ตั้งแต่สมัยโบราณจนถึงสมัยปัจจุบัน
A study of the meanings and scope of philosophy, Epistemology, Metaphysics,
Ethics and Aesthetics; the development of Eastern and Western philosophies
from ancient times to modern times.

- PHI 2005 ตรรกวิทยาสัญลักษณ์เบื้องต้น 3 (3-0-6)
(Introduction to Symbolic Logic)
ศึกษาการใช้สัญลักษณ์แทนข้อความ การทดสอบความสมเหตุสมผลของการอ้างเหตุผล
ด้วยตารางความจริง และสูตรตรรกวิทยา
A study of the symbols of the simple and compound sentences used in
arguments and the proof of validity of the arguments by truth tables and
by of inferences and rules of replacements.
- ** PHI 2007 หลักการใช้เหตุผล 3 (3-0-6)
(PHI 1007) (Principles of Reasoning)
ศึกษาลักษณะของการใช้เหตุผล ข้อบกพร่องในการใช้เหตุผล การใช้เหตุผลกับวิชาต่าง ๆ
A study of the structure of reasoning, fallacies, and the use of reasoning
in all sciences.
- PHI 2203 ปรัชญาอินเดียสมัยโบราณ 3(3-0-6)
(Ancient Indian Philosophy)
ศึกษาทฤษฎีทางปรัชญาในพระเวท อุปนิษัทและภควัทคีตา ปรัชญาอนันตโยคี ไวเศษิกะ
สงขขะ โยคะ มีมางสา จารวาก พุทธ เซน และเวทานตะ
A study of the philosophy in the Vedas, the Upanisads and the
Bhagavadgita, the philosophy of Nyaya,Vaishesika, Sankhya, Yoga, Mimamsa,
- PHI 2303 ปรัชญาตะวันตกสมัยโบราณ 3(3-0-6)
(Ancient Western Philosophy)
ศึกษาปรัชญากรีกก่อนโซฟิสต์ ปรัชญากรีกกลุ่มโซฟิสต์ ปรัชญาโซเครตีส เพลโต อริสโตเติล
และปรัชญายุคหลังอริสโตเติล
A study of the philosophies of pre-Socratic Philosophers, Sophists, Socrates,
Plato, and Aristotle, as well as after Aristotle.
- PHI 2305 ปรัชญาตะวันตกสมัยกลาง 3(3-0-6)
(Medieval Western Philosophy)
ศึกษาความเชื่อพื้นฐานของศาสนาคริสต์ อิทธิพลของปรัชญากรีกต่อวิวัฒนาการของ
ปรัชญาตะวันตกสมัยกลาง ศึกษาปัญหาเรื่องเหตุผลและศรัทธา ปัญหาเรื่องสิ่งสากล
และปัญหาเรื่องความชั่วร้ายในปรัชญาตะวันตกสมัยกลาง

A study of the basic beliefs of Christianity, the influences of Greek philosophy on the development of Medieval Western philosophy. To study also Problem of Faith and Reason, Problem of Universals and Problem of Evils.

- PHI 3103 พุทธปรัชญาเถรวาท 3(3-0-6)
(Theravada Buddhist Philosophy)
ศึกษาเป้าหมายและวิธีการในการเข้าถึงความจริง หลักอริยสัจ ไตรลักษณ์ ปฏิจจนุปบาท หลักกรรม และการเกิดใหม่ นิพพาน
A study of the aims and means to the Ultimate Truth, the Four Noble Truths, the Three Characteristics, the Dependent Origination, the Doctrine of Karma and Rebirth, and Nibbhana.
- PHI 3301 ปรัชญาตะวันตกสมัยใหม่ 1 3(3-0-6)
(Modern Western Philosophy 1)
ศึกษาปรัชญาของนักปรัชญาเหตุผลนิยมได้แก่ เดส์คาร์ท สปิโนซ่า ไลบ์นิซ ปรัชญาของนักปรัชญาฝ่ายประจักษ์นิยม หรือประสบการณ์นิยมได้แก่ ลอค เบอิร์คเลย์ ฮิวม์ และปรัชญาของคานท์
A study of the philosophy of Rationalism: Descartes, Spinoza, Leibniz, and the philosophy of Empiricism : Lock, Berkeley, Hume. To also study the philosophy of Kant.
- PHI 3306 จริยศาสตร์ 3(3-0-6)
(Ethics)
ศึกษาความหมายของจริยศาสตร์ จุดหมายสูงสุดของชีวิตมนุษย์ และหลักปฏิบัติตนในสถานการณ์ต่าง ๆ ของมนุษย์ในทรรศนะของนักปรัชญา
A philosophical study of the meaning of Ethics, human highest ends of life (Summum Bonum), human practices in different situations.
- PHI 3307 สุนทรียศาสตร์ 3(3-0-6)
(Aesthetics)
ศึกษาความหมายของสุนทรียศาสตร์ ประวัติความคิดทางสุนทรียศาสตร์ และปัญหาสุนทรียศาสตร์
A study of the meaning of Aesthetics, the development of aesthetical thoughts and aesthetical problems.

PHI 4204 ปรัชญาไทย 3(3-0-6)
(Thai Philosophy)
ศึกษาปรัชญาไทยจากงานวรรณกรรมไทยที่สำคัญ จากอดีตถึงปัจจุบัน
A study of the Thai philosophical thinking in the important Thai literatures from past to present.

PHI 4304 อภิปรัชญา 3(3-0-6)
(Metaphysics)
ศึกษาทัศนะ เรื่องความแท้จริงของโลก มนุษย์และพระเจ้าของนักปรัชญาลัทธิจิตนิยม สสารนิยม และธรรมชาตินิยม และศึกษาปัญหาทางอภิปรัชญา ที่สำคัญ
A study of the philosophy of Idealism, Materialism and Naturalism on the problem of the reality of the world, man and God. To also study other important metaphysics problems.

PHI 4309 ญาณวิทยา 3(3-0-6)
(Epistemology)
ศึกษาทฤษฎีความรู้ของนักปรัชญาคนสำคัญ ตั้งแต่สมัยโบราณจนถึงสมัยปัจจุบัน
A study of theory of knowledge from ancient period to the present.

วิชาเอกบังคับ กลุ่มวิชาพุทธศาสนศึกษา

*BDS 2100 มนุษย์กับศาสนา 3(3-0-6)
(Man and Religion)
ศึกษากำเนิดของศาสนา ความสำคัญของศาสนา ประเภทของศาสนา ความสัมพันธ์ระหว่างศาสนากับสังคม และการอยู่ร่วมกันระหว่างศาสนากับสังคม และการอยู่ร่วมกันระหว่างศาสนา
A study of the origin of religion, the importance of religion, types of religion, the relationship and coexistence between religion and society, and the coexistence between various religions.

*BDS 2101 ประวัติและพัฒนาการของพระพุทธศาสนา 3(3-0-6)
(History and Development of Buddhism)
ศึกษาประวัติและพัฒนาการพระพุทธศาสนาทั้งเถรวาทและมหายานและความเป็นมาของพระพุทธศาสนาในประเทศไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน
A study of Buddhism in Thailand from the past to the present, and the history and development of the Theravada and Mahayana sects.

- *BDS 2102 การศึกษาพระวินัย 3(3-0-6)
(Vinaya Pitaka Studies)
ศึกษาโครงสร้าง เนื้อหา สาระ วัตถุประสงค์และวิธีบัญญัติพระวินัย วิธีตัดสินอธิกรณ์ในพระวินัย และประเด็นที่น่าสนใจของพระวินัย เช่น แนวคิดเรื่องหลักการบริหาร ระเบียบมารยาท การปกครอง การศึกษา สิ่งแวดล้อม
A study of the structure and content of the Vinaya Pitaka, the objectives and methods of the Vinaya formations, and interesting issues such as the Buddhist concepts in administration, politics, education, environment and social manners.
- *BDS 3201 พุทธญาณวิทยา 3(3-0-6)
(Buddhist Epistemology)
ศึกษาปัญหาทางญาณวิทยา เกี่ยวกับธรรมชาติ ที่มา ขอบเขต บทบาท ความสำคัญ ชนิด และระดับของความรู้ตามแนวคิดของพระพุทธศาสนา
A study of the Buddhist view on epistemological problems concerning the nature, origin, scope, role, significance and classification of knowledge.
- *BDS 3202 พุทธจริยศาสตร์ 3(3-0-6)
(Buddhist Ethics)
ศึกษาปัญหาทางจริยศาสตร์ เกี่ยวกับแนวความคิดเรื่อง ความดี ความชั่ว บุญ-บาป เกณฑ์ตัดสินความดี ความชั่ว และอุดมคติของชีวิตในพระพุทธศาสนา
A study of ethical problems concerning the concepts of good and evil, merit and wrong doing, criteria for good and evil, and life ideals in Buddhism.
- *BDS 3203 พุทธปรัชญาในพระสุตตันตปิฎก 1 3(3-0-6)
(Buddhist Philosophy in Suttanta Pitaka 1)
ศึกษาความคิดที่สำคัญของพุทธปรัชญาที่ปรากฏในพระสูตร ในเรื่องโลก มนุษย์ นรก-สวรรค์ การเวียนว่ายตายเกิด
A study of the Buddhist philosophical concepts of the world, human beings, heaven and hell, and the wheel of rebirth in the Suttanta Pitaka.
- *BDS 3204 พุทธปรัชญาในพระสุตตันตปิฎก 2 3(3-0-6)
(Buddhist Philosophy in Suttanta Pitaka 2)
ศึกษาความคิดที่สำคัญของพุทธปรัชญาที่ปรากฏในพระสูตรในเรื่อง กรรม สังสารวัฏ ความหลุดพ้นจากทุกข์

A study of the Buddhist philosophical concepts of karma, rounds of rebirth and nibbaha as mentioned in the Suttanta Pitaka.

- *BDS 4102 ทฤษฎีและการปฏิบัติกรรมฐานในพระพุทธศาสนา 1 3(3-0-6)
(Theory and Practice of Meditation 1)
ศึกษาทฤษฎีและวิธีการปฏิบัติสมถกรรมฐานเพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจในประโยชน์ของการปฏิบัติและการนำไปใช้ พร้อมทั้งฝึกปฏิบัติสมถกรรมฐานตามหลักอานาปานสติ
A study of the theory and various practicing methods in the development of concentrations,(Samatha-bhavana), its uses and benefits; and the anapanasati practice of meditation.
- *BDS 4103 ทฤษฎีและการปฏิบัติกรรมฐานในพระพุทธศาสนา 2 3(3-0-6)
(Theory and Practice of Meditation 2)
ศึกษาทฤษฎี วิธีการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานเพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจในประโยชน์ของการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ตามแนวสติปัฏฐาน ๔ ในมหาสติปัฏฐานสูตร พร้อมทั้งฝึกวิปัสสนากรรมฐาน
A study of the theory and practice methods of insight meditation (Vipassana-bhavana) and its benefits; real time practice in Satipatthana 4.
- *BDS 4201 พุทธปรัชญาในพระอภิธรรมปิฎก 1 3(3-0-6)
(Buddhist Philosophy in Abhidhamma Pitaka 1)
ศึกษาโครงสร้าง เนื้อหา สารสำคัญ และประเด็นเรื่อง จิต เจตสิก ตามที่ปรากฏในพระอภิธรรมปิฎก
A study of the structure and content of the Abhidhamma Pitaka, the concept of mind (Citta) and mental states, and the mental factor arising with mind (cetasikka) as mentioned in the Pitaka.
- *BDS 4202 พุทธปรัชญาในพระอภิธรรมปิฎก 2 3(3-0-6)
(Buddhist Philosophy in Abhidhamma Pitaka 2)
ศึกษาเรื่องรูป นิพพาน และเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องตามที่ปรากฏในพระอภิธรรมปิฎก
A study of the concept of matter (rupa), the ending of suffering (nibbana) and other relevant issues in the Abhidhamma Pitaka.

- PHI 2103 พระพุทธศาสนาเบื้องต้น 3(3-0-6)
 (Introduction to Buddhism)
 ศึกษาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา แนวคำสอนทางพระพุทธศาสนาในเรื่องศีลธรรม การศึกษา เศรษฐกิจ การเมืองและสังคม เหตุแห่งความเจริญ และความเสื่อมของบุคคล และศาสนา แนวการปฏิบัติตนตามหลักพระพุทธศาสนาและประโยชน์จากการปฏิบัติ
 A study of general knowledge of Buddhism ; Buddhist teaching on morality, education, economics, politics and society and the causes of rise and fall of a person and the religion; Buddhist practices and its benefits.
- PHI 3103 พุทธปรัชญาเถรวาท 3(3-0-6)
 (Theravada Buddhist Philosophy)
 ศึกษาเป้าหมายและวิธีการในการเข้าถึงความจริง หลักอริยสัจ ไตรลักษณ์ ปฏิจจสมุขบาท หลักกรรม และการเกิดใหม่ นิพพาน
 A study of the aims and means to the Ultimate Truth, the Four Noble Truths, the Three Characteristics, the Dependent Origination, the Doctrine of Karma and Rebirth, and Nibbhana.

(3) วิชาเอกเลือก

กลุ่มวิชาปรัชญา

หมวดศาสนา

- PHI 2100 หลักพระพุทธศาสนา 3(3-0-6)
 (Buddhist Principles)
 ศึกษาเชิงวิเคราะห์หลักพระพุทธศาสนาที่สำคัญ
 An analytical study of the Buddhist principles .
- PHI 2102 หลักพุทธจิตวิทยาเบื้องต้น 3(3-0-6)
 (Introduction to Buddhist Psychological Principles)
 ศึกษาความหมายของพุทธจิตวิทยา ธรรมชาติของจิต และการฝึกจิต
 A study of the meaning of the Buddhist psychology, the nature of the mind, mind training method and it 's benefits.

- PHI 2104 พระพุทธศาสนากับปัญหาสังคม 3(3-0-6)
 (Buddhism and Social Problems)
 ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพระพุทธศาสนากับสังคม บ่อเกิดปัญหาและการแก้ปัญหาด้วย
 พุทธวิธีในยุคพุทธกาล และในสังคมปัจจุบัน สังคมอุดมคติแนวพุทธ
 A study of the relationship between Buddhism and society ; solving the
 social problems with Buddhist methodology from past to present and
 Buddhist Utopia.
- PHI 3101 ประวัติและนิกายของพระพุทธศาสนา 3(3-0-6)
 (The History and the Sect of Buddhism)
 ศึกษาถึงประวัติและนิกายของพระพุทธศาสนา ไวกาษิกะ มาธยมิกะ เสตรานติกะ และเถรวาท
 Study the history and the Sect of Buddhism; Vaibhasika, Madhyamika, Sautrantika
 and Theravada.
- PHI 3102 พระพุทธศาสนาในประเทศไทย 3(3-0-6)
 (Thai Buddhism)
 ศึกษาพุทธศาสนาไทย ที่มีลักษณะแบบผสมผสานกับศาสนาพราหมณ์
 การศึกษามุ่งเน้น ในเชิงสังคมมากกว่าเชิงคัมภีร์หรือปรัชญา สรรวจหลักการ และหลักปฏิบัติ
 ศาสนาของพุทธศาสนิกชนกับสังคม ศึกษาหลักปฏิบัติศาสนาชาวบ้านในรูปแบบพิธีกรรมไทยๆ
 ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพุทธศาสนากับการเมืองในประวัติศาสตร์สังคมไทย เรื่องการพัฒนา
 ความคิดเรื่องการกำเนิดรัฐ การปฏิรูปศาสนาในสมัยรัชการที่ 4 แนวคิดการเคลื่อนไหวศาสนาพุทธ
 ศาสนิกสัมพันธ์ และพุทธศาสนาไทยในศตวรรษที่ 21
 The study of Thai Buddhism, which is a syncretistic religion with elements
 of Animism and Brahmanism. The course examines its ideas and practices as
 they have taken place in actual social contexts rather than as disembodied
 textual objects. It examines a broad range of practices, looking through its
 rituals. It also studies the relationship between Buddhism and political realm
 in development of the Thai State, religious reformation during King Rama IV,
 religious movements and Buddhist social activism in Thai history and Thai
 Buddhism in the 21st century.

- PHI 3105 คติธรรมในชาดก 3(3-0-6)
(Ethics and morality in jataka)
ศึกษาคติธรรมในชาดก ที่เป็นประโยชน์ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิต
A study of Ethics and morality in Jataka beneficial to application in life.
- PHI 3106 การเจริญสมาธิตามแนวทางพระพุทธศาสนา 3(3-0-6)
(Buddhist Meditation)
ศึกษาจุดมุ่งหมายและวิธีการเจริญสมาธิ ตามคำสอนของพระพุทธเจ้า
A study of the aims and methods of meditation practice following Lord Buddha' s teachings.
- PHI 3107 มนุษย์และความเป็นจริงของชีวิตในทัศนะของพระพุทธศาสนา 3(3-0-6)
(The Buddhist Concept of Man and the Truth of Life)
ศึกษาทัศนะทางพระพุทธศาสนา เกี่ยวกับมนุษย์และชีวิต ทั้งในแง่องค์ประกอบของชีวิต
ความเป็นจริงของชีวิต ได้แก่ ทุกข์ สาเหตุแห่งทุกข์ การดับทุกข์ วิธีทางแห่งการดับทุกข์
และสภาพชีวิตที่หมดทุกข์ (นิพพาน)
A study of concept of man and life in various aspects : the structure of life,
truths of life, suffering and causes of suffering, cessation and ways leading to
the cessation of suffering and termination of suffering (Nibbhana or Nirvana)
- PHI 3109 ศาสนาปฐมบรรพ 3(3-0-6)
(Primitive religion)
ศึกษากำเนิด ลักษณะ และวิวัฒนาการของความเชื่อในยุคปฐมกาล ความสัมพันธ์ของ
ความเชื่อกับการดำเนินชีวิต และอิทธิพลของศาสนาปฐมบรรพที่มีต่อศาสนาในปัจจุบัน
Study the origin and evolution of belief in the Genesis. The relationship
of faith and life. And the influence of primitive religion with religion today.
- PHI 4101 ปรัชญาการศึกษาแนวพุทธ 3(3-0-6)
(Buddhist Philosophy of Education)
ศึกษาแนวคิดของพระพุทธศาสนาเกี่ยวกับกระบวนการศึกษา
A study of Buddhist philosophy in the educational process.

- PHI 4102 พุทธจริยศาสตร์ร่วมสมัย 3(3-0-6)
(Contemporary Issues of Buddhist Ethics)
ศึกษาหลักทฤษฎีพุทธจริยศาสตร์โดยเปรียบเทียบกับหลักจริยศาสตร์ตะวันตก และแนวทางการปฏิบัติของหลักการพุทธจริยศาสตร์กับปัญหาสังคมร่วมสมัยอันเป็นผลจากวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
The course examines the nature of Buddhist ethical theory compared with ethical theories of Western philosophy, the application of Buddhist ethics to challenging social issues posed by new scientific technologies and knowledge.
- PHI 4103 พุทธปรัชญามหายาน 3(3-0-6)
(Mahayana Buddhist Philosophy)
ศึกษาหลักคำสอนของพระพุทธศาสนาฝ่ายมหายาน ปรัชญามารยมิก ปรัชญาโยคอาจารย์ ปรัชญาตันตรยาน ปรัชญาสุขาวดี และปรัชญาเซ็น
A study of Mahayana Buddhism, the Philosophy of Madhyamikas, Yogacaras, Tantrayana, Sukhavati and Zen.
- PHI 4104 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับปรัชญาอภิธรรม 3(3-0-6)
(Introduction to Metaphysics in Buddhism)
ศึกษาสภาวะธรรมที่แท้จริง (ปรมัตถธรรม 4) ได้แก่จิต เจตสิก รูป นิพพาน ซึ่งนำไปสู่ความเข้าใจที่ถูกต้องในสภาวะธรรมที่ไม่ใช่ตัวตน (อนัตตา) การวิเคราะห์นามรูป ซึ่งปรากฏให้รับรู้ได้แต่ละขณะทางทวาร 6 เป็นพื้นฐานสำหรับการรับรู้ความแตกต่างระหว่างขณะที่จิตเป็นกุศลและอกุศล
A study of absolute realities (four paramatthadhammas): citta (consciousness), cettasika (mental factor arising with citta), rupa (matter) and nibbana which lead to the right understanding of realities as not self (Annatta). The analysis of namas (citta and cettasika) and rupas which can be directly experienced one at a time through six doorways is the base for knowing the different moments of wholesomeness and unwholesomeness.
- PHI 4105 พระพุทธศาสนากับความมั่นคงของชาติ 3(3-0-6)
(Buddhism and National Security)
ศึกษาความมั่นคงของชาติในด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านการทหาร ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

Study Political Stability, Economic, Psychological and Societal, Military, Science and Technology, Natural and Environment.

หมวดปรัชญาตะวันออก

- PHI 2204 ปรัชญาอิสลาม 3(3-0-6)
(Philosophy of Islam)
ศึกษาภูมิหลังและกำเนิดศาสนาอิสลามในเชิงปรัชญา หลักคำสอนและหลักปฏิบัติในศาสนาอิสลาม การทำละหมาด การถือศีลอด การทำพิธีฮัจญ์ จริยศาสตร์ หลักการปกครองของศาสนาอิสลาม และจุดหมายสูงสุดของศาสนาอิสลาม
A philosophical study of the background and origin of Islam, faith and practice in Islam, prayer, fast, Haj, ethics, politics and the supreme inspiration of Islam.
- PHI 2205 ปรัชญาจีน 3(3-0-6)
(Chinese Philosophy)
ศึกษาปรัชญาขงจื้อ เม่งจื้อ ม่อจื้อ ช่งจื้อ เฉียวจื้อ เล่าจื้อ และสำนักเนติธรรม
A study of the philosophy of K' ung Fu-Tzu (Confucius), Meng-Tzu (Mencius), Mo-Tzu (Mo Zi), Hsung-Tzu (Xun Zi), Yang chu (Yangzhu), Lao-Tzu (Lao zi) and Legalism.
- PHI 2206 ปรัชญาญี่ปุ่น 3(3-0-6)
(Japanese Philosophy)
ศึกษาหลักความเชื่อของญี่ปุ่น พุทธศาสนานิกายเซ็น และอิทธิพลของพุทธศาสนานิกายเซ็น
A study of traditional beliefs of Japanese, Zen Buddhism and its influences.
- PHI 3201 ศาสนศาสตร์เบื้องต้น 3(3-0-6)
(Introduction to Religious Studies)
ศึกษาศาสนาโดยวิธีวิทยาศาสตร์อย่างเป็นระบบในทางวิชาการ การศึกษามุ่งเน้นวิเคราะห์ วิพากษ์ ศาสนาทางประวัติศาสตร์ศาสนา ศึกษาศาสนาผ่านทางคัมภีร์ จิตวิทยา ปรัชญา สัญลักษณ์ และพิธีกรรมจากมุมมองประสบการณ์ทางศาสนา ศาสตร์วิชาการด้านมานุษยวิทยา วัฒนธรรม และสังคมวิทยาศาสนารวมทั้งศึกษาศาสนา และความเชื่อที่ปรากฏในวัฒนธรรมต่างๆ

A scholarly and critical study of the structure and dynamics of certain aspects of religious thought, action, - employing psychological, sociological, anthropological, doctrinal and philosophical modes of inquiry—the course offers a general exposure to basic methodological issues in the study of religion, and includes consideration of several cross-cultural types of religious expression.

- PHI 3203 ปรัชญาอินเดียร่วมสมัย 3(3-0-6)
(Contemporary Indian Philosophy)
ศึกษาปรัชญาของสวามีรามกฤษณะ วิเวกานันทะ, รพินทรนาถ ตะกอร์, ศรีอโรวินโท, มหาตมะ คานธี, กฤษณะ จันทร ภัฏฐาจารย์, สรวปัลลี ราธกฤษณัน และ เซอร์มุฮัมมัด อิคบัล
A study of the philosophy of Swami Vivekananda, Rabindranath Tagore, Sri Aurobindo, Mahatama Gandhi, Krishnachandra, S. Radhakrishnan and Sir Mohammad Iqbal.
- PHI 4201 แนวคิดและผลงานสำคัญของนักคิดทางพระพุทธศาสนาในประเทศไทย 3(3-0-6)
(Major Thoughts and Works of Buddhist Thinkers in Thailand)
ศึกษาแนวคิดสำคัญของนักคิดทางพระพุทธศาสนาฝ่ายเถรวาทในประเทศไทย
A study of major thoughts and works of Theravada Buddhist thinkers in Thailand.
- PHI 4203 ปัญหาปรัชญาในทางการเมืองของโลกตะวันออก 3(3-0-6)
(Philosophical Issues in Political Ideals of the Eastern World)
ศึกษาและวิเคราะห์ประเด็นความคิดทางปรัชญา เกี่ยวกับการเมืองของนักปรัชญาตะวันออก
An analytical study of political philosophy of the Eastern philosophers.
- PHI 4205 ศาสนาเปรียบเทียบ 3(3-0-6)
(Comparative Religion)
ศึกษาเชิงเปรียบเทียบ ศาสนา ฮินดู พุทธ คริสต์ อิสลาม
A comparative study of important religions : Hinduism, Buddhism, Christianity and Islam.

- PHI 4206 ศาสนาโลกในโลกสมัยใหม่ 3(3-0-6)
(World Religious and the Modern World)
ศึกษาบทบาทศาสนาใหญ่ๆ กับการเปลี่ยนแปลงในโลกปัจจุบันในประเด็นสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรม ในหัวข้อสิทธิมนุษยชน สตรีและเพศสภาวะ หลักการพหุนิยม วัฒนธรรมกับโลกาภิวัตน์ ประเด็นความขัดแย้งและความรุนแรง และศึกษาแนวความคิด ของนักคิด นักปรัชญาและนักปฏิรูปศาสนาร่วมสมัยในการประยุกต์หลักคำสอน และหลัก ปฏิบัติของศาสนากับโลกปัจจุบัน
An exploration of the roles of world religions in the modern world in social, economical, political and cultural aspects. How religions change, adapt and adopt and reform themselves into modernity? Also, the study is surveyed through the thoughts of religious reformers, thinkers and philosophers.
- หมวดปรัชญาตะวันตก**
- PHI 2306 ปรัชญาจิต 3(3-0-6)
(Philosophy of Mind)
ศึกษาธรรมชาติของจิตตามทรรศนะของนักปรัชญาต่าง ๆ ความสัมพันธ์ ระหว่างกายกับจิต เสรีภาพของจิต ทรรศนะเรื่องจิตสากล
A study of the nature of the mind based on the views of major philosophers from past to present; the relationship between mind and body; freedom of the mind; and the universal mind.
- PHI 3302 ปรัชญาตะวันตกสมัยใหม่ 2 3(3-0-6)
(Modern Western Philosophy 2)
ศึกษาปรัชญาของฟิชท์ เชลลิง เฮเกิล แฮร์บาร์ต โชเพนเฮาเออร์ เบนธัม มิลล์ นิทเช่ สเปนเซอร์ กองต์ ดาร์วินและมาร์กซ์
A study of the philosophy of Fichte, Schelling, Hegel, Herbart, Schopenhauer, Bentham, Mill, Nietzsche, Spencer, Comte, Darwin and Marx.
- PHI 3308 ปรัชญาอเมริกัน 3(3-0-6)
(American Philosophy)
ศึกษาปรัชญาของนักปรัชญาอเมริกันคนสำคัญ ๆ ตั้งแต่สมัยเป็นอาณานิคมของอังกฤษ สมัยก่อนสงครามกลางเมือง จนถึงสมัยปัจจุบัน
A study of major American philosophy from the colonial period to the Civil War up to present.

- PHI 4303 ปรัชญาหลังนวยุคและอรรถปริวรรต 3(3-0-6)
(Postmodernism and Hermeneutics)
ศึกษาและสำรวจหลักปรัชญาหลังนวยุคและทฤษฎีการตีความของ ไฮเดกเกอร์ กัดดาเมอร์ และริเกอร์ ซึ่งแนวคิดปรัชญาเหล่านี้มีอิทธิพลสำคัญต่อการศึกษาประวัติปรัชญา ศิลปวิจารณ์ และทฤษฎีสังคมวิทยา
An exploration of the major assumptions, commitments, methods, and strategies of hermeneutics and postmodernism from the writings of Heidegger, Gadamer, Ricoeur. The course examines how recent thoughts have developed out of the contemporary philosophical scene and how they have had a significant impact
- PHI 4305 ปรัชญาตะวันตกร่วมสมัย 3(3-0-6)
(Contemporary Western Philosophy)
ศึกษาปรัชญาลัทธิสัจนิยม ปฏิบัตินิยม ปณิธานนิยมเชิงตรรกะ และลัทธิปรากฏการณ์นิยม ปรัชญาของแบร์กซอน ไวท์เฮด มัวร์ รัสเซลล์ วิตเกินสไตน์ และ ชันตายานา
A study of Realism, Pragmatism, Logical Positivism, Phenomenology, the philosophy of : Bergson, Whitehead, Moore, Russell, Wittgenstein and Santayana.
- PHI 4307 ปรัชญาเอกซิสเตนเชียลลิสต์ 3(3-0-6)
(Existentialist Philosophy)
ศึกษาแนวคิดโดยทั่วไป ของนักปรัชญาเอกซิสเตนเชียลลิสต์ และศึกษาแนวคิดของ นักปรัชญาเอกซิสเตนเชียลลิสต์คนสำคัญ
A study of common characteristics of Existentialist philosophy and philosophy of important Existentialist philosophers.
- PHI 4308 ปรัชญาเปรียบเทียบเบื้องต้น 3(3-0-6)
(Introduction to Comparative Philosophy)
ศึกษาเชิงเปรียบเทียบแนวคิดทางปรัชญาของปรัชญาลัทธิต่าง ๆ
A comparative study of philosophical thoughts.

หมวดปรัชญาประยุกต์

- PHI 2400 ปัญหาปรัชญาในกฎหมาย 3(3-0-6)
(Philosophical Issues in Laws)
ศึกษาและวิเคราะห์ประเด็นความคิดทางปรัชญาเกี่ยวกับกฎหมาย
A analytical study of philosophical issues in laws.
- PHI 2401 ปรัชญาศาสนา 3(3-0-6)
(Philosophy of Religion)
ศึกษาความหมายของศาสนา ศาสนาและวิทยาศาสตร์ ลักษณะของศาสนาเทวนิยม
และอเทวนิยม ความสัมพันธ์ระหว่างศาสนากับปรากฏการณ์เหนือธรรมชาติ เหตุผล
และศรัทธาในศาสนา ญาณวิทยาและอภิปรัชญาของศาสนาต่าง ๆ
A study of the meaning of religion, religion and science, nature of theism and
atheism, the relation between religion and transcendental phenomenon,
reason and faith in religion, epistemology and metaphysics in religion.
- PHI 2402 ปรัชญาว่าด้วยความมั่นคงของชาติ 3(3-0-6)
(Philosophy and National Security)
ความสัมพันธ์ระหว่างปรัชญากับความมั่นคงของชาติ ความสำคัญของแนวความคิดทาง
ปรัชญาของคนไทย ที่มีต่อความมั่นคงของชาติตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน หน่วยงานของรัฐ
ที่เกี่ยวกับความมั่นคงของชาติ โครงการพัฒนาในด้านต่าง ๆ โดยเน้นบทบาทของ
พระพุทธศาสนากับสถาบันพระมหากษัตริย์
A study of the relationship between philosophy and national security, Thai
philosophical thinking on national security, government organizations which
are responsible for national security, government's projects which lead to
national security, the role of the Kings and Buddhism on national security.
- PHI 2405 ปรัชญาว่าด้วยความตาย 3(3-0-6)
(Philosophy of Death)
ศึกษาเชิงวิเคราะห์ และเชิงเปรียบเทียบ ความคิดของนักปรัชญาว่าด้วยความตาย คำสอน
เรื่องความตายและการตายตามคติความเชื่อของศาสนาต่าง ๆ และประเด็นปัญหาจริยธรรม
อันเกี่ยวเนื่องกับความตาย
A comparative and analytical study of the concept, meaning, interpretation
and reality of death. The subject also examine the state of dying, the teaching of
death in diverse religions and ethical issue concerning death.

- PHI 2406 จริยศาสตร์และสิ่งแวดล้อม 3(3-0-6)
(Ethics and the Environment)
ศึกษาประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อมในสังคมปัจจุบัน จากมุมมองของทฤษฎีและหลักการทางจริยศาสตร์
A study of environmental problems facing contemporary society with the application of ethical principles to the issues.
- PHI 2407 จริยศาสตร์ธุรกิจ 3(3-0-6)
(Business Ethics)
ศึกษาประเด็นปัญหาจริยธรรมกับธุรกิจจากมุมมองของทฤษฎีและหลักการทางจริยศาสตร์
A study of moral problems facing business with the application of ethical principles to the issues.
- PHI 2408 ชีวจริยศาสตร์ 3(3-0-6)
(Bioethics)
ศึกษาทัศนะของนักปรัชญาต่อปัญหาจริยธรรม อันเนื่องมาจากความก้าวหน้าทางการแพทย์และชีววิทยา
A study of philosophical views on ethical problems caused by medical and biological progress.
- PHI 2409 ปัญหาปรัชญาในประวัติศาสตร์ 3(3-0-6)
(Philosophical Issues in History)
ศึกษาและวิเคราะห์ประเด็นความคิดทางปรัชญาเกี่ยวกับประวัติศาสตร์
An analytical study of philosophical issues in history.
- PHI 3401 ปรัชญาการปกครองแนวศาสนา 3(3-0-6)
(Religious Thinking in Politics)
ศึกษาแนวดำเนินชีวิตของชุมชนในศาสนาต่าง ๆ ระบบการบริหารในสถาบันศาสนา บ่อเกิดของรัฐและหน้าที่ของนักปกครองตามแนวศาสนา และบทบาทของศาสนาที่มีต่อการปกครองของรัฐ
A study of the lifestyles in the community of religious people, the administration of religious organizations, the religious beliefs on the origin of the state and the role of the leader, the role of religions on a government.

- PHI 3402 ปัญหาปรัชญาในเศรษฐศาสตร์ 3(3-0-6)
 (Philosophical Issues in Economics)
 ศึกษาและวิเคราะห์ประเด็นความคิดทางปรัชญาเกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์
 An analytical study of philosophical issues in economics.
- PHI 3403 ปรัชญาสังคม 3(3-0-6)
 (Social Philosophy)
 ศึกษาขอบเขตและเนื้อหาปรัชญาสังคม แนวความคิดของนักปรัชญาสำนักต่าง ๆ
 ที่เกี่ยวกับกำเนิดของสังคม พัฒนาการของสังคม ปัญหาทางสังคม
 A study of the scope of social philosophy, philosophical thinking on the
 origin of a society, the development of society, social problems and solving.
- PHI 3404 ปรัชญาภาวะสตรี 3(3-0-6)
 (Feminism:Philosophy of Women)
 ศึกษาเชิงวิเคราะห์ฐานะและบทบาทของสตรี ปัญหาที่สตรีประสบ และศึกษาแนวคิด
 ทฤษฎีที่มาของความไม่เสมอภาคระหว่างเพศ
 An analytical study of the status of women, the role of women, women' s
 problem and theories of the women's liberation.
- PHI 3405 ปรัชญาในภาพยนตร์ 3(3-0-6)
 (Philosophy in Movies)
 ศึกษาแนวคิดทางปรัชญาที่ปรากฏในภาพยนตร์
 A study of philosophical thoughts in great movies.
- PHI 3406 ปรัชญาและแนวคิดสำคัญของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช 3(3-0-6)
 (Philosophy and prominent concepts of His Majesty King Bhumibol Adulyadej)
 ศึกษาเชิงวิเคราะห์ปรัชญาและแนวคิดสำคัญของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช
 ในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง การศึกษา สิ่งแวดล้อม การพัฒนา และคุณธรรม
 An analytical survey of His Majesty King Bhumibol Adulyadey's Philosophy
 and prominent concepts : sufficiency economy, education, environment,
 development and morality.

- PHI 4401 ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 3(3-0-6)
 (The King's Philosophy for Sufficiency Economy)
 ศึกษาถึงวิธีการปลูกฝังปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมา
 ประยุกต์หลักการดำเนินชีวิตที่ดีตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
 Study the methodology of applying the King's philosophy for a Sufficient
 Economy to Thailand's study how the philosophy can be implemented. The
 overriding principle of the good way of living in the King's philosophy for a
 Sufficient Economy.
- PHI 4402 วัฒนธรรมและศาสนาในกลุ่มประเทศอาเซียน 3(3-0-6)
 (Culture and Religion in ASEAN countries)
 ศึกษาวัฒนธรรมและศาสนาเพื่อความเข้าใจในโลกทัศน์และชีวทัศน์ของผู้คนในภูมิภาคเอเชีย
 ตะวันออกเฉียงใต้ อันได้แก่ ประเทศบรูไน ดารุสซาลาม กัมพูชา อินโดนีเซีย ลาว มาเลเซีย
 พม่า ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ เวียดนาม และไทย
 Study culture and religion to understanding life and world perspective of the
 people in Southeast Asia countries such as Brunei Darussalam, Cambodia,
 Indonesia, Laos, Malaysia, Myanmar, Philippines, Singapore Vietnam and Thai.
- PHI 4403 ปัญหาปรัชญาในทางการเมืองของโลกตะวันตก 3(3-0-6)
 (Philosophical Issues in Political Ideals of the Western World)
 ศึกษาและวิเคราะห์ประเด็นความคิดทางปรัชญาเกี่ยวกับการเมืองของนักปรัชญาตะวันตก
 An analytical study of political issues of western philosophers.
- PHI 4404 ปรัชญาความรัก 3(3-0-6)
 (Philosophy of Love)
 ศึกษาแนวคิดเรื่องความรักในงานเขียนเรื่องซิมโพเซียมของเพลโต ความรักในทัศนะของ
 นักปรัชญาทั้งตะวันตกและตะวันออก รวมถึงมุมมองเรื่องความรักในศาสนาต่างๆ
 Study the concept of love in Plato's writings about Symposium. Love in the
 Western and Eastern philosophical point of view. And the view of love in
 different religions.

- PHI 4405 ปรัชญาในวรรณคดี 3(3-0-6)
(Philosophy in Literature)
ศึกษาแนวคิดทางปรัชญาที่ปรากฏในวรรณคดีสำคัญ
A study of philosophical thoughts in great literatures.
- PHI 4406 ศาสนากับสังคม 3(3-0-6)
(Religion and Society)
ศึกษากำเนิดและวิวัฒนาการของศาสนาต่าง ๆ ในแต่ละสังคม โดยเน้นบทบาทและอิทธิพล
ระหว่างศาสนากับสังคมในด้านความคิด แนวทางดำรงชีวิต พฤติกรรมของมนุษย์และ
ปรากฏการณ์ของสังคม รวมทั้งศึกษาเปรียบเทียบลักษณะของสังคมที่นับถือ ศาสนาแตกต่างกัน
A study of the origin and development of religions in each society. A study is
focus on the religious influences on social ideals, social life, human behaviours and
social phenomena. A comparative study of characteristics of societies which have
different worships.
- PHI 4407 การเสวนาระหว่างวัฒนธรรมและอารยธรรม 3(3-0-6)
(Dialogue of Cultures and Civilizations)
ศึกษาหลักการการเสวนาระหว่างวัฒนธรรมและอารยธรรมในหัวข้อสิทธิมนุษยชน สตรีและเพศภาวะ
พหุนิยม วัฒนธรรมกับโลกาภิวัตน์ และประเด็นความขัดแย้ง เพื่อศึกษาและหาแนวทางใหม่ๆ ที่
สร้างสรรค์และเป็นไปได้ในแก้ไขปัญหามนุษยชาติ
The course involves a series of meaningful dialogues and discussions on
various topics such as human rights; women and gender; pluralism; and
culture, globalization and conflicts. The course examines new and creative
solutions to the common problems facing mankind.
- PHI 4408 ปรัชญาภาษา 3(3-0-6)
(Philosophy of Language)
ศึกษาแนวคิดสำคัญเกี่ยวกับปรัชญาภาษา
A study of philosophy of language of important philosophers.
- PHI 4409 หัวข้อที่น่าสนใจในปรัชญา 3(3-0-6)
(Selected Topics in Philosophy)
ศึกษาและวิเคราะห์แนวคิดทางปรัชญาที่น่าสนใจ
An analytical study of selected topics in philosophy.

กลุ่มวิชาพุทธศาสนศึกษา

หมวดศาสนา

- *BDS 3101 ชาตคศึกษา 3(3-0-6)
(Jataka Studies)
ศึกษาโครงสร้าง เนื้อหา และอิทธิพลของชาตคโดยสังเขป โดยเน้นหลักธรรมคำสอนที่ปรากฏในชาตคและสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิต
A study of structure/content of the jataka and its influence in brief, with emphasis on doctrines and teachings that can be applied in life.
- *BDS 3102 ธรรมบทศึกษา 3(3-0-6)
(Dhammapada Studies)
ศึกษาเนื้อหา คำสอนทางพระพุทธศาสนาในธรรมบท
A study of the content and Buddhist teachings in the Dhammapada.
- *BDS 3104 พระพุทธศาสนานิกายเซ็น 3(3-0-6)
(Zen Buddhism)
ศึกษาทัศนะเรื่อง มนุษย์ โลก จักรวาล จิต การถ่ายทอดธรรม การบรรลุธรรมในพระพุทธศาสนา นิกายเซ็น
A study of ideas about men, world, universe, spirituality, the inheritance of the doctrines and enlightenment in Zen Buddhism.
- *BDS 3107 พระพุทธศาสนาในโลกปัจจุบัน 3(3-0-6)
(Buddhism in Contemporary World)
ศึกษาอิทธิพลของพระพุทธศาสนาที่มีต่อสังคมโลก และศึกษาปัญหาต่างๆที่เกี่ยวข้องและมีผลต่อพระพุทธศาสนาทั้งในทางตรงและทางอ้อม
A study of the influence of Buddhism socially, and associated issues that influence Buddhism both directly and indirectly.
- *BDS 4101 ภาษาบาลีในพระพุทธศาสนา 3(3-0-6)
(Pali for Buddhist Studies)
ศึกษาการฟัง อ่าน เขียน ภาษาบาลีและคำศัพท์ภาษาบาลีที่ปรากฏในพระพุทธศาสนา เพื่อช่วยให้สามารถศึกษาและเข้าใจในพระพุทธศาสนาได้ดี
A study of listening, reading and writing in Pali and the terminology that appears in Buddhism, for a deeper learning and understanding in Buddhism.

หมวดศาสนาประยุกต์

- *BDS 2302 พระพุทธศาสนากับการดำรงชีวิต 3(3-0-6)
(Buddhism and Living)
ศึกษาหลักธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนาเพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำรงชีวิต
อย่างมีคุณภาพทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง การบริหาร สุขภาพ
A study of Buddhist principles specific to improve the quality of life in economic,
political, administrative, and health terms.
- *BDS 2303 ศิลปะและวัฒนธรรมทางพระพุทธศาสนา 3(3-0-6)
(Buddhist Arts and Culture)
ศึกษาศิลปะและวัฒนธรรมทางพระพุทธศาสนา โดยเน้นศิลปะและวัฒนธรรมในสังคมไทย
A study of Buddhist art and culture with the main focus on Thai arts and culture.
- *BDS 2304 เทศกาลและพิธีกรรมในพระพุทธศาสนา 3(3-0-6)
(Buddhist Festival and Tradition)
ศึกษาเทศกาลและพิธีกรรมสำคัญทางพระพุทธศาสนา เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในความหมาย
ของพิธีกรรม สามารถปฏิบัติได้ถูกต้องและเห็นถึงคุณค่าของเทศกาลและพิธีกรรมนั้นๆ
A study of Buddhist festivals and rituals, in order to understand the meaning and
see the value behind them, and to be able to perform them correctly.
- *BDS 3305 พระพุทธศาสนากับสังคมไทย 3(3-0-6)
(Buddhism and Thai Society)
ศึกษาสถานภาพ บทบาท และอิทธิพลของพระพุทธศาสนาที่มีต่อสังคมไทยในด้านต่างๆ
A study of the influence of Buddhism to Thai society in various aspects.
- *BDS 3306 สตรีและพระพุทธศาสนา 3(3-0-6)
(Women and Buddhism)
ศึกษาสถานภาพ บทบาท สิทธิทางศาสนาและแนวคิดเกี่ยวกับสตรีในพระพุทธศาสนา
A study of women's status, role and religious right and the concept of women
in Buddhism.

- *BDS 4303 การสอนศาสนา 3(3-0-6)
(Teaching Religion)
ศึกษาพุทธวิธีในการสอนจากพระไตรปิฎก และศึกษาแนวทางวิธีการสอนศาสนาในรูปแบบต่างๆ
A study of Buddhist teachings from the Tipitaka and methods of teaching religion in different ways.
- *BDS 4305 การศึกษาอิสระ 3(3-0-6)
(Individual Study)
การศึกษาค้นคว้า และทำรายงานตามความสนใจ ความถนัด ภายใต้การแนะนำของอาจารย์
An independent study and report on Buddhist issues, based on student's interest under supervision of an advisor's suggestion.

3.2 อาจารย์ประจำหลักสูตร

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่งทาง วิชาการ	คุณวุฒิ	สาขาวิชา	สถาบันการศึกษา	ประเทศ	ปีที่สำเร็จ การศึกษา
1.	นายกิตติศักดิ์ โกลสมบัติ	อาจารย์	M.A. ค.บ.	Philosophy มัธยมศึกษา/ มัธยมศึกษา	University of Bristol จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	UK. ไทย	2557 2555
2.	นายวิโรจ นาคนาตรี	รอง ศาสตราจารย์	อ.ม. ศศ.บ.	ศาสนาเปรียบเทียบ ปรัชญา	มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยรามคำแหง	ไทย ไทย	2536 2533
3.	นายไม้ สงวนสกุล	ผู้ช่วย ศาสตราจารย์	M.A. (Hons.) พธ.บ. (เกียรตินิยม)	Philosophy ปรัชญา	University of Madras มหาจุฬาลงกรณ ราชวิทยาลัย	India ไทย	2534 2532
4.	นางสาวนฤมล มารคแมน	รอง ศาสตราจารย์	Ph.D. อ.ม. อ.บ.	Philosophy ปรัชญา ภาษาญี่ปุ่น	Magadh University จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	India ไทย ไทย	2541 2528 2521
5.	นางสาวตรีสุข พลากรู	อาจารย์	ศศ.ม. ศศ.ม. ศศ.บ.	ศาสนาเปรียบเทียบ ไทยศึกษา ภาษาอังกฤษ	มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัยรามคำแหง	ไทย ไทย ไทย	2550 2545 2537

* หมายถึง ผลงานทางวิชาการในระยะ 5 ปี และภาระการสอน ระบุในภาคผนวก

3.3 อาจารย์ผู้สอน

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่งทาง วิชาการ	คุณวุฒิ	สาขาวิชา	สถาบันการศึกษา	ประเทศ	ปีที่สำเร็จ การศึกษา
1.	นางสาวนงเยาว์ ชาญรงค์	รอง ศาสตราจารย์	อ.ม. ศศ.บ.	ศาสนาเปรียบเทียบ ภาษาอังกฤษ	มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยรามคำแหง	ไทย ไทย	2525 2518
2.	นางลักษณวัฒน์ ปาละรัตน์	รอง ศาสตราจารย์	อ.ด. M.A. อ.ม. B.A. (Hons.) B.A.	ปรัชญา Philosophy ปรัชญา Philosophy Philosophy	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย The University of Oklahoma จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย Flinders University Flinders University	ไทย U.S.A. ไทย Australia Australia	2536 2531 2523 2519 2518
3.	นายวิโรจ นาคนาตรี	รอง ศาสตราจารย์	อ.ม. ศศ.บ.	ศาสนาเปรียบเทียบ ปรัชญา	มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยรามคำแหง	ไทย ไทย	2536 2533
4.	นางสาวนฤมล มารคแมน	รอง ศาสตราจารย์	Ph.D. อ.ม. อ.บ.	Philosophy ปรัชญา ภาษาญี่ปุ่น	Magadh University จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	India ไทย ไทย	2541 2528 2521
5.	นายไม้ สงวนสกุล	ผู้ช่วย ศาสตราจารย์	M.A. (Hons.) พธ.บ. (เกียรตินิยม)	Philosophy ปรัชญา	University of Madras มหาจุฬาลงกรณ ราชวิทยาลัย	India ไทย	2534 2532

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่งทาง วิชาการ	คุณวุฒิ	สาขาวิชา	สถาบันการศึกษา	ประเทศ	ปีที่สำเร็จ การศึกษา
6.	นางสาวตรีณัฐ พลางกูร	อาจารย์	ศศ.ม.	ศาสนาเปรียบเทียบ	มหาวิทยาลัยมหิดล	ไทย	2550
			ศศ.ม.	ไทยศึกษา	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	ไทย	2545
			ศศ.บ.	ภาษาอังกฤษ	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	ไทย	2537
7.	นายกิตติศักดิ์ โถสมบัติ	อาจารย์	M.A.	Philosophy	University of Bristol	UK.	2557
			ค.บ.	มัธยมศึกษา/ มัธยมศึกษา/	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ไทย	2555
8.	นางสาวชิตชนก วันฤกษ์ เต็มซาร์	อาจารย์	อ.ม.	ปรัชญา	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ไทย	2559
			อ.บ.	ปรัชญา	มหาวิทยาลัยศิลปากร	ไทย	2555
9.	นายเบญจบรรพต โพธิ์เกตุ	อาจารย์	M.A.	Philosophy	University of St. Andrews	Scotland	2561
			ศศ.บ.	ปรัชญา	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	ไทย	2559

3.4 อาจารย์พิเศษ

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่งทาง วิชาการ	คุณวุฒิ	สาขาวิชา	สถาบันการศึกษา	ประเทศ	ปีที่สำเร็จ การศึกษา
1.	นางสาวเพชรพิกุล ณ นคร		ศศ.ด.	พุทธศาสนศึกษา	มหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย	ไทย	2554
			ศศ.ม.	รัฐศาสตร์	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	ไทย	2547
			ค.บ.	ภาษาอังกฤษ	มหาวิทยาลัยจันทรเกษม	ไทย	2527
2.	นายวัชรดารา อมิตาภาพร		ศศ.ม	พุทธศาสนศึกษา	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ไทย	2547
			ศศ.บ	ปรัชญา	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	ไทย	2537
3.	นายอักรินทร์ กำใจบุญ		พธ.ด.	พระพุทธศาสนา ศาสนาเปรียบเทียบ	มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณ ราชวิทยาลัย	ไทย	2562
			อ.ม.	มัธยมศึกษา- ภาษาไทย	มหาวิทยาลัยมหิดล	ไทย	2539
			ศศ.ม	ปรัชญา	มหาวิทยาลัยสุโขทัย	ไทย	2536
			พธ.บ.	พระพุทธศาสนา	มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณ ราชวิทยาลัย	ไทย	2535

อาจารย์พิเศษต้องมีประสบการณ์ทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอนมาแล้ว ไม่น้อยกว่า 6 ปี
ทั้งนี้ อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ 50 ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

4. องค์ประกอบเกี่ยวกับประสบการณ์ภาคสนาม (การฝึกงาน)
 - 4.1 มาตรฐานของผลการเรียนรู้ของประสบการณ์ภาคสนาม
 - ไม่มี -
 - 4.2 ช่วงเวลา
 - ไม่มี -
 - 4.3 การจัดเวลาและตารางสอน
 - ไม่มี -
5. ข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำโครงการหรืองานวิจัย
 - ไม่มี -

หมวดที่ 4 ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอน และการประเมินผล

1. การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนักศึกษา

คุณลักษณะพิเศษ	กลยุทธ์การสอน/กิจกรรมของนักศึกษา
1. ทางกาย แต่งกายเหมาะสมกับกาลเทศะ มีกิจกรรมรยาทที่แสดงออกอย่างเหมาะสม	สอนโดยการสอดแทรกอยู่ในเนื้อหาวิชา
2. ทางวาจา รู้จักการใช้คำพูดเพื่อแสดงความคิดเห็นของตนเอง ได้อย่างเหมาะสม	ฝึกโดยการให้ร่วมกันอภิปรายประเด็นปัญหา ต่างๆ หรือแสดงทัศนนะส่วนบุคคล
3. ทางใจ มีจิตสำนึกในความรับผิดชอบตนเองและส่วนรวม รู้จักให้อภัย เปิดใจกว้าง เข้าใจความแตกต่าง ระหว่างบุคคล	สอนโดยการสอดแทรกอยู่ในเนื้อหาวิชา
4. ศักยภาพอื่น ๆ มีวิจารณ์ญาณ คิดเป็นระบบ เป็นเหตุ เป็นผล	สอนเชิงวิชาการและกรณีศึกษา

2. การพัฒนาผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน

โดยจะแบ่งเป็นผลการเรียนรู้เป็นหมวด ดังนี้

- หมวดวิชาศึกษาทั่วไป
- หมวดวิชาเฉพาะและหมวดวิชาเลือกเสรี

ซึ่งทางมหาวิทยาลัยรามคำแหงได้มีการกำหนดหมวดวิชาศึกษาทั่วไปให้เป็นมาตรฐาน พร้อมทั้งรูปแบบของ
แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping) ไว้

- หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

กลยุทธ์การสอนและกลยุทธ์สำหรับวิธีการวัดและประเมินผลหมวดวิชาศึกษาทั่วไป

ผลการเรียนรู้ของ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนา	การวัดและประเมินผลการเรียนรู้
2.1.1.1 ด้านคุณธรรม จริยธรรม		
(1) ตระหนักในคุณค่าและคุณธรรม จริยธรรม เสียสละ และซื่อสัตย์สุจริต มีจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ	1. การสอนโดยบรรยาย 2. การสอนโดยกรณีตัวอย่าง 3. การสอนโดยสถานการณ์จำลอง 4. การเรียนการสอนในรูปแบบอื่นๆ ที่หลักสูตรเห็นว่าเหมาะสม	1. การประเมินจากผลงานหรือผล สอบปลายภาค 2. การสังเกตหรือสัมภาษณ์ผู้เรียน ที่ยกรณตัวอย่าง 3. การสังเกตพฤติกรรมในขณะที่ จัดสถานการณ์จำลองตาม สภาพจริง 4. วิธีการวัดและประเมินผลอื่นๆ ที่หลักสูตรเห็นว่าเหมาะสม
(2) มีวินัย และมีความรับผิดชอบต่อ ตนเองและสังคม เคารพกฎระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์กรและ สังคม	1. การสอนโดยการบรรยาย 2. การสอนโดยกรณีตัวอย่าง 3. การสอนโดยสถานการณ์จำลอง 4. การเรียนการสอนในรูปแบบอื่น ๆ ที่หลักสูตรเห็นว่าเหมาะสม	1. การประเมินจากผลงานหรือ ผลสอบปลายภาค 2. การสังเกตหรือสัมภาษณ์ผู้เรียน ที่ยกรณตัวอย่าง 3. การสังเกตพฤติกรรมในขณะที่ จัดสถานการณ์จำลองตาม สภาพจริง 4. วิธีการวัดและประเมินผลอื่น ๆ ที่หลักสูตรเห็นว่าเหมาะสม
(3) มีภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตาม สามารถทำงานเป็นทีมและสามารถ แก้ไขข้อขัดแย้ง	1. การสอนโดยการบรรยาย 2. การสอนโดยกรณีตัวอย่าง 3. การสอนโดยสถานการณ์จำลอง 4. การสอนโดยใช้โครงงานหรือปัญหา เป็นฐาน (Project-based or Problem-based learning) 5. การเรียนการสอนในรูปแบบอื่น ๆ ที่หลักสูตรเห็นว่าเหมาะสม	1. การประเมินจากผลงานหรือ ผลสอบปลายภาค 2. การสังเกตหรือสัมภาษณ์ผู้เรียน ที่ยกรณตัวอย่าง 3. การสังเกตพฤติกรรมในขณะที่ จัดสถานการณ์จำลองตาม สภาพจริง 4. ผลงานจากการทำโครงงานหรือ ผลจากการแก้ปัญหาและ การสะท้อนคิดโดยผู้เรียน

ผลการเรียนรู้ของ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนา	การวัดและประเมินผลการเรียนรู้
		5. วิธีการวัดและประเมินผลอื่น ๆ ที่หลักสูตรเห็นว่าเหมาะสม
(4) เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็น ของผู้อื่น รวมทั้งเคารพในคุณค่าและ ศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์	1. การสอนโดยการบรรยาย 2. การสอนโดยกรณีตัวอย่าง 3. การสอนโดยสถานการณ์จำลอง 4. การสอนโดยใช้โครงงานหรือปัญหา เป็นฐาน (Project-based or Problem-based learning) 5. การเรียนการสอนในรูปแบบอื่น ๆ ที่หลักสูตรเห็นว่าเหมาะสม	1. การประเมินจากผลงานหรือ ผลสอบปลายภาค 2. การสังเกตหรือสัมภาษณ์ผู้เรียน ที่ยกกรณีตัวอย่าง 3. การสังเกตพฤติกรรมในขณะที่ จัดสถานการณ์จำลองตาม สภาพจริง 4. ผลงานจากการทำโครงงานหรือ ผลจากการแก้ปัญหาและการ สะท้อนคิดโดยผู้เรียน 5. วิธีการวัดและประเมินผลอื่น ๆ ที่หลักสูตรเห็นว่าเหมาะสม
(5) มีคุณธรรม จริยธรรม และ จรรยาบรรณในการดำเนินชีวิตบน พื้นฐานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	1. การสอนโดยการบรรยาย 2. การสอนโดยกรณีตัวอย่าง 3. การสอนโดยสถานการณ์จำลอง หรือสถานการณ์จริงในสิ่งแวดล้อมที่ มีความแตกต่างหรือเรียนรู้จาก ปราชญ์ชาวบ้าน 4. การเรียนการสอนในรูปแบบอื่นๆ ที่หลักสูตรเห็นว่าเหมาะสม	1. การประเมินจากผลงานหรือ ผลสอบปลายภาค 2. การสังเกตหรือสัมภาษณ์ผู้เรียน ที่ยกกรณีตัวอย่าง 3. การสังเกตพฤติกรรมในขณะที่ จัดสถานการณ์จำลองตาม สภาพจริง 4. วิธีการวัดและประเมินผลอื่น ๆ ที่หลักสูตรเห็นว่าเหมาะสม
(6) ตระหนักและสำนึกความเป็นไทย	1. การสอนโดยการบรรยาย 2. การสอนโดยใช้โครงงานหรือ ปัญหา เป็นฐาน (Project-based or Problem-based learning) 3. การสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ ผ่านกรณีศึกษา หรือสถานการณ์ จำลอง 4. การอภิปรายในชั้นเรียน	1. การประเมินจากผลงานหรือ ผลสอบปลายภาค 2. ผลงานจากการทำโครงงานหรือ ผลจากการแก้ปัญหาและการ สะท้อนคิดโดยผู้เรียน 3. การสังเกตโดยผู้สอน การสังเกต พฤติกรรมในขณะที่จัด สถานการณ์จำลองตามสภาพจริง

ผลการเรียนรู้ของ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนา	การวัดและประเมินผลการเรียนรู้
	5. การเรียนการสอนในรูปแบบอื่นๆ ที่ หลักสูตรเห็นว่าเหมาะสม	4. การสังเกตและสัมภาษณ์ผู้ อภิปราย 5. วิธีการวัดและประเมินผลอื่น ๆ ที่หลักสูตรเห็นว่าเหมาะสม
2.1.1.2 ด้านความรู้		
(1) มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับ หลักการและทฤษฎีที่สำคัญในเนื้อหาที่ ศึกษา	1. การสอนโดยการบรรยาย 2. การสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3. การอภิปรายในชั้นเรียน 4. การเรียนการสอนในรูปแบบอื่นๆ ที่หลักสูตรเห็นว่าเหมาะสม	1. การประเมินจากผลงานหรือผล สอบปลายภาค 2. การตอบคำถามและแสดงความ คิดเห็นในห้องเรียน 3. การสังเกตและสัมภาษณ์ผู้ อภิปราย 4. วิธีการวัดและประเมินผลอื่นๆ ที่หลักสูตรเห็นว่าเหมาะสม
(2) สามารถวิเคราะห์ปัญหา และการ ใช้เครื่องมือที่เหมาะสมกับการแก้ไข ปัญหา	1. การสอนโดยการบรรยาย 2. การเรียนรู้โดยใช้โครงงาน หรือ ปัญหาเป็นฐาน (Project-based or Problem-based learning) 3. การสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 4. การอภิปรายในชั้นเรียน 5. การเรียนการสอนในรูปแบบอื่นๆ ที่หลักสูตรเห็นว่าเหมาะสม	1. การประเมินจากผลงานหรือ ผลสอบปลายภาค 2. ผลงานจากการทำโครงงานหรือ ผลจากการแก้ปัญหาและการ สะท้อนคิดโดยผู้เรียน 3. การตอบคำถามและแสดงความ คิดเห็นในห้องเรียน 4. การสังเกตและสัมภาษณ์ผู้ อภิปราย 5. วิธีการวัดและประเมินผลอื่นๆ ที่หลักสูตรเห็นว่าเหมาะสม
(3) สามารถติดตามความก้าวหน้าทาง วิชาการ และมีความรู้ในแนวกว้างของ สาขาวิชาที่ศึกษา เพื่อให้สังเกตเห็นการ เปลี่ยนแปลง และเข้าใจผลกระทบของ เทคโนโลยีใหม่ ๆ	1. การสอนโดยการบรรยาย 2. การเรียนรู้โดยใช้โครงงาน หรือ ปัญหาเป็นฐาน (Project-based or Problem-based learning) 3. การอภิปรายในชั้นเรียน 4. การเรียนการสอนในรูปแบบอื่นๆที่ หลักสูตรเห็นว่าเหมาะสมที่	1. การประเมินจากผลงานหรือ ผลสอบปลายภาค 2. ผลงานจากการทำโครงงานหรือ ผลจากการแก้ปัญหาและการ สะท้อนคิดโดยผู้เรียน 3. การสังเกตและสัมภาษณ์ผู้ อภิปราย

ผลการเรียนรู้ของ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนา	การวัดและประเมินผลการเรียนรู้
		4. วิธีการวัดและประเมินผลอื่นๆ ที่หลักสูตรเห็นว่าเหมาะสม
(4) สามารถบูรณาการความรู้ในเรื่องที่ ศึกษาในศาสตร์ของตนเองกับความรู้ใน ศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	1. การสอนโดยการบรรยาย 2. การสอนโดยการสาธิต 3. การอภิปรายในชั้นเรียน 4. การเรียนการสอนในรูปแบบอื่นๆ ที่หลักสูตรเห็นว่าเหมาะสม	1. การประเมินจากผลงานหรือ ผลสอบปลายภาค 2. การประเมินผลจากการปฏิบัติ 3. การสังเกตและสัมภาษณ์ผู้ อภิปราย 4. วิธีการวัดและประเมินผลอื่นๆ ที่หลักสูตรเห็นว่าเหมาะสม
(5) เข้าใจและเห็นคุณค่าของตนเอง ผู้อื่น สังคม ศิลปวัฒนธรรม และ ธรรมชาติ	1. การสอนโดยการบรรยาย 2. การสอนโดยการสาธิต 3. การอภิปรายในชั้นเรียน 4. การเรียนการสอนในรูปแบบอื่นๆ ที่หลักสูตรเห็นว่าเหมาะสม	1. การประเมินจากผลงานหรือ ผลสอบปลายภาค 2. การประเมินผลจากการปฏิบัติ 3. การสังเกตและสัมภาษณ์ ผู้อภิปราย 4. วิธีการวัดและประเมินผลอื่น ๆ ที่หลักสูตรเห็นว่าเหมาะสม
2.1.1.3 ด้านทักษะทางปัญญา		
(1) คิดอย่างมีวิจารณญาณและ อย่างเป็นระบบ	1. การสอนโดยการบรรยาย 2. การสอนโดยการสาธิต 3. การอภิปรายในชั้นเรียน 4. การเรียนการสอนในรูปแบบอื่น ๆ ที่หลักสูตรเห็นว่าเหมาะสม	1. การประเมินจากผลงานหรือ ผลสอบปลายภาค 2. การประเมินผลจากการปฏิบัติ 3. การสังเกตและสัมภาษณ์ผู้ อภิปราย 4. วิธีการวัดและประเมินผลอื่น ๆ ที่หลักสูตรเห็นว่าเหมาะสม
(2) สามารถสืบค้น รวบรวม ศึกษา วิเคราะห์ และสรุปประเด็นปัญหา เพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาอย่าง สร้างสรรค์	1. การสอนโดยการบรรยาย 2. การสอนโดยการสาธิต 3. การอภิปรายในชั้นเรียน 4. การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based learning) 5. การเรียนการสอนในรูปแบบอื่นๆ ที่หลักสูตรเห็นว่าเหมาะสม	1. การประเมินจากผลงานหรือ ผลสอบปลายภาค 2. การประเมินผลจากการปฏิบัติ 3. การสังเกตและสัมภาษณ์ผู้ อภิปราย 4. ผลงานจากการแก้ปัญหาและ การสะท้อนคิดโดยผู้เรียน

ผลการเรียนรู้ของ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนา	การวัดและประเมินผลการเรียนรู้
		5. วิธีการวัดและประเมินผลอื่น ๆ ที่หลักสูตรเห็นว่าเหมาะสม
(3) สามารถประยุกต์ความรู้และทักษะ กับการแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม	1. การสอนโดยการบรรยาย 2. การสอนโดยการสาธิต 3. การอภิปรายในชั้นเรียน 4. การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based learning) 5. การเรียนการสอนในรูปแบบอื่นๆ ที่ หลักสูตรเห็นว่าเหมาะสม	1. การประเมินจากผลงานหรือผล สอบปลายภาค 2. การประเมินผลจากการปฏิบัติ 3. การสังเกตและสัมภาษณ์ผู้ อภิปราย 4. ผลงานจากการแก้ปัญหาและ การสะท้อนคิดโดยผู้เรียน 5. วิธีการวัดและประเมินผลอื่น ๆ ที่หลักสูตรเห็นว่าเหมาะสม
(4) ทักษะการคิดแบบองค์รวม	1. การสอนโดยการบรรยาย 2. การสอนโดยการสาธิต 3. การสอนโดยการนิรนัย (Deduction) หรือการสอนโดย การอุปนัย (Induction) 4. การเรียนการสอนในรูปแบบอื่นๆ ที่หลักสูตรเห็นว่าเหมาะสม	1. การประเมินจากผลงานหรือ ผลสอบปลายภาค 2. การประเมินผลจากการปฏิบัติ 3. การสังเกตและสัมภาษณ์ผู้เรียน และให้แสดงความเห็นเห็นโดย เน้นทั้งภาพรวมและรายละเอียด 4. วิธีการวัดและประเมินผลอื่น ๆ ที่หลักสูตรเห็นว่าเหมาะสม
2.1.1.4 ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ		
(1) มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถสื่อสาร กับกลุ่มคนหลากหลายทั้งภาษาไทย และภาษาต่างประเทศได้อย่างมี ประสิทธิภาพ	1. การสอนโดยการบรรยาย 2. การสอนโดยการสาธิต 3. การอภิปรายในชั้นเรียน 4. การเรียนการสอนในรูปแบบอื่น ๆ ที่หลักสูตรเห็นว่าเหมาะสม	1. การประเมินจากผลงานหรือผล สอบปลายภาค 2. การประเมินผลจากการปฏิบัติ 3. การสังเกตและสัมภาษณ์ผู้ อภิปราย 4. วิธีการวัดและประเมินผลอื่น ๆ ที่หลักสูตรเห็นว่าเหมาะสม
(2) สามารถใช้ความรู้ในศาสตร์มาชี้แนะ สังคมในประเด็นที่เหมาะสม และเป็น ผู้ริเริ่มแสดงประเด็นในการแก้ไข สถานการณ์ทั้งส่วนตัวและส่วนรวม พร้อมทั้งแสดงจุดยืนอย่างพอเหมาะทั้ง	1. การสอนโดยการบรรยาย 2. การสอนโดยการสาธิต 3. การอภิปรายในชั้นเรียน 4. การสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ กรณีศึกษา และสถานการณ์จำลอง	1. การประเมินจากผลงานหรือ ผลสอบปลายภาค 2. การประเมินผลจากการปฏิบัติ 3. การสังเกตและสัมภาษณ์ผู้ อภิปราย

ผลการเรียนรู้ของ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนา	การวัดและประเมินผลการเรียนรู้
ของตนเองและของกลุ่ม	5. การเรียนการสอนในรูปแบบอื่นๆ ที่หลักสูตรเห็นว่าเหมาะสม	4. การสังเกตโดยผู้สอน การสังเกต พฤติกรรมในขณะที่จัด สถานการณ์จำลองตามสภาพจริง 5. วิธีการวัดและประเมินผลอื่นๆ ที่หลักสูตรเห็นว่าเหมาะสม
(3) มีความรับผิดชอบการพัฒนาการ เรียนรู้ทั้งของตนเองและทางวิชาชีพ อย่างต่อเนื่อง	1. การสอนโดยการบรรยาย 2. การสอนโดยการสาธิต 3. การอภิปรายในชั้นเรียน 4. การสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ กรณีศึกษา และสถานการณ์จำลอง 5. การเรียนการสอนในรูปแบบอื่นๆ ที่ หลักสูตรเห็นว่าเหมาะสม	1. การประเมินจากผลงานหรือ ผลสอบปลายภาค 2. การประเมินผลจากการปฏิบัติ 3. การสังเกตและสัมภาษณ์ผู้ อภิปราย 4. การสังเกตโดยผู้สอน การสังเกต พฤติกรรมในขณะที่จัด สถานการณ์จำลองตามสภาพจริง 5. วิธีการวัดและประเมินผลอื่น ๆ ที่หลักสูตรเห็นว่าเหมาะสม
2.1.1.5 ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ		
(1) มีทักษะในการใช้เครื่องมือที่จำเป็นที่ มีอยู่ในปัจจุบันต่อการทำงานที่เกี่ยวข้องกับ การใช้สารสนเทศและเทคโนโลยีสื่อสาร อย่างเหมาะสม	1. การสอนโดยการบรรยาย 2. การสอนโดยการสาธิต 3. การอภิปรายในชั้นเรียน 4. การสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ กรณีศึกษา และสถานการณ์จำลอง 5. การเรียนการสอนในรูปแบบอื่น ๆ ที่หลักสูตรเห็นว่าเหมาะสม	1. การประเมินจากผลงานหรือ ผลสอบปลายภาค 2. การประเมินผลจากการปฏิบัติ 3. การสังเกตและสัมภาษณ์ผู้ อภิปราย 4. การสังเกตโดยผู้สอน การสังเกต พฤติกรรมในขณะที่จัด สถานการณ์จำลองตามสภาพจริง 5. วิธีการวัดและประเมินผลอื่นๆ ที่หลักสูตรเห็นว่าเหมาะสม
(2) สามารถแก้ไขปัญหาโดยใช้สารสนเทศ ทางคณิตศาสตร์ หรือนำสถิติมา ประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้อง อย่างสร้างสรรค์	1. การสอนโดยการบรรยาย 2. การสอนโดยการสาธิต 3. การสอนโดยการทดลอง 4. การสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ กรณีศึกษา และสถานการณ์จำลอง 5. การเรียนการสอนในรูปแบบอื่นๆ ที่ หลักสูตรเห็นว่าเหมาะสม	1. การประเมินจากผลงานหรือ ผลสอบปลายภาค 2. การประเมินผลจากการปฏิบัติ 3. การประเมินผลจากการทดลอง 4. การสังเกตโดยผู้สอน การสังเกต พฤติกรรมในขณะที่จัด สถานการณ์จำลองตามสภาพจริง

ผลการเรียนรู้ของ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนา	การวัดและประเมินผลการเรียนรู้
		5. วิธีการวัดและประเมินผลอื่น ๆ ที่หลักสูตรเห็นว่าเหมาะสม
(3) สามารถเลือกใช้รูปแบบของสื่อ การนำเสนออย่างเหมาะสม	1. การสอนโดยการบรรยาย 2. การสอนโดยการสาธิต 3. การอภิปรายในชั้นเรียน 4. การเรียนการสอนในรูปแบบอื่นๆ ที่หลักสูตรเห็นว่าเหมาะสม	1. การประเมินจากผลงานหรือ ผลสอบปลายภาค 2. การประเมินผลจากการปฏิบัติ 3. การสังเกตและสัมภาษณ์ผู้ อภิปราย 4. วิธีการวัดและประเมินผลอื่นๆ ที่หลักสูตรเห็นว่าเหมาะสม

2.1.2 ผลการเรียนรู้ของหมวดวิชาเฉพาะ/หมวดวิชาเฉพาะด้านและหมวดวิชาเลือกเสรี

ผลการเรียนรู้	กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนา	กลยุทธ์การประเมินผล การเรียนรู้ในแต่ละด้าน
1. ด้านคุณธรรมจริยธรรม		
(1) รู้จักยกย่อง ตั้งใจศึกษา บูชาพ่อขุน สนองคุณชาติ	(1) สอนคุณธรรม จริยธรรม สอดแทรกในเนื้อหาวิชา	(1) ผลการสอบในวิชาที่มีเนื้อหา เกี่ยวข้องกับคุณธรรม จริยธรรมโดยตรง
(2) รู้จักเสียสละ มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีวินัย	(2) สอนโดยการใช้กรณีศึกษา และอภิปรายร่วมกัน	(2) สังเกตการณ์แสดงพฤติกรรม ระหว่างผู้เรียนร่วมกันและกับ ผู้สอนทุกคน
(3) ปฏิบัติตนตามหลักคำสอนทาง ศาสนาของตน	(3) การบรรยายพิเศษโดยผู้ทรง คุณวุฒิหรือนักบวชในศาสนาต่างๆ	(3) ทำงานเป็นกลุ่ม และรายงาน ผลงาน
(4) มีความรับผิดชอบต่อตนเอง และส่วนรวม	(4) การแสดงออกอันเป็นแบบอย่าง ที่ดีของผู้สอน	(4) กำหนดหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับ คุณธรรม จริยธรรมให้พูด แสดงออก
(5) มีความเข้าใจในความแตกต่าง ทางความคิดของบุคคล ตลอดจน ความเชื่อ ศาสนา และวัฒนธรรม ของคนในชาติและนานาชาติ		
2. ด้านความรู้		
(1) มีความรู้และความเข้าใจในทฤษฎี หลักการ และวิธีการทางปรัชญา ศาสนา และวัฒนธรรม	(1) การบรรยายในชั้นเรียน และ การถาม-ตอบ (2) มอบหัวข้อเรื่องให้ค้นคว้าและ ทำรายงานทั้งเดี่ยวและกลุ่ม	(1) ทดสอบภาคทฤษฎี โดยการให้ นักศึกษาแสดงความคิดเห็น (2) ทดสอบโดยการสอบข้อเขียน ปลายภาค

ผลการเรียนรู้	กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนา	กลยุทธ์การประเมินผล การเรียนรู้ในแต่ละด้าน
<p>(2) สามารถวิเคราะห์และเปรียบเทียบ ในทฤษฎี หลักการ และวิธีการทางปรัชญา ศาสนา และวัฒนธรรม</p> <p>(3) สามารถนำเสนอความรู้ทางปรัชญา ศาสนา และวัฒนธรรม ต่อสังคมได้</p> <p>(4) สามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ ระหว่างความรู้ทางปรัชญา ศาสนา และวัฒนธรรม กับศาสตร์อื่น ๆ ได้</p> <p>(5) สามารถนำความรู้ในศาสตร์ไปใช้ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม</p>	<p>(3) อภิปรายเป็นกลุ่ม โดยให้ผู้สอนตั้งคำถามตามระบบการสอนยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง</p> <p>(4) การศึกษานอกสถานที่ และทำรายงาน</p>	<p>(3) ประเมินผลจากงานที่ได้รับมอบหมาย</p> <p>(4) ประเมินจากคุณภาพของรายงานที่ให้ค้นคว้า</p>
3. ด้านทักษะทางปัญญา		
<p>(1) สามารถคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจาร์ณญาณ เป็นระบบ และเป็นเหตุเป็นผล</p> <p>(2) สามารถวิเคราะห์สถานการณ์ต่าง ๆ ได้ โดยใช้ทฤษฎี หลักการ และวิธีการทางปรัชญา ศาสนา และวัฒนธรรม</p> <p>(3) สามารถประยุกต์ทฤษฎี หลักการ และวิธีการทางปรัชญา ศาสนา และวัฒนธรรมมาใช้กับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้</p> <p>(4) สามารถตระหนักถึงงานวิจัยใหม่ ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหา และต่อยอดองค์ความรู้ทางปรัชญา ศาสนา และวัฒนธรรมได้</p>	<p>(1) การอภิปรายเป็นกลุ่ม</p> <p>(2) การมอบหมายงานให้ไปค้นคว้า</p> <p>(3) การบรรยายโดยผู้สอนและผู้ทรงคุณวุฒิ</p>	<p>(1) ประเมินจากคุณภาพของงานที่มอบหมายให้</p> <p>(2) การเขียนรายงาน</p> <p>(3) การสอบข้อเขียน</p>
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ		
<p>(1) มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นทั้งในฐานะผู้นำหรือสมาชิกของกลุ่ม</p>	<p>(1) มอบหมายงานเป็นกลุ่ม และแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ</p> <p>(2) สอนโดยใช้กรณีศึกษา</p>	<p>(1) ประเมินจากคุณภาพของงานกลุ่ม และผลงานของแต่ละบุคคลในฐานะสมาชิกของกลุ่ม</p>

ผลการเรียนรู้	กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนา	กลยุทธ์การประเมินผล การเรียนรู้ในแต่ละด้าน
<p>(2) มีความรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ของตนเองในการทำงานกลุ่ม</p> <p>(3) มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ในการปฏิบัติงานกลุ่ม</p> <p>(4) รู้จักเคารพสิทธิ เปิดใจกว้างรับฟัง และยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น</p> <p>(5) ต้องมีความพร้อมในการแก้ปัญหาให้กับผู้อื่น</p> <p>(6) มีความสามารถในการวางแผนการเรียนรู้ของตนเอง</p> <p>(7) มีความรับผิดชอบต่อการประสบความสำเร็จในการเรียนของตนเพื่อไม่ให้เป็นปัญหาต่อครอบครัว และสังคม</p>		<p>(2) สังเกตพฤติกรรมการเรียน</p>
<p>5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ</p>		
<p>(1) สามารถคิดวิเคราะห์ จำแนก และตีความข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เพื่อการแก้ไขปัญหาและตัดสินใจ</p> <p>(2) สามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้อย่างเหมาะสมทั้งทักษะการพูด เขียน อ่าน ฟัง</p> <p>(3) สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง</p> <p>(4) สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้น นำเสนอ และสื่อสารได้อย่างเหมาะสมทันต่อความก้าวหน้าของสถานการณ์ปัจจุบัน</p>	<p>(1) ทดสอบความสามารถทางภาษา โดยการให้แสดงความคิดเห็น และการเขียนรายงาน</p> <p>(2) ฝึกให้นำเสนอผลงานที่ค้นคว้าด้วยตนเองในชั้นเรียน</p>	<p>(1) ประเมินผลโดยการให้แสดงความคิดเห็น</p> <p>(2) ประเมินผลโดยการนำเสนอผลงาน</p> <p>(3) ประเมินผลจากการใช้คอมพิวเตอร์ในการสืบค้นข้อมูล</p> <p>(4) ประเมินผลจากการจับประเด็นเรื่องที่กำหนดให้อ่าน</p> <p>(5) ประเมินผลโดยการสอบข้อเขียน</p>

3. แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping)

แสดงให้เห็นว่าแต่ละรายวิชาในหลักสูตรรับผิดชอบต่อการพัฒนาผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน

- (1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม
- (2) ด้านความรู้
- (3) ด้านทักษะทางปัญญา
- (4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
- (5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
- (6) โดยระบุเป็นความรับผิดชอบหลัก (●) หรือ ความรับผิดชอบรอง (○)
(แสดงเป็นเอกสารแนบท้ายในภาคผนวกก็ได้)

หมวดที่ 5 หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนักศึกษา

1. กฎ ระเบียบ หรือหลักเกณฑ์ในการให้ระดับคะแนน (เกรด)

ตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยรามคำแหง ว่าด้วยการศึกษาในระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2560 ข้อ 16 การวัดและประเมินผลการศึกษา (แนบท้ายภาคผนวก)

2. กระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา

กระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา ประกอบด้วย การทวนสอบมาตรฐานของผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามผลการเรียนรู้ ในระดับรายวิชาและในระดับหลักสูตร

2.1 การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนักศึกษายังไม่สำเร็จการศึกษา มีการทวนสอบรายวิชา โดยมีขั้นตอนการทวนสอบ ดังนี้

- 2.1.1 ภาควิชา/สาขาวิชาแต่งตั้งคณะกรรมการทวนสอบรายวิชา ซึ่งประกอบด้วยอาจารย์ผู้รับผิดชอบ หลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน
- 2.1.2 กำหนดรายวิชาที่จะทวนสอบ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 25 ของจำนวนวิชาที่เปิดสอนในปีการศึกษานั้น
- 2.1.3 ดำเนินการทวนสอบ
- 2.1.4 สรุปผลและรายงานต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริหารหลักสูตร
- 2.1.5 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรรายงานผลการดำเนินงานใน มคอ.7 เพื่อการปรับปรุงในปีต่อไป โดยมีวิธีการทวนสอบ ดังนี้
 - 2.1.5.1 การสังเกตพฤติกรรม
 - 2.1.5.2 การสัมภาษณ์
 - 2.1.5.3 การสอบ
 - 2.1.5.4 การตรวจสอบการให้คะแนน

2.1.5.5 การทวนความสอดคล้องของข้อสอบกับกลยุทธ์การสอนตามมาตรฐานผลการเรียนรู้

2.1.5.6 การทวนสอบการตัดเกรด

2.2 การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้หลังจากนักศึกษาสำเร็จการศึกษา

หลักสูตรกำหนดมาตรการในการทวนสอบมาตรฐานการเรียนรู้หลังจากนักศึกษาสำเร็จการศึกษา เพื่อนำมาใช้ปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนและหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและตามนโยบายของมหาวิทยาลัยรามคำแหง ดังนี้

2.2.1 ประเมินภาวะการได้งานทำของบัณฑิต ได้แก่ การสำรวจจำนวนบัณฑิตที่ได้งานทำ

ในแต่ละรุ่น ระยะเวลาการหางาน ตลอดจนทั้งความคิดเห็นต่อความรู้ความสามารถ คุณภาพและความมั่นใจของบัณฑิตในการประกอบอาชีพ

2.2.2 การทวนสอบจากผู้ประกอบการผู้ใช้บัณฑิต ประเมินความพึงพอใจในคุณภาพและความรับผิดชอบของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาและทำงานในสถานประกอบการนั้น

2.2.3 การประเมินจากสถานศึกษาอื่น ประเมินระดับความพึงพอใจในด้านความรู้ ความสามารถ และคุณสมบัติด้านอื่นของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาแล้วเข้าไปศึกษาต่อในสถานศึกษาแห่งนั้น

3. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 โดยต้องเรียนครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ย ไม่ต่ำกว่า 2.00 จากระบบ 4 ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า จึงถือว่าเรียนจบหลักสูตรปริญญาตรี และมีคุณสมบัติตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยรามคำแหงว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ.2560 ข้อ 16 ข้อ 20 และข้อ 21 (แนบท้ายภาคผนวก)

หมวดที่ 6 การพัฒนาคณาจารย์

การพัฒนาคณาจารย์

1. การเตรียมการสำหรับอาจารย์ใหม่

- 1.1 จัดปฐมนิเทศอาจารย์ใหม่ เกี่ยวกับ บทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบ จรรยาบรรณ รายละเอียดของหลักสูตร การจัดทำรายละเอียดของรายวิชา กฎระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ของคณะและของมหาวิทยาลัย
- 1.2 จัดระบบแนะนำ/ระบบพี่เลี้ยงให้แก่อาจารย์ใหม่ แนะนำการเรียนการสอน เทคนิคการสอน และวิธีการประเมินผลจากอาจารย์ผู้มีประสบการณ์

2. การพัฒนาความรู้และทักษะให้แก่คณาจารย์

2.1 การพัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล

- 2.1.1 ส่งเสริมให้เข้าร่วมสัมมนาและอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการสอนและการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษา
- 2.1.2 สนับสนุนให้เข้าร่วมสัมมนาและอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการผลิตสื่อการสอน
- 2.1.3 สนับสนุนให้เข้าร่วมสัมมนาและอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

2.2 การพัฒนาวิชาการและวิชาชีพด้านอื่น ๆ

- 2.2.1 สนับสนุนให้อาจารย์ลาศึกษาต่อเพื่อเพิ่มพูนคุณวุฒิ
- 2.2.2 สนับสนุนทุนให้แก่อาจารย์ในการทำวิจัย ผลิตผลงานทางวิชาการ
- 2.2.3 ส่งเสริมอาจารย์ให้ขอตำแหน่งทางวิชาการ
- 2.2.4 ส่งเสริมให้อาจารย์เพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ในสาขาวิชา โดยการเข้าร่วมสัมมนา อบรม ดูงานและประชุมทางวิชาการทั้งในประเทศและ/หรือต่างประเทศ

หมวดที่ 7 การประกันคุณภาพหลักสูตร

1. การกำกับมาตรฐาน

- 1.1 บริหารและพัฒนาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร รวมทั้งอาจารย์ประจำหลักสูตรให้มีจำนวนและคุณสมบัติตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ.2558 ของ สป. อว.
- 1.2 กำกับให้อาจารย์ผู้สอนจัดทำรายละเอียดของรายวิชาหรือแผนการเรียนรู้ (มคอ.3) ก่อนเปิดภาคเรียนให้ครบทุกรายวิชา
- 1.3 กำกับให้อาจารย์ผู้สอนจัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา ตามแบบ มคอ.5 ภายใน 45 วัน หลังสิ้นสุดภาคการศึกษาที่เปิดสอนให้ครบทุกรายวิชา
- 1.4 จัดให้มีระบบการประเมินคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของผู้สอนและแจ้งให้ผู้สอนทราบ เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนทุกภาคการศึกษา
- 1.5 ประเมินหลักสูตรทุก 4 ปีการศึกษา โดยคณะกรรมการประเมินหลักสูตรซึ่งประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย
- 1.6 ปรับปรุงหลักสูตรตามรอบระยะเวลาที่ สป. อว. กำหนด

2. บัณฑิต

หลักสูตรมีการติดตามคุณภาพของบัณฑิตตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ 5 ด้าน คือ 1) คุณธรรม จริยธรรม 2) ความรู้ 3) ทักษะทางปัญญา 4) ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 5) ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยพิจารณาจากข้อมูลป้อนกลับจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายด้าน ประกอบด้วย สถานประกอบการ ผู้ใช้บัณฑิต ศิษย์เก่า

นอกจากนั้นหลักสูตรฯ ได้สำรวจความพึงพอใจ ความคาดหวังของผู้ใช้บัณฑิตเป็นประจำทุกปี เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน และรายงานผลการสำรวจให้กับคณะรับทราบ

3. นักศึกษา

หลักสูตรเปิดโอกาสให้ผู้สนใจที่มีคุณสมบัติตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยรามคำแหงว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2560 ข้อ 5 และ 6 (แนบท้ายภาคผนวก) สมัครเข้าศึกษาในหลักสูตร ดังนั้นหลักสูตรจึงให้ความสำคัญกับการเตรียมความพร้อมของนักศึกษา เพื่อให้เข้าเรียนในหลักสูตรได้จนสำเร็จการศึกษา โดยการส่งเสริมพัฒนานักศึกษาให้มีความพร้อมทางการเรียน และมีกิจกรรมทั้งด้านวิชาการและกิจกรรมพัฒนานักศึกษาในรูปแบบต่างๆ ในการดำเนินงานคำนึงถึงผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับนักศึกษา ได้แก่ อัตราการคงอยู่ของนักศึกษา อัตราการสำเร็จการศึกษา ความพึงพอใจต่อหลักสูตร โดยมีกระบวนการดังนี้

3.1 กระบวนการรับนักศึกษา

เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยรามคำแหง ว่าด้วยการศึกษาาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2560 ข้อ 7 (แนบท้ายภาคผนวก)

3.2 การเตรียมความพร้อมก่อนเข้าศึกษา

หลักสูตรมีระบบและกลไกเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติงานโดยอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรประชุมวางแผนเพื่อวางกลยุทธ์ในการดำเนินการเพื่อเตรียมความพร้อมให้นักศึกษาก่อนเข้าศึกษาในหลักสูตร

3.3 การให้คำปรึกษาวิชาการและแนะแนว การคงอยู่ การสำเร็จการศึกษา

หลักสูตรมีระบบและกลไกเกี่ยวกับการดูแลให้คำปรึกษาวิชาการและแนะแนวแก่นักศึกษาเพื่อให้มีแนวโน้มอัตราการคงอยู่ และอัตราการสำเร็จการศึกษาในระดับที่สูง ดังนี้

3.3.1 การกำหนดอาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรประชุมเพื่อกำหนดระบบและกลไกการดูแลให้คำปรึกษาทางด้านวิชาการและแนะแนวแก่นักศึกษา

3.3.2 การดูแลนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาใช้คู่มือที่ปรึกษาของสำนักคณะกรรมการ การอุดมศึกษา เพื่อใช้แนวทางในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาโดยมีอาจารย์ในหลักสูตรวิชาเป็นกรรมการ อาจารย์ที่ปรึกษาและในกรณีที่นักศึกษาในความดูแลมีปัญหาที่เกินความสามารถของอาจารย์ที่ปรึกษาจะให้คำปรึกษาได้อาจารย์จะส่งต่อไปยังฝ่ายพัฒนานักศึกษาของคณะ และมหาวิทยาลัยต่อไป

3.3.3 การนัดให้คำปรึกษา มหาวิทยาลัยกำหนดให้อาจารย์ที่ปรึกษาดูแลนักศึกษาตามรหัส ดังนั้น นักศึกษาจึงอาจขอพบอาจารย์ประจำหลักสูตรวิชาหรืออาจารย์ที่สอนวิชาที่ตนเองเรียน โดยอาจารย์ประจำหลักสูตรจะติดประกาศวนเวลาให้นักศึกษาเข้าพบสัปดาห์ละ 5 ชั่วโมง เนื่องจากมหาวิทยาลัยรามคำแหงเป็นมหาวิทยาลัยแบบตลาดวิชา นักศึกษาสามารถเข้าชั้นเรียนหรือศึกษาด้วยตนเองได้ นักศึกษาที่มาเรียนที่มหาวิทยาลัยสามารถเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาได้ตามตารางที่กำหนด ส่วนนักศึกษาที่ศึกษาด้วยตนเองผ่านสื่อต่างๆ ของมหาวิทยาลัยสามารถติดต่ออาจารย์ที่ปรึกษาผ่านระบบ Online เพื่อขอคำปรึกษาในเรื่องเกี่ยวกับการเรียนการสอน หรือช่วยแก้ไขปัญหาในเรื่องอื่นๆ ของนักศึกษาต่อไป

3.4 ความพึงพอใจและการจัดการข้อร้องเรียนของนักศึกษา

นักศึกษาสามารถยื่นข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนต่ออาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรตามช่องทางต่างๆ ที่หลักสูตรกำหนด และประธานหลักสูตรนำข้อร้องเรียนเสนอต่อที่ประชุมกรรมการบริหารประจำหลักสูตร หรือเขียนคำร้องที่งานบริการการศึกษาเพื่อให้เสนอผู้บริหารพิจารณาแก้ไขและแจ้งผลการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขให้ผู้ร้องเรียนทราบ

4. อาจารย์

4.1 ระบบและกลไกการรับอาจารย์ใหม่ มีดังนี้

- 4.1.1 กำหนดคุณสมบัติ คุณวุฒิ ผลการศึกษา ความรู้ความสามารถและประสบการณ์ ให้สอดคล้องกับความต้องการของหลักสูตรตามอัตราที่ได้รับจัดสรร
- 4.1.2 เสนอข้อกำหนดเงื่อนไขคุณวุฒิและคุณสมบัติให้คณะกรรมการประจำคณะพิจารณา ให้ความเห็นชอบ เพื่อเสนอให้มหาวิทยาลัยพิจารณาและอนุมัติเพื่อดำเนินการคัดเลือกบุคลากรต่อไป

4.2 ระบบกลไกการบริหารและการพัฒนาอาจารย์

อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรมีการวางแผนส่งเสริมและพัฒนาอาจารย์ประจำหลักสูตรและมีระบบส่งเสริมและพัฒนาอาจารย์ในด้านต่างๆ ดังนี้

- 4.2.1 สืบหาข้อมูลเกี่ยวกับอาจารย์เพื่อวางแผนด้านอัตรากำลังและวางแผนพัฒนาคุณสมบัติ อาจารย์ให้สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ของงานนโยบายและแผนของคณะ
- 4.2.2 จัดโครงการอบรมสำหรับอาจารย์ใหม่ เพื่อให้มีความรู้ในด้านเทคนิควิธีการสอน การวัดผล ประเมินผล ตลอดจนจรรยาบรรณและระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง
- 4.2.3 จัดโครงการอบรมด้านการวิจัย การทำผลงานทางวิชาการเพื่อพัฒนาศักยภาพของอาจารย์ ประจำให้เป็นไปตามมาตรฐานและมีศักยภาพที่สูงขึ้น เพื่อส่งผลต่อคุณภาพของหลักสูตร
- 4.2.4 กำหนดให้อาจารย์ประจำจัดทำแผนเพื่อพัฒนาตนเองในด้านการศึกษาต่อ การสร้างผลงาน วิชาการ/การวิจัย และควบคุมกำกับให้อาจารย์ปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ อีกทั้งเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี ปีพ.ศ. 2558

5. หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน

5.1 กระบวนการการออกแบบหลักสูตร มีกระบวนการดังนี้

- 5.1.1 การสำรวจสถานการณ์ปัจจุบันทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม
- 5.1.2 การสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตและภาวะการปฏิบัติงานของบัณฑิต
- 5.1.3 การสำรวจความพึงพอใจของศิษย์เก่าและศิษย์ปัจจุบันต่อหลักสูตร เพื่อนำผลมาใช้ในการ ออกแบบและปรับปรุงหลักสูตรตลอดจนถึงการจัดทำรายงานวิชาให้ทันสมัย

5.2 การวางระบบผู้สอนและกระบวนการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้การดำเนินงานด้านการเรียน

การสอนของหลักสูตรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอนประชุมร่วมกัน เพื่อกำหนดผู้สอนในแต่ละรายวิชา โดยมีเกณฑ์การกำหนดผู้สอนโดยพิจารณาจากความรู้ ความสามารถในเนื้อหา วิชา ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ในการสอน ตลอดจนผลงานวิชาการที่เกี่ยวข้อง

5.3 การประเมินผู้เรียน มีระบบกลไกการประเมินผลการเรียนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2552 โดยมีระบบ/ขั้นตอนการประเมินผู้เรียนซึ่งปรากฏอยู่ในคู่มือแนวทางการประเมินผู้เรียนตาม กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 และมีกลไกคือ คู่มือแนวทางการประเมินผู้เรียนตาม กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 และคณะกรรมการบริหารหลักสูตรที่ทำหน้าที่กำกับ ดูแลและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนและประเมินหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552

หลักสูตรได้นำระบบกลไกไปสู่การปฏิบัติ/ดำเนินงาน โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารประจำ หลักสูตรเพื่อกำกับดูแลและประเมินผลการจัดการเรียนการสอน และประเมินหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 มีการกำหนดเกณฑ์การประเมิน ซึ่งระบุไว้ในรายละเอียดของรายวิชา (มคอ.3) ที่เปิดสอนอย่างชัดเจน ก่อนเปิดภาคการศึกษา

หลักสูตรกำหนดให้มีการประเมินผู้เรียนตามกรอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ และใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน หลักสูตรมีการกำหนดเกณฑ์การประเมินโดยระบุไว้ในรายละเอียดของรายวิชา (มคอ.3) มีการจัดการทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา หรือ มคอ.5 ภายใน 45 วันหลังสิ้นสุดภาคการศึกษา ภายใต้การกำกับ ติดตาม และตรวจสอบของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

6. สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

หลักสูตร ใช้สิ่งสนับสนุนการเรียนการสอนที่มหาวิทยาลัยและคณะจัดสรรให้ ได้แก่ ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการ ตำราเรียนอิเล็กทรอนิกส์ e-books, e-learning หนังสือเสียงอิเล็กทรอนิกส์ ถ่ายทอดสด การเรียนการสอนใน ห้องเรียน สื่อการเรียนการสอนสำหรับผู้พิการทางหู และสัญญาณ Wifi เครื่องมืออุปกรณ์การเรียนการสอนอื่นๆ

หลักสูตรจัดให้มีการประชุมเพื่อให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตรทุกท่าน กำหนดสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ที่จำเป็นต่อการจัดการเรียนการสอน นอกจากนี้หลักสูตรยังสำรวจความต้องการสื่อ สนับสนุนการเรียนรู้ที่จำเป็นต่อการเรียนการสอนจากอาจารย์และนักศึกษา จากนั้นนำเสนอต่อคณะและหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการ

7. ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน (Key Performance Indicators)

ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน (Key Performance Indicators)

ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน	ปีการศึกษา				
	2565	2566	2567	2568	2569
1. อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อยร้อยละ 80 มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผน ติดตาม และทบทวนการดำเนินงานหลักสูตร	×	×	×	×	×
2. มคอ.2 สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ หรือมาตรฐานคุณวุฒิสาชา/สาขาวิชา (ถ้ามี)	×	×	×	×	×
3. จัดทำ มคอ.3 และ มคอ.4 ก่อนการเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษา ให้ครบทุกรายวิชา	×	×	×	×	×
4. จัดทำ มคอ.5 และมคอ.6 ภายใน 45 วัน หลังสอบให้ครบทุกรายวิชาที่เปิดสอน ในกรณีที่มีการสอบซ่อมให้จัดทำ มคอ.5 และ มคอ.6 ดังนี้ ภาค 1 จัดทำหลังสอบซ่อม 1 ภาค 2 จัดทำหลังสอบภาค 2 (ไม่รวมสอบซ่อม 2) และภาคฤดูร้อนจัดทำหลังสอบภาคฤดูร้อน	×	×	×	×	×
5. จัดทำ มคอ.7 ภายใน 60 วัน หลังสิ้นสุดการสอบภาคฤดูร้อน	×	×	×	×	×
6. มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดใน มคอ.3 และ มคอ. 4 (ถ้ามี) อย่างน้อยร้อยละ 25 ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา	×	×	×	×	×
7. มีการพัฒนา/ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน หรือการประเมินผลการเรียนรู้ จากผลการประเมินการดำเนินงานที่รายงานใน มคอ.7 ปีที่แล้ว	-	×	×	×	×
8. อาจารย์ใหม่ (ถ้ามี) ทุกคนได้รับการปฐมนิเทศหรือคำแนะนำด้านการจัดการเรียนการสอน	×	×	×	×	×
9. อาจารย์ประจำทุกคนได้เข้าร่วมอบรมโครงการพัฒนาอาจารย์ด้านการเรียนการสอน หรือด้านที่เกี่ยวข้องอย่างน้อย 1 ครั้ง/ปีการศึกษา	×	×	×	×	×
10. จำนวนบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน (ถ้ามี) ได้รับการพัฒนาด้านวิชาการหรือวิชาชีพหรือด้านที่เกี่ยวข้องไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ต่อปี	×	×	×	×	×
11. ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาปีสุดท้าย/บัณฑิตใหม่ที่มีต่อคุณภาพหลักสูตร เฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.51 จากคะแนนเต็ม 5.0	-	-	-	×	×
12. ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตใหม่ เฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.51 จากคะแนนเต็ม 5.0	-	-	-	-	×
รวมตัวบ่งชี้ (ข้อ) ในแต่ละปี	9	10	10	11	12
ตัวบ่งชี้บังคับ	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5
จำนวนตัวบ่งชี้ต้องผ่านรวมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 (ข้อ)	8	8	8	9	8

หมวดที่ 8 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร

1. การประเมิน ประสิทธิภาพของการสอน

1.1 การประเมินกลยุทธ์การสอน

- การประเมินความเห็นหรือข้อเสนอแนะของอาจารย์
- การนำกลยุทธ์การสอนไปใช้
- การปรึกษาหารือกับผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร หรือ วิธีการสอน
- การวิเคราะห์ผลการประเมินของนักศึกษา
- หลักสูตรฝึกอบรมด้านทฤษฎีการเรียนรู้ และวิธีการสอนที่เกี่ยวข้อง
ทั้งนี้ ให้แสดงกระบวนการที่จะนำผลการประเมินที่ได้มาปรับปรุงแผนกลยุทธ์การสอน

1.2 การประเมินทักษะของอาจารย์ในการใช้แผนกลยุทธ์การสอน

- การประเมินของนักศึกษาในแต่ละรายวิชา
- การสังเกตการณ์ของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร/หัวหน้าภาคโดยการเทียบเคียงกับนักศึกษาของสถาบันอื่นในหลักสูตรเดียวกัน
- ทดสอบผลการเรียนรู้ของนักศึกษาในหลักสูตร
- การจัดอันดับเกี่ยวกับกระบวนการในการพัฒนาความรู้ และทักษะที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดที่นักศึกษาต้องการ

2. การประเมินหลักสูตรในภาพรวม

การบรรลุผลการเรียนรู้ที่คาดหวังจากกลุ่ม

- นักศึกษาและบัณฑิต
- ผู้ทรงคุณวุฒิ
- บุคคลภายนอก
- ผู้ใช้บัณฑิต และ/หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

3. การประเมินผลการดำเนินงานตามรายละเอียดหลักสูตร

ประเมินผลการดำเนินงานตามรายละเอียดตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน โดยมีคณะกรรมการประเมินอย่างน้อย 3 คน ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิในสาขา/สาขาวิชาเดียวกันอย่างน้อย 1 คน

4. การทบทวนผลการประเมินและวางแผนปรับปรุง

- รวบรวมข้อเสนอแนะ/ข้อมูล จากการประเมินจากนักศึกษา ผู้ใช้บัณฑิต ผู้ทรงคุณวุฒิ และ/หรือ อาจารย์ผู้สอน ตลอดจนจากรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร (มคอ.7)
- วิเคราะห์ทบทวนข้อมูลข้างต้น โดยผู้รับผิดชอบหลักสูตร/ประธานหลักสูตร
- เสนอการปรับปรุงหลักสูตรและแผนกลยุทธ์ (ถ้ามี)

ภาคผนวก

1. แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา
(แบ่งตามหมวดวิชา)
2. ความคาดหวังผลลัพธ์การเรียนรู้การสอนเมื่อสิ้นปีการศึกษา
3. ผลงานทางวิชาการ และภาระการสอนของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตร
4. คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร
5. ตารางเปรียบเทียบหลักสูตรเดิมกับหลักสูตรปรับปรุง
6. ข้อบังคับมหาวิทยาลัยรามคำแหงที่อ้างถึงในเล่มหลักสูตร

ภาคผนวก 1

แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้
จากหลักสูตรสู่รายวิชา (แบ่งตามหมวดวิชา)

ผลการเรียนรู้

1. ผลลัพธ์การเรียนรู้หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

1.1 ด้านคุณธรรม จริยธรรม

- (1) ตระหนักในคุณค่าและคุณธรรม จริยธรรม เสียสละ และซื่อสัตย์สุจริต มีจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ
- (2) มีวินัย และมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม เคารพกฎระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์กรและสังคม
- (3) มีภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตาม สามารถทำงานเป็นทีมและสามารถแก้ไขข้อขัดแย้ง
- (4) เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งเคารพในคุณค่า และศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์
- (5) มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในการดำเนินชีวิตบนพื้นฐาน ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- (6) ตระหนักและสำนึกความเป็นไทย

1.2 ด้านความรู้

- (1) มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและทฤษฎีที่สำคัญในเนื้อหาที่ศึกษา
- (2) สามารถวิเคราะห์ปัญหา และการใช้เครื่องมือที่เหมาะสมกับการแก้ไขปัญหา
- (3) สามารถติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ และมีความรู้ในแนวกว้างของสาขาวิชาที่ศึกษา เพื่อให้เล็งเห็นการเปลี่ยนแปลง และเข้าใจผลกระทบของเทคโนโลยีใหม่ ๆ
- (4) สามารถบูรณาการความรู้ในเรื่องที่ศึกษาในศาสตร์ของตนเองกับความรู้ในศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- (5) เข้าใจและเห็นคุณค่าของตนเอง ผู้อื่น สังคม ศิลปวัฒนธรรม และธรรมชาติ

1.3 ด้านทักษะทางปัญญา

- (1) คิดอย่างมีวิจารณญาณและอย่างเป็นระบบ
- (2) สามารถสืบค้น รวบรวม ศึกษา วิเคราะห์ และสรุปประเด็นปัญหา เพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์
- (3) สามารถประยุกต์ความรู้และทักษะกับการแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม
- (4) มีทักษะการคิดแบบองค์รวม

1.4 ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- (1) มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถสื่อสารกับกลุ่มคนหลากหลายทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- (2) สามารถใช้ความรู้ในศาสตร์มาชี้นำสังคมในประเด็นที่เหมาะสม และเป็นผู้ริเริ่มแสดงประเด็นในการแก้ไขสถานการณ์ทั้งส่วนตัวและส่วนรวม พร้อมทั้งแสดงจุดยืนอย่างพอเหมาะทั้งของตนเองและของกลุ่ม
- (3) มีความรับผิดชอบการพัฒนาการเรียนรู้ทั้งของตนเองและทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

1.5 ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- (1) มีทักษะในการใช้เครื่องมือที่จำเป็นที่มีอยู่ในปัจจุบันต่อการทำงานที่เกี่ยวกับการใช้สารสนเทศและเทคโนโลยีสื่อสารอย่างเหมาะสม
- (2) สามารถแก้ไขปัญหาโดยใช้สารสนเทศทางคณิตศาสตร์ หรือนำเสนอตีมาประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องอย่างสร้างสรรค์
- (3) สามารถเลือกใช้รูปแบบของสื่อ การนำเสนออย่างเหมาะสม

2. ผลการเรียนรู้ของหมวดวิชาเฉพาะ/หมวดวิชาเฉพาะด้านและหมวดวิชาเลือกเสรี

2.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม

- (1) รู้จักกอบกู้ ตั้งใจศึกษา บูชาพ่อขุนสรวงขุนชาติ
- (2) รู้จักเสียสละ มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีวินัย
- (3) ปฏิบัติตนตามหลักคำสอนทางศาสนาของตน
- (4) มีความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวม
- (5) มีความเข้าใจในความแตกต่างทางความคิดของบุคคล ตลอดจน ความเชื่อ ศาสนา และวัฒนธรรมของคนในชาติและนานาชาติ

2.2 ด้านความรู้

- (1) มีความรู้และความเข้าใจในทฤษฎี หลักการ และวิธีการทางปรัชญา ศาสนา และวัฒนธรรม
- (2) สามารถวิเคราะห์และเปรียบเทียบในทฤษฎี หลักการ และวิธีการทางปรัชญา ศาสนา และวัฒนธรรม
- (3) สามารถนำเสนอความรู้ทางปรัชญา ศาสนา และวัฒนธรรม ต่อสังคมได้
- (4) สามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ทางปรัชญา ศาสนา และวัฒนธรรม กับศาสตร์อื่น ๆ ได้
- (5) สามารถนำความรู้ในศาสตร์ไปใช้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

2.3 ด้านทักษะทางปัญญา

- (1) สามารถคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ เป็นระบบ และเป็นเหตุเป็นผล
- (2) สามารถวิเคราะห์สถานการณ์ต่างๆ ได้ โดยใช้ทฤษฎี หลักการ และวิธีการทางปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม
- (3) สามารถประยุกต์ทฤษฎี หลักการ และวิธีการทางปรัชญา ศาสนา และวัฒนธรรมมาใช้กับสถานการณ์ต่างๆได้
- (4) สามารถตระหนักถึงงานวิจัยใหม่ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหา และต่อยอดองค์ความรู้ทางปรัชญา ศาสนา และวัฒนธรรมได้

2.4 ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- (1) มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นทั้งในฐานะผู้นำหรือสมาชิกของกลุ่ม
- (2) มีความรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ของตนเองในการทำงานกลุ่ม
- (3) มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ในการปฏิบัติงานกลุ่ม
- (4) รู้จักเคารพสิทธิ เปิดใจกว้างรับฟังและยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น
- (5) ต้องมีความพร้อมในการแก้ปัญหาให้กับผู้อื่น
- (6) มีความสามารถในการวางแผนการเรียนรู้ของตนเอง
- (7) มีความรับผิดชอบต่อการประสบผลสำเร็จในการเรียนของตนเพื่อไม่ให้เป็นปัญหาต่อครอบครัว และสังคม

2.5 ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- (1) สามารถคิดวิเคราะห์ จำแนก และตีความข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เพื่อการแก้ไขปัญหาและตัดสินใจ
- (2) สามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้อย่างเหมาะสมทั้งทักษะการพูด เขียน อ่าน ฟัง
- (3) สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
- (4) สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้น นำเสนอ และสื่อสารได้อย่างเหมาะสมทันต่อความก้าวหน้าของสถานการณ์ปัจจุบัน

1. แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping)

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

● ความรับผิดชอบหลัก

○ ความรับผิดชอบรอง

*เว้นว่าง หมายถึงไม่เกี่ยวข้อง

ลำดับ	กระบวนวิชา	หน่วย กิต	คุณธรรม จริยธรรม						ความรู้					ทักษะทางปัญญา				ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบ			ทักษะการวิเคราะห์ เชิงตัวเลขการ สื่อสาร และการใช้ เทคโนโลยี สารสนเทศ		
			1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	1	2	3	4	1	2	3	1	2	3
	ด้านทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร																						
1.	RAM 1101 ทักษะการใช้ภาษาไทย	3(3-0-6)		○		○			●	●		○	○	●	●	○	○	●	○	●	○	○	○
2.	RAM 1102 ภาษาไทยเพื่อการ นำเสนอ	3(3-0-6)	○			●			●	●	○	○		●	●	●	○	●	○		○	●	●
3.	RAM 1103 ภาษาไทยเพื่อการ สื่อสารในการทำงาน	3(3-0-6)	●	●	○	●		○	●	●	●	○	○	●	●	●	○	●	●	●	●	○	●
4.	RAM 1111 ภาษาอังกฤษใน ชีวิตประจำวัน	3(3-0-6)				●							●			●		●		○			●
5.	RAM 1112 ภาษาและวัฒนธรรม อังกฤษ	3(3-0-6)				●							●			●		●		○			●
6.	RAM 1113 ภาษาและวัฒนธรรมจีน	3(3-0-6)				●							●			●		●		○			●
7.	RAM 1114 ภาษาและวัฒนธรรม ญี่ปุ่น	3(3-0-6)				●							●			●		●		○			●

ลำดับ	กระบวนวิชา	หน่วย กิต	คุณธรรม จริยธรรม						ความรู้					ทักษะทางปัญญา				ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบต่อ			ทักษะการวิเคราะห์ เชิงตัวเลขการ สื่อสาร และการใช้ เทคโนโลยี สารสนเทศ						
			1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	1	2	3	4	1	2	3	1	2	3				
8.	RAM 1115 ภาษาและวัฒนธรรม เกาหลี	3(3-0-6)				●							●				●			●			○				●
9.	RAM 1116 ภาษาและวัฒนธรรม มลายู	3(3-0-6)				●							●				●			●			○				●
10.	RAM 1117 ภาษาและวัฒนธรรม เมียนมา	3(3-0-6)				●							●				●			●			○				●
11.	RAM 1118 ภาษาและวัฒนธรรม เขมร	3(3-0-6)				●							●				●			●			○				●
12.	RAM 1119 ภาษาและวัฒนธรรม เวียดนาม	3(3-0-6)				●							●				●			●			○				●
13.	RAM 1121 ภาษาและวัฒนธรรม ลาว	3(3-0-6)				●							●				●			●			○				●
14.	RAM 1122 ภาษาและวัฒนธรรม อาหรับ	3(3-0-6)				●							●				●			●			○				●
15.	RAM 1123 ภาษาฮินดีและ วัฒนธรรมอินเดีย	3(3-0-6)				●							●				●			●			○				●

ลำดับ	กระบวนวิชา	หน่วย กิต	คุณธรรม จริยธรรม						ความรู้					ทักษะทางปัญญา				ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบต่อ			ทักษะการวิเคราะห์ เชิงตัวเลขการ สื่อสาร และการใช้ เทคโนโลยี สารสนเทศ			
			1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	
16.	RAM 1124 ภาษาและวัฒนธรรม ฝรั่งเศส	3(3-0-6)				●							●				●		●		○			●
17.	RAM 1125 ภาษาและวัฒนธรรม เยอรมัน	3(3-0-6)				●							●			●		●		○			●	
18.	RAM 1126 ภาษาและวัฒนธรรม สเปน	3(3-0-6)				●							●			●		●		○			●	
19.	RAM 1127 ภาษาและวัฒนธรรม รัสเซีย	3(3-0-6)				●							●			●		●		○			●	
20.	RAM 1128 ภาษาและวัฒนธรรม กรีก	3(3-0-6)				●							●			●		●		○			●	
	ด้านทักษะการใช้เทคโนโลยี																							
21.	RAM 1131 ทักษะการเข้าใจ ดิจิทัล	3(3-0-6)	●	●	○				●	●	●	●				●	●	○	○	●	●	●	●	
22.	RAM 1132 ทักษะทางสารสนเทศ	3(3-0-6)		●	○	○			●	○	○	●	○	○	●	○	○		●	●	●	●	●	
	ด้านทักษะการปรับตัว																							
23.	RAM 1141 ศาสตร์แห่งบุคลิกภาพ	3(3-0-6)		●	●	○		○	●	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	●	○	○	●	

ลำดับ	กระบวนวิชา	หน่วย กิต	คุณธรรม จริยธรรม						ความรู้					ทักษะทางปัญญา				ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบ			ทักษะการวิเคราะห์ เชิงตัวเลขการ สื่อสาร และการใช้ เทคโนโลยี สารสนเทศ		
			1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	1	2	3	4	1	2	3	1	2	3
24.	RAM 1142 การพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม	3(3-0-6)	○	○	○	●	●		●	●	○	○	○	○	○	●	○	○	○	●		○	○
	ด้านทักษะการคิด																						
25.	RAM 1201 ความคิดสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรม	3(3-0-6)	○	○	●	○			●	●	○	○		●	●	●	●	○	○	○	○	○	○
26.	RAM 1202 ศิลป์สร้างสรรค์	3(3-0-6)				○			○	○			●				●	○					●
27.	RAM 1203 ศาสตร์การคิดเปลี่ยนโลก	3(3-0-6)	○	○	○	○			○	●		●	○	●	○	●	●	●	○	○	○	○	●
28.	RAM 1204 คณิตศาสตร์และสถิติเพื่อการดำเนินชีวิตในโลกสมัยใหม่	3(3-0-6)		○					●	●	○			●	○	●	○			○	●	●	●
	ด้านทักษะการเป็นผู้ประกอบการ																						
29.	RAM 1211 ศาสตร์แห่งการเป็นผู้ประกอบการ	3(3-0-6)	●	●	●				●	●	●	●		○	●				○		●		
30.	RAM 1212 ผู้ประกอบการรุ่นใหม่	3(3-0-6)		○	○		●	○	○	○	●	○	○	○	●	○	○			○		●	○

ลำดับ	กระบวนวิชา	หน่วย กิต	คุณธรรม จริยธรรม						ความรู้					ทักษะทางปัญญา				ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบ			ทักษะการวิเคราะห์ เชิงตัวเลขการ สื่อสาร และการใช้ เทคโนโลยี สารสนเทศ			
			1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	
31.	RAM 1213 ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับ การพัฒนานวัตกรรมเพื่อสังคม และเศรษฐกิจ	3(3-0-6)			○		●	○	○	●					○		○	●	○	○			○	
32.	RAM 1214 วิทยายุทธ์โมเดล เศรษฐกิจ BCG	3(3-0-6)		○	○		○		●	●			○	○	○	●	○	○			○	●	○	○
	ด้านทักษะการเป็นพลเมือง และการมีจิตอาสา																							
33.	RAM 1301 คุณธรรมคู่ความรู้ (RAM 1000)	3(3-0-6)	●	●	●	●	●	●	●	○		●	○	○	●	●	●		●	○			○	
34.	RAM 1302. การเมืองและ กฎหมายในชีวิตประจำวัน	3(3-0-6)	●			●			●	●	●			●	●				○					
35.	RAM 1303 วิทยาศาสตร์เพื่อการ พัฒนาที่ยั่งยืน	3(3-0-6)		○			○		●	○	●			○	●	○			○	●	●	○		

ลำดับ	กระบวนวิชา	หน่วย กิต	คุณธรรม จริยธรรม						ความรู้					ทักษะทางปัญญา				ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ			ทักษะการวิเคราะห์ เชิงตัวเลขการสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ			
			1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	
	ด้านการเห็นคุณค่าของศิลปะ และวัฒนธรรม																							
36.	RAM 1311 ศิลปะและวัฒนธรรม ในท้องถิ่นไทย	3(3-0-6)		○	○	●		●	●	○	●	○	●	○	○	○	●	○	●	○	○	○	○	●
37.	RAM 1312 วัฒนธรรมร่วมสมัย กับการเปลี่ยนฉบับพหุทางดิจิทัล	3(3-0-6)	○	○		●		●	○			●	○	○	●	○	○	○	○	●				○

หมวดวิชาเฉพาะและหมวดวิชาเลือกเสรี

● ความรับผิดชอบหลัก

○ ความรับผิดชอบรอง

* เว้นว่าง หมายถึงไม่เกี่ยวข้อง

ลำดับ	กระบวนวิชา	หน่วย กิต	คุณธรรม จริยธรรม					ความรู้					ทักษะทางปัญญา				ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ							ทักษะการวิเคราะห์ เชิงตัวเลขการ สื่อสาร และการใช้ เทคโนโลยี สารสนเทศ			
			1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4
	กลุ่มวิชาปรัชญา																										
	วิชาเอกบังคับแผน 1 ปรัชญา																										
1.	** PHI 2000 ชีวิต : ความหมาย (PHI 1000) และคุณค่า	3(3-0-6)	●	●	○	○		●	○				●	○		●	○	○	●		●		○		●	○	
2.	** PHI 2001 วัฒนธรรมและความ (PHI 1001) หลากหลายของศาสนา	3(3-0-6)	●	○	○	●		●	○				●		○	●			○		●		●		●	○	
3.	** PHI 2002 ตรรกศาสตร์ (PHI 1002)	3(3-0-6)		○		●		●				○		●	○	○					●			○	●	○	
4.	** PHI 2003 ปรัชญาทั่วไป (PHI 1003)	3(3-0-6)			○	●	●	○	●				●	○	○	●	●		●		●		○		●	○	
5.	PHI 2005 ตรรกวิทยาสัญลักษณ์ เบื้องต้น	3(3-0-6)		●		●	○	●	○				●	●	○				○		●		●	○	●	○	

ลำดับ	กระบวนวิชา	หน่วย กิต	คุณธรรม จริยธรรม					ความรู้					ทักษะทางปัญญา				ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ							ทักษะการวิเคราะห์ เชิงตัวเลขการ สื่อสาร และการใช้ เทคโนโลยี สารสนเทศ			
			1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4
6.	** PHI 2007 หลักการใช้เหตุผล (PHI 1007)	3(3-0-6)		●		●	○	●	○		●					●			○		●	○	○	●			
7.	PHI 2203 ปรัชญาอินเดียสมัยโบราณ	3(3-0-6)			●	○		○	●					○	●						●	○			●	○	
8.	PHI 2303 ปรัชญาตะวันตก สมัยโบราณ	3(3-0-6)		●		○	●	●	○		●		●	○		○			●		●	○	○	●			
9.	PHI 2305 ปรัชญาตะวันตกสมัยกลาง	3(3-0-6)		●		○	●	●	●		○		○	●	●		●			●		○	○	●	○	○	
10.	PHI 3103 พุทธปรัชญาเถรวาท	3(3-0-6)		●	●		○	●	○		●			●	○		●			○		●	○	○	●		
11.	PHI 3301 ปรัชญาตะวันตกสมัยใหม่ 1	3(3-0-6)		●		○	●	●	●	○			●	○		○			●		●	○	○	●			
12.	PHI 3306 จริยศาสตร์	3(3-0-6)		●		○	●	●	●		○		○	●	●				●	○	●	○		●	○		
13.	PHI 3307 สุนทรียศาสตร์	3(3-0-6)				○	●	●	○				○	●					●	●	○			●		○	
14.	PHI 4204 ปรัชญาไทย	3(3-0-6)		○		●	●	●	○		○			●	○		●			○		●	○		●	○	
15.	PHI 4304 อภิปรัชญา	3(3-0-6)		●		○	●	●	●		○		●	○		○			●		●	○	○	●			
16.	PHI 4309 ญาณวิทยา	3(3-0-6)				○	●	●	○				○	●					●		○			●		○	

ลำดับ	กระบวนวิชา	หน่วย กิต	คุณธรรม จริยธรรม					ความรู้					ทักษะทางปัญญา				ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ							ทักษะการวิเคราะห์ เชิงตัวเลขการ สื่อสาร และการใช้ เทคโนโลยี สารสนเทศ				
			1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	
	กลุ่มวิชาพุทธศาสนศึกษา																											
	วิชาเอกบังคับแผน 2 พุทธศาสนศึกษา																											
17.	* BDS 2100 มนุษย์กับศาสนา	3(3-0-6)	●	○		○	○			○	○	○											●	●		○	○	
18.	* BDS 2101 ประวัติและพัฒนา การของพระพุทธ ศาสนา	3(3-0-6)	●	○		○	○	●	○	○		○		○					○				●	●		○	○	○
19.	* BDS 2102 การศึกษาพระวินัย	3(3-0-6)	●	○	○	○		●		○	○	○		○	○		○	○					●	●		○	○	
20.	* BDS 3201 พุทธญาณวิทยา	3(3-0-6)	●	○		○	○	○	○	○	○	○	○	○			○	○					●	●		○	○	
21.	* BDS 3202 พุทธจริยศาสตร์	3(3-0-6)	●	○	○	○		○	○		○	○	○	●	○								●	●		○	○	○
22.	* BDS 3203 พุทธปรัชญาใน พระสูตรต้นตปิฎก 1	3(3-0-6)	●	○	○	○		○	○	○		○		○	○		○	○					●	●		○	○	○
23.	* BDS 3204 พุทธปรัชญาใน พระสูตรต้นตปิฎก 2	3(3-0-6)	●	○	○	○		○	○	○	○	○		○	○		○	○					●	●		○	○	

ลำดับ	กระบวนวิชา	หน่วย กิต	คุณธรรม จริยธรรม					ความรู้					ทักษะทางปัญญา				ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ							ทักษะการวิเคราะห์ เชิงตัวเลขการ สื่อสาร และการใช้ เทคโนโลยี สารสนเทศ						
			1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4			
24.	* BDS 4102 ทฤษฎีและการปฏิบัติ กรรมฐานในพระพุทธ ศาสนา 1	3(3-0-6)	●	○	○	○		○		○		○											○		○		●	●	○	○
25.	* BDS 4103 ทฤษฎีและการปฏิบัติ กรรมฐานในพระพุทธ ศาสนา 2	3(3-0-6)	●	○	○	○		○		○		○											○		○		○	○	○	○
26.	* BDS 4201 พุทธปรัชญาใน พระอภิธรรมปิฎก 1	3(3-0-6)	●	○	○	○		○		○	○	○	○										○		○		○	○	○	○
27.	* BDS 4202 พุทธปรัชญาใน พระอภิธรรมปิฎก 2	3(3-0-6)	●	○	○	○		○		○	○	○	○										○		○		○	○	○	○
28.	** PHI 2000 ชีวิต : ความหมาย (PHI 1000) และคุณค่า	3(3-0-6)	●	●	○	○		●	○			●	○		●	○	○	●		●		○			●	○			●	○
29.	** PHI 2001 วัฒนธรรมและความ (PHI 1001) หลากหลายของศาสนา	3(3-0-6)	●	○	○	●		●	○			●		○	●		○		●		●				●	○			●	○

ลำดับ	กระบวนวิชา	หน่วย กิต	คุณธรรม จริยธรรม					ความรู้					ทักษะทางปัญญา				ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ							ทักษะการวิเคราะห์ เชิงตัวเลขการ สื่อสาร และการใช้ เทคโนโลยี สารสนเทศ			
			1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4
30.	** PHI 2002 ตรรกศาสตร์ (PHI 1002)	3(3-0-6)		○		●		●			○		●	○	○					●			○	●	○		
31.	** PHI 2003 ปรัชญาทั่วไป (PHI 1003)	3(3-0-6)			○	●	●	○	●			●	○	○	●	●		●		●		○			●	○	
32.	** PHI 2007 หลักการใช้เหตุผล (PHI 1007)	3(3-0-6)		●		●	○	●	○		●		●	○		●			○		●	○	○	●			
33.	PHI 2103 พระพุทธศาสนาเบื้องต้น	3(3-0-6)			●		○	●			○		○	●		●					○		●				○
34.	PHI 3103 พุทธปรัชญาเถรวาท	3(3-0-6)		●	●		○	●	○		●		●	○		●			○		●	○	○	●			

ลำดับ	กระบวนวิชา	หน่วย กิต	คุณธรรม จริยธรรม					ความรู้					ทักษะทางปัญญา				ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ							ทักษะการวิเคราะห์ เชิงตัวเลขการ สื่อสาร และการใช้ เทคโนโลยี สารสนเทศ			
			1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4
	หมวดศาสนาและปรัชญาตะวันออก																										
	หมวดศาสนา																										
35.	PHI 2100 หลักพระพุทธศาสนา	3(3-0-6)		●	●		○	●	○		●			●	○		●			○		●	○	○	●		
36.	PHI 2102 หลักพุทธจิตวิทยาเบื้องต้น	3(3-0-6)		●	●		○	●	●		○		●	●	○		●	●	○	●					●	○	
37.	PHI 2104 พระพุทธศาสนากับปัญหาสังคม	3(3-0-6)		●		●	○	●	●	○			○	●	●					●	○	●	○		●	●	○
38.	PHI 3101 ประวัติและนิกายของพระพุทธศาสนา	3(3-0-6)		●		●	○	●	●		○		○	●			●			●		○	○	○	●		
39.	PHI 3102 พระพุทธศาสนาในประเทศไทย	3(3-0-6)		●		●	○	●	●		○		○	●			●			●		○	○	○	●		
40.	PHI 3105 คติธรรมในชาดก	3(3-0-6)			●		○			●	○				○	●				○	●					●	○
41.	PHI 3106 การเจริญสมาธิตามแนวทางพระพุทธศาสนา	3(3-0-6)		●	●		○	●	●					○	●		●	●	○			○			●	○	

ลำดับ	กระบวนวิชา	หน่วย กิต	คุณธรรม จริยธรรม					ความรู้					ทักษะทางปัญญา				ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ							ทักษะการวิเคราะห์ เชิงตัวเลขการ สื่อสาร และการใช้ เทคโนโลยี สารสนเทศ					
			1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4		
42.	PHI 3107 มนุษย์และความเป็นจริงของ ชีวิตในทัศนะของพระพุทธ ศาสนา	3(3-0-6)		●	●		○	●	●					○		●	○		●	●		●		○			●	○	
43.	PHI 3109 ศาสนาปฐมบรรพ์	3(3-0-6)		●		○	●	●	●	○				○	●	●					○	○	●	●		●	●	○	
44.	PHI 4101 ปรัชญาการศึกษาแนวพุทธ	3(3-0-6)	○		●		●	●	○			○			●	○		●			○		●	○		●	○		
45.	PHI 4102 พุทธจริยศาสตร์ร่วมสมัย	3(3-0-6)		●		●	○	●	●			○		○	●			●			●		○	○	○	●			
46.	PHI 4103 พุทธปรัชญามหายาน	3(3-0-6)		●		●	○	●	●					○	●			●			●		○	○	○	●			
47.	PHI 4104 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับ ปรัชญาอภิปรัชญา	3(3-0-6)		●	○		●	●	●			○		●	○			○			●		●	○	○	●			
48.	PHI 4105 พระพุทธศาสนากับความ มั่นคงของชาติ	3(3-0-6)		●		●	○	●	●			○		○	●			●			●		○	○	○	●			
ปรัชญาตะวันออก																													
49.	PHI 2204 ปรัชญาอิสลาม	3(3-0-6)		●	●		○	●	○			●			●	○		●			○		●	○	○	●			
50.	PHI 2205 ปรัชญาจีน	3(3-0-6)		●		●	○	●				●	○	●	○			○			●		●	○	○	●			

ลำดับ	กระบวนวิชา	หน่วย กิต	คุณธรรม จริยธรรม					ความรู้					ทักษะทางปัญญา				ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ							ทักษะการวิเคราะห์ เชิงตัวเลขการ สื่อสาร และการใช้ เทคโนโลยี สารสนเทศ			
			1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4
51.	PHI 2206 ปรัชญาญี่ปุ่น	3(3-0-6)		●		●	○	●			●	○	●	○		○			●		●	○	○	●			
52.	PHI 3201 ศาสนศาสตร์เบื้องต้น	3(3-0-6)		●		●	○	●	●		○		○	●		●			●		○	○	○	○	●		
53.	PHI 3203 ปรัชญาอินเดียร่วมสมัย	3(3-0-6)		●		○	●	●	○		○			●	○		●			○		●	○	○	●		
54.	PHI 4201 แนวคิดและผลงานสำคัญ ของนักคิดทางพระพุทธ ศาสนาในประเทศไทย	3(3-0-6)		●	●		○	●	●		○							●	○	●		○		●	○		
55.	PHI 4203 ปัญหาปรัชญาในทาง การเมืองของโลกตะวันออก	3(3-0-6)		●		○	●	●	○		○			●	○		●			○		●	○	●	○		
56.	PHI 4205 ศาสนาเปรียบเทียบ	3(3-0-6)			○	●	●	●	●		○		●	○		○			●		●	○		●	○		
57.	PHI 4206 ศาสนาโลกในโลกสมัยใหม่	3(3-0-6)		●		●	○	●	●		○		○	●		●			●		○	○	○	○	●		
	หมวดปรัชญาตะวันตก																										
58.	PHI 2306 ปรัชญาจิต	3(3-0-6)		●		○	●	●		○	●			●	○		●			○		●	○	○	●		
59.	PHI 3302 ปรัชญาตะวันตกสมัยใหม่ 2	3(3-0-6)		●		○	●	●	●	○			●	○		○			●		●	○	○	○	●		
60.	PHI 3308 ปรัชญาอเมริกัน	3(3-0-6)		○		●	●	●	●	○			●	○		○			●		●	○	○	○	●		

ลำดับ	กระบวนวิชา	หน่วย กิต	คุณธรรม จริยธรรม					ความรู้					ทักษะทางปัญญา				ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ							ทักษะการวิเคราะห์ เชิงตัวเลขการ สื่อสาร และการใช้ เทคโนโลยี สารสนเทศ			
			1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4
61.	PHI 4303 ปรัชญาหลังนวยุค และอรรถปริวรรต	3(3-0-6)		●		●	○	●	●		○		○	●			●			●		○	○	○	●		
62.	PHI 4305 ปรัชญาตะวันตกร่วมสมัย	3(3-0-6)		●		○	●	●	●		○		●	○			○			●		●	○		●	○	
63.	PHI 4307 ปรัชญาเอกซิสเต็น เซียลลิสต์	3(3-0-6)		○		●	●	●	●	○			●	○			●			●		○	○		●	○	
64.	PHI 4308 ปรัชญาเปรียบเทียบ เบื้องต้น	3(3-0-6)		○		●	●	●	●	○			●	○			○			●		●	○	○	●		
หมวดปรัชญาประยุกต์																											
65.	PHI 2400 ปัญหาปรัชญาใน กฎหมาย	3(3-0-6)		○		●	●	●		○	●			●	○		●			○		●	○		●	○	
66.	PHI 2401 ปรัชญาศาสนา	3(3-0-6)		●	●		○	●	●		○		●	○			●	●	○	●					●		○
67.	PHI 2402 ปรัชญาว่าด้วยความ มั่นคงของชาติ	3(3-0-6)		●		●	○	●		○	●			●	○		●			○		●	○		●	○	

ลำดับ	กระบวนวิชา	หน่วย กิต	คุณธรรม จริยธรรม					ความรู้					ทักษะทางปัญญา				ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ							ทักษะการวิเคราะห์ เชิงตัวเลขการ สื่อสาร และการใช้ เทคโนโลยี สารสนเทศ			
			1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4
68.	PHI 2405 ปรัชญาว่าด้วยความตาย	3(3-0-6)				○	●	●			○			●	○					●	○			●	○		
69.	PHI 2406 จริยศาสตร์และ สิ่งแวดล้อม	3(3-0-6)				○	●	●			○	○		●	○					●		○			●		○
70.	PHI 2407 จริยศาสตร์ธุรกิจ	3(3-0-6)		●		●	○	●			●	○	●	○			●	○	●		○			●	○		
71.	PHI 2408 ชีวจริยศาสตร์	3(3-0-6)		●		●	○	●	●		○			●		○	●			●		○	○	○	●		
72.	PHI 2409 ปัญหาปรัชญาใน ประวัติศาสตร์	3(3-0-6)		○		●	●	●	○		●			○	●		○			●		●	○	○	●		
73.	PHI 3401 ปรัชญาการปกครอง แนวศาสนา	3(3-0-6)	●		○		●	●	○		○			●	○		●			○		●	○	○	●		
74.	PHI 3402 ปัญหาปรัชญาใน เศรษฐศาสตร์	3(3-0-6)		●		○	●	●	○		○			●	○		●			○		●	○	○	●		
75.	PHI 3403 ปรัชญาสังคม	3(3-0-6)		●		○	●	●	○		●			○	●		○			●		●	○	○	●		
76.	PHI 3404 ปรัชญาภาวะสตรี	3(3-0-6)				○	●	●			○	○	●	○						●	○			●			○
77.	PHI 3405 ปรัชญาในภาพยนตร์	3(3-0-6)	○	●			●	●	○		●			○	●		●			●		○	○		●	○	

ลำดับ	กระบวนวิชา	หน่วย กิต	คุณธรรม จริยธรรม					ความรู้					ทักษะทางปัญญา				ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ							ทักษะการวิเคราะห์ เชิงตัวเลขการ สื่อสาร และการใช้ เทคโนโลยี สารสนเทศ				
			1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	
78.	PHI 3406 ปรัชญาและแนวคิดสำคัญของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช	3(3-0-6)		●		○	●	●	○		●			●	○	●		●			●		○	○		●		○
79.	PHI 4401 ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	3(3-0-6)		●		●	○	●	●		○		○	●			●			●		○	○	○	●			
80.	PHI 4402 วัฒนธรรมและศาสนาในกลุ่มประเทศอาเซียน	3(3-0-6)		○	●		●	●	○				○	●	●		○			●		●	○		●	●	○	
81.	PHI 4403 ปัญหาปรัชญาในทางการเมืองของโลกตะวันตก	3(3-0-6)		●		●	○	●	●		○			●	○		●			●		○	○		●	○		
82.	PHI 4404 ปรัชญาความรัก	3(3-0-6)		●		○	●	●	○				○	●	●					●	○	●	○		●	●	○	
83.	PHI 4405 ปรัชญาในวรรณคดี	3(3-0-6)		○		●	●	●	○		●			○	●		○			●		●	○	○	●			
84.	PHI 4406 ศาสนากับสังคม	3(3-0-6)			●		○			●	○				○	●				●	○					●	○	
85.	PHI 4407 การเสวนาระหว่างวัฒนธรรมและอารยธรรม	3(3-0-6)		●	●		○	●	●		○		○	●			●			●		○	○	○	●			

ลำดับ	กระบวนวิชา	หน่วย กิต	คุณธรรม จริยธรรม					ความรู้					ทักษะทางปัญญา				ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ							ทักษะการวิเคราะห์ เชิงตัวเลขการ สื่อสาร และการใช้ เทคโนโลยี สารสนเทศ			
			1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4
86.	PHI 4408 ปรัชญาภาษา	3(3-0-6)		●		○	●	●	○		●			○	●		○			●		●	○	○	●		
87.	PHI 4409 หัวข้อที่น่าสนใจในปรัชญา	3(3-0-6)		●		○	●	●	○		●			●	○		○			●		●	○		●	○	
	กลุ่มวิชาพุทธศาสนศึกษา																										
	หมวดศาสนา																										
88.	* BDS 3101 ซาดกศึกษา	3(3-0-6)	●	○	○	○	○	○		○		○		○	○		○					●	●		●	○	
89.	* BDS 3102 ธรรมบทศึกษา	3(3-0-6)	●	○	○	○	○	○		○		○			○		○	○					●	●		○	○
90.	* BDS 3104 พระพุทธศาสนา นิกายเซ็น	3(3-0-6)	●	○		○	○	○	○	○		○			○		○	○					●	●		○	○
91.	* BDS 3107 พระพุทธศาสนาใน โลกปัจจุบัน	3(3-0-6)	●	○		○					○	○	○	○	○		○	○					●	●		○	○
92.	* BDS 4101 ภาษาบาลีใน พระพุทธศาสนา	3(3-0-6)	●	○		○					○	○	○										●	●		○	○

ลำดับ	กระบวนวิชา	หน่วย กิต	คุณธรรม จริยธรรม					ความรู้					ทักษะทางปัญญา				ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ							ทักษะการวิเคราะห์ เชิงตัวเลขการ สื่อสาร และการใช้ เทคโนโลยี สารสนเทศ				
			1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	
	หมวดศาสนาประยุกต์																											
93.	* BDS 2302 พระพุทธศาสนากับ การดำรงชีวิต	3(3-0-6)	●	○	○	○		○		○	○	○		○	●			○					●	●	○	○	○	
94.	* BDS 2303 ศิลปะและวัฒนธรรม ทางพระพุทธศาสนา	3(3-0-6)	●	○		○	○	○	○	○	○	○		○	○		○	○					●	●		○	○	
95.	* BDS 2304 เทศกาลและพิธีกรรม ในพระพุทธศาสนา	3(3-0-6)	●	○	○	○	○	○		○	○	○		○	●		○	○					●	●		○	○	
96.	* BDS 3305 พระพุทธศาสนากับ สังคมไทย	3(3-0-6)	●	○	○	○			○	○	○	○	○	○			○	○					●	●		○	○	○
97.	* BDS 3306 สตรีและพระพุทธ ศาสนา	3(3-0-6)	●	○		○	○		○	○		○	○	○			○	○					●	●		○	○	
98.	* BDS 4303 การสอนศาสนา	3(3-0-6)	●	○		○	○	○		○	○	○	○	○	○	○			○	○	○	○	○	○		○	○	○
99.	* BDS 4305 การศึกษาอิสระ	3(3-0-6)	●	○		○				○	○	○	○		○	○							●	●		○	○	○

ภาคผนวก 2

ความคาดหวังผลลัพธ์การเรียนรู้การสอนเมื่อสิ้นปีการศึกษา

ความคาดหวังของผลลัพธ์การเรียนรู้เมื่อสิ้นปีการศึกษา

นักศึกษาวิชาเอกปรัชญาในแต่ละชั้นปีควรมีความรู้คู่คุณธรรมตามมาตรฐานการเรียนรู้ 5 ด้านตามที่หลักสูตรฯ ระบุไว้ ดังนี้

- ปีที่ 1 นักศึกษามีความรู้เบื้องต้นในศาสตร์ต่างๆ อย่างกว้างขวาง สามารถมองเห็นแนวทางในการประยุกต์ใช้ศาสตร์ต่าง ๆ เพื่อการดำเนินชีวิตอย่างเหมาะสม
- ปีที่ 2 นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิชาปรัชญา ศาสนา และพระพุทธศาสนา สามารถนำความรู้ที่ได้รับมาใช้ประยุกต์กับการดำเนินชีวิตประจำวันได้ สามารถใช้ภาษาพูดเพื่อแสดงความคิดเห็นของตนเองได้อย่างเหมาะสม
- ปีที่ 3 นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับปรัชญาบริสุทธิ์กับปรัชญาประยุกต์ในแต่ละสาขา รวมถึงสาระสำคัญต่าง ๆ ในพระไตรปิฎก
- ปีที่ 4 นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาของหลักสูตรทั้งปรัชญาและพระพุทธศาสนา สามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ขององค์ความรู้ และสามารถต่อยอดความรู้ต่าง ๆ ได้ มีความสามารถในการนำเสนอความคิดที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม มีทักษะในการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างเหมาะสม

ภาคผนวก 3

ผลงานทางวิชาการ และภาระการสอนของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร
และอาจารย์ประจำหลักสูตร

ชื่อ-สกุล นายกิตติศักดิ์ โถวสมบัติ

ตำแหน่งทางวิชาการ อาจารย์

คุณวุฒิ

วุฒิการศึกษา	สาขาวิชา	สถาบัน	ประเทศ	ปีที่สำเร็จการศึกษา
M.A.	Philosophy	University of Bristol	UK.	2557
ค.บ.	มัธยมศึกษา/ มัธยมศึกษา	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ไทย	2555

ผลงานทางวิชาการ

กิตติศักดิ์ โถวสมบัติ. (2561). ความเรียงว่าด้วยวิวัฒนาการโดยการคัดสรรทางธรรมชาติ.

ในรายงานสืบเนื่องการประชุมเสนอผลงานวิชาการและผลงานวิจัย สาขามนุษยศาสตร์
และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 12. (หน้า 179-196). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง,
คณะมนุษยศาสตร์

ภาระงานสอนในหลักสูตรปัจจุบัน 12 ชั่วโมง/สัปดาห์

ภาระงานสอนในหลักสูตรปรับปรุง 12 ชั่วโมง/สัปดาห์

ชื่อ-สกุล นายวิโรจ นาคชาตรี

ตำแหน่งทางวิชาการ รองศาสตราจารย์

คุณวุฒิ

วุฒิการศึกษา	สาขาวิชา	สถาบัน	ประเทศ	ปีที่สำเร็จการศึกษา
อ.ม.	ศาสนาเปรียบเทียบ	มหาวิทยาลัยมหิดล	ไทย	2536
ศศ.บ.	ปรัชญา	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	ไทย	2533

ผลงานทางวิชาการ

วิโรจ นาคชาตรี. (2561). พระพุทธศาสนากับความมั่นคงของชาติ (PHI4105). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ISBN 978-616-414-692-1 จำนวน 278 หน้า

วิโรจ นาคชาตรี. (2563). พระพุทธศาสนากับความมั่นคงทางสังคมจิตวิทยา. วารสารรามคำแหง ฉบับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปีที่ 9 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน 2563). ISSN 2286-7457 หน้า 72-81

ภาระงานสอนในหลักสูตรปัจจุบัน 12 ชั่วโมง/สัปดาห์

ภาระงานสอนในหลักสูตรปรับปรุง 12 ชั่วโมง/สัปดาห์

ชื่อ-สกุล

นายไม้ สงวนสกุล

ตำแหน่งทางวิชาการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์

คุณวุฒิ

วุฒิการศึกษา	สาขาวิชา	สถาบัน	ประเทศ	ปีที่สำเร็จการศึกษา
M.A. (Hons.)	Philosophy	University of Madras	India	2534
พธ.บ (เกียรตินิยม)	ปรัชญา	มหาจุฬาลงกรณ์ ราชวิทยาลัย	ไทย	2532

ผลงานทางวิชาการ

ไม้ สงวนสกุล. (2565). การศึกษาแนวคิดเชิงปรัชญาในหลักศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง.

วารสารรามคำแหง ฉบับมนุษยศาสตร์, 41(1). (ฐานข้อมูล TCI 2)

เดือนมกราคม - มิถุนายน 2565 ISSN 0125-300X

ภาระงานสอนในหลักสูตรปัจจุบัน 12 ชั่วโมง/สัปดาห์

ภาระงานสอนในหลักสูตรปรับปรุง 12 ชั่วโมง/สัปดาห์

ชื่อ-สกุล

นางสาวนฤมล มารคแมน

ตำแหน่งทางวิชาการ

รองศาสตราจารย์

คุณวุฒิ

วุฒิการศึกษา	สาขาวิชา	สถาบัน	ประเทศ	ปีที่สำเร็จการศึกษา
Ph.D	Philosophy	Magadh University	India	2541
อ.ม.	ปรัชญา	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ไทย	2528
อ.บ.	ภาษาญี่ปุ่น	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ไทย	2521

ผลงานทางวิชาการ

นฤมล มารคแมน. 2561. แนวคิดและผลงานสำคัญของนักคิดทางพระพุทธศาสนาในประเทศไทย (PHI4201). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
ISBN 978-616-414-870-3 จำนวน 138 หน้า

ภาระงานสอนในหลักสูตรปัจจุบัน 12 ชั่วโมง/สัปดาห์

ภาระงานสอนในหลักสูตรปรับปรุง 12 ชั่วโมง/สัปดาห์

ชื่อ-สกุล

นางสาวตรีณัฐ พलगูร

ตำแหน่งทางวิชาการ

อาจารย์

คุณวุฒิ

วุฒิการศึกษา	สาขาวิชา	สถาบัน	ประเทศ	ปีที่สำเร็จการศึกษา
ศศ.ม.	ศาสนาเปรียบเทียบ	มหาวิทยาลัยมหิดล	ไทย	2550
ศศ.ม.	ไทยศึกษา	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	ไทย	2545
ศศ.บ.	ภาษาอังกฤษ	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	ไทย	2537

ผลงานทางวิชาการ

ตรีณัฐ พलगูร. (2562). บทความวิจัย “พฤติกรรมสารสนเทศของผู้ทำงานวัยปลายเพื่อรองรับการเกษียณ” วารสารห้องสมุด ปีที่ 63 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2562 หน้า 78-93

ภาระงานสอนในหลักสูตรปัจจุบัน 12 ชั่วโมง/สัปดาห์

ภาระงานสอนในหลักสูตรปรับปรุง 12 ชั่วโมง/สัปดาห์

ภาคผนวก 4

คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร

คำสั่งมหาวิทยาลัยรามคำแหง

ที่ ๕๑๒ /๒๕๖๔

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาปรัชญา

(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๕)

เพื่อให้การพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๕) การจัดการเรียนการสอน และพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้สามารถผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ และเพื่อประโยชน์ต่อการรับรองมาตรฐานคุณวุฒิในระดับอุดมศึกษา ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ จึงแต่งตั้งบุคคลดังต่อไปนี้เป็นคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๕) ประกอบด้วย

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไม้มี่ สวงนสกุล	ประธานกรรมการ
๒. รองศาสตราจารย์วิโรจ นาคชาตรี	กรรมการ
๓. รองศาสตราจารย์ ดร. นฤมล มารคแมน	กรรมการ
๔. อาจารย์กิตติศักดิ์ โฉวสมบัติ	กรรมการ
๕. อาจารย์ชิตชนก วันฤกษ์	กรรมการ
๖. อาจารย์เบญจบรรพต โพธิ์เกตุ	กรรมการ
๗. รองศาสตราจารย์ ดร. พระเทพปวรเมธี	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
๘. รองศาสตราจารย์ ดร. ประเวศ อินทองปาน	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
๙. รองศาสตราจารย์จรูญ รัตนกาล	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
๑๐. อาจารย์ตรีสุข พลางกูร	กรรมการและเลขานุการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วุฒิศักดิ์ ลาภเจริญทรัพย์)

ประธานกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัย

กรรมการสภามหาวิทยาลัยรามคำแหง รักษาราชการแทน

อธิการมหาวิทยาลัยรามคำแหง

...../ร่าง
...../พิมพ์
...../ทาน
...../ตรวจ

ภาคผนวก 5

ตารางเปรียบเทียบหลักสูตรเดิมกับหลักสูตรปรับปรุง

การเปรียบเทียบข้อแตกต่างระหว่างหลักสูตร พ.ศ. 2560 กับหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2565

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560)	หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2565)
จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร 139 หน่วยกิต ประกอบด้วย	จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร 132 หน่วยกิต ประกอบด้วย
(1) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป 40 หน่วยกิต	(1) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป 30 หน่วยกิต
(2) หมวดวิชาเฉพาะ 90 หน่วยกิต	(2) หมวดวิชาเฉพาะ 96 หน่วยกิต
2.1 วิชาเอก 36 หน่วยกิต	2.1 วิชาเอก 39 หน่วยกิต
2.2 วิชาเอกเลือก 36 หน่วยกิต	2.2 วิชาเอกเลือก 39 หน่วยกิต
2.3 วิชาโท 18 หน่วยกิต	2.3 วิชาโท 18 หน่วยกิต
(3) หมวดวิชาเลือกเสรี 9 หน่วยกิต	(3) หมวดวิชาเลือกเสรี 6 หน่วยกิต
(1) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป 40 หน่วยกิต	(1) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป 30 หน่วยกิต
1. กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ 3 หน่วยกิต ให้เลือกรียนวิชาในข้อ 1.1 หรือ 1.2 จำนวน 1 กระบวนวิชา	1. กลุ่มวิชาพัฒนาทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต ไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต
1.1 วิชาคณิตศาสตร์ เลือกเรียน 3 หน่วยกิต หน่วยกิต	ด้านทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร 9 หน่วยกิต
INT 1005 ระบบคอมพิวเตอร์เบื้องต้น 3(3-0-6)	ภาษาไทย (เลือก 1 วิชา) หน่วยกิต
MTH 1003 คณิตศาสตร์เบื้องต้น 3(3-0-6)	RAM 1101 ทักษะการใช้ภาษาไทย 3(3-0-6)
STA 1003 สถิติเบื้องต้น 3(3-0-6)	RAM 1102 ภาษาไทยเพื่อการนำเสนอ 3(3-0-6)
หรือเลือกรียนกระบวนวิชาในหมวด INT, MTH, STA ที่นับเป็นวิชาพื้นฐานได้	RAM 1103 ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในการทำงาน 3(3-0-6)
1.2 วิชาวิทยาศาสตร์ เลือกเรียน 3 หน่วยกิต หน่วยกิต	ภาษาอังกฤษ (บังคับ 1 วิชา)
AGR 1003 การเกษตรเบื้องต้น 3(3-0-6)	RAM1111 ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน 3(3-0-6)
BIO 1001 ชีววิทยาเบื้องต้น 3(3-0-6)	ภาษาและวัฒนธรรมต่างประเทศ (เลือก 1 วิชา)
CMS 1003 เคมีเบื้องต้น 3(3-0-6)	RAM 1112 ภาษาและวัฒนธรรมอังกฤษ 3(3-0-6)
PHY 1001 ฟิสิกส์เบื้องต้น 3(3-0-6)	RAM 1113 ภาษาและวัฒนธรรมจีน 3(3-0-6)
SCI 1003 วิทยาศาสตร์พื้นฐาน 3(3-0-6)	RAM 1114 ภาษาและวัฒนธรรมญี่ปุ่น 3(3-0-6)
หรือเลือกรียนกระบวนวิชาในหมวด AGR, BIO, CMS, PHY ที่นับเป็นวิชาพื้นฐานได้	RAM 1115 ภาษาและวัฒนธรรมเกาหลี 3(3-0-6)
2. กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ 10 หน่วยกิต หน่วยกิต	RAM 1116 ภาษาและวัฒนธรรมมลายู 3(3-0-6)
ART 1003 ศิลปวิจิตรศิลป์ } เลือกเรียน 2(2-0-4)	RAM 1117 ภาษาและวัฒนธรรมเมียนมา 3(3-0-6)
MSA 1003 ดนตรีวิจิตรศิลป์ } 1 วิชา	RAM 1118 ภาษาและวัฒนธรรมเขมร 3(3-0-6)
HIS 1001 อารยธรรมตะวันตก } เลือกเรียน 3(3-0-6)	RAM 1119 ภาษาและวัฒนธรรมเวียดนาม 3(3-0-6)
HIS 1002 อารยธรรมตะวันออก } 1 วิชา	RAM 1121 ภาษาและวัฒนธรรมลาว 3(3-0-6)
HIS 1201 พื้นฐานวัฒนธรรมไทย } 1 วิชา	RAM 1122 ภาษาและวัฒนธรรมอาหรับ 3(3-0-6)
LIS 1001 สารสนเทศและเทคโนโลยีเพื่อการค้นคว้า 2(2-0-4)	RAM 1123 ภาษาฮินดีและวัฒนธรรมอินเดีย 3(3-0-6)
PHI 1000 หลักการดำรงชีวิตในสังคม 3(3-0-6)	RAM 1124 ภาษาและวัฒนธรรมฝรั่งเศส 3(3-0-6)
PHI 1001 วัฒนธรรมและศาสนา } เลือกเรียน 3(3-0-6)	RAM 1125 ภาษาและวัฒนธรรมเยอรมัน 3(3-0-6)
PHI 1003 ปรัชญาเบื้องต้น } 1 วิชา	RAM 1126 ภาษาและวัฒนธรรมสเปน 3(3-0-6)
	RAM 1127 ภาษาและวัฒนธรรมรัสเซีย 3(3-0-6)
	RAM 1128 ภาษาและวัฒนธรรมกรีก 3(3-0-6)

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560)	หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2565)
<p>3. กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ 9 หน่วยกิต หน่วยกิต</p> <p>ECO 1003 เศรษฐศาสตร์ทั่วไป 3(3-0-6)</p> <p>LAW 1004 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป } เลือกเรียน 3(3-0-6) 1 วิชา</p> <p>POL 1100 รัฐศาสตร์ทั่วไป 3(3-0-6)</p> <p>PSY 1001 จิตวิทยาทั่วไป 3(3-0-6)</p> <p>RAM 1000 ความรู้คู่คุณธรรม 3(3-0-9)</p> <p>SOC 1003 สังคมวิทยาและมานุษยวิทยาเบื้องต้น 3(3-0-6)</p>	<p>ด้านทักษะการใช้เทคโนโลยี (เลือก 1 วิชา)</p> <p>RAM 1131 ทักษะการเข้าใจดิจิทัล 3(3-0-6)</p> <p>RAM 1132 ทักษะทางสารสนเทศ 3(3-0-6)</p> <p>ด้านทักษะการปรับตัว (เลือก 1 วิชา) หน่วยกิต</p> <p>RAM 1141 ศาสตร์แห่งบุคลิกภาพ 3(3-0-6)</p> <p>RAM 1142 การพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม 3(3-0-6)</p> <p>2. กลุ่มวิชาพัฒนาทักษะการเป็นผู้สร้างสรรค่นวัตกรรม</p> <p>ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต</p> <p>ด้านทักษะการคิด (เลือก 1 วิชา) 3 หน่วยกิต</p> <p>RAM 1201 ความคิดสร้างสรรค์เพื่อการพัฒนา 3(3-0-6) นวัตกรรม</p> <p>RAM 1202 ศิลป์สร้างสรรค์ 3(3-0-6)</p> <p>RAM 1203 ศาสตร์การคิดเปลี่ยนโลก 3(3-0-6)</p> <p>RAM 1204 คณิตศาสตร์และสถิติเพื่อ 3(3-0-6) การดำเนินชีวิตในโลกสมัยใหม่</p>
<p>4. กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ 18 หน่วยกิต</p> <p>ให้เลือกเรียนวิชาในข้อ ก) หรือ ข) ข้อใดข้อหนึ่ง ดังนี้</p> <p>ก) ให้เลือกเรียนภาษาใดภาษาหนึ่ง ภาษาละ 4 กระบวนวิชา ต่อเนื่องกัน (กระบวนวิชาละ 3 หน่วยกิต)</p>	<p>ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต</p> <p>ด้านทักษะการคิด (เลือก 1 วิชา) 3 หน่วยกิต</p> <p>RAM 1201 ความคิดสร้างสรรค์เพื่อการพัฒนา 3(3-0-6) นวัตกรรม</p> <p>RAM 1202 ศิลป์สร้างสรรค์ 3(3-0-6)</p> <p>RAM 1203 ศาสตร์การคิดเปลี่ยนโลก 3(3-0-6)</p> <p>RAM 1204 คณิตศาสตร์และสถิติเพื่อ 3(3-0-6) การดำเนินชีวิตในโลกสมัยใหม่</p>
<p>ก) ภาษาต่างประเทศ 12 หน่วยกิต</p> <p>ภาษาอังกฤษ หน่วยกิต</p> <p>ENG 1001 ประโยคภาษาอังกฤษพื้นฐานและ 3(2-2-5) ศัพท์จำเป็นในชีวิตประจำวัน</p> <p>ENG 1002 ประโยคภาษาอังกฤษและศัพท์ทั่วไป 3(2-2-5) และเลือกอีก 2 กระบวนวิชาจาก</p> <p>ENG 2001 การอ่านเอาความภาษาอังกฤษ 3(2-2-5)</p> <p>ENG 2002 การอ่านตีความภาษาอังกฤษ 3(2-2-5)</p> <p>ENG 2101 การออกเสียงภาษาอังกฤษ 3(2-2-5)</p> <p>ENG 2102 การสนทนาภาษาอังกฤษ 3(2-2-5) ในลักษณะที่กำหนดให้</p> <p>ENG 2401 การเขียนประโยคและอนุเจต 3(2-2-5) ภาษาอังกฤษสั้น ๆ</p>	<p>ด้านทักษะการเป็นผู้ประกอบการ (เลือก 1 วิชา)</p> <p>RAM 1211 ศาสตร์แห่งการเป็นผู้ประกอบการ 3(3-0-6)</p> <p>RAM 1212 ผู้ประกอบการรุ่นใหม่ 3(3-0-6)</p> <p>RAM 1213 ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการพัฒนา 3(3-0-6) นวัตกรรมเพื่อสังคมและเศรษฐกิจ</p> <p>RAM 1214 วิทยวิทย์สู่โมเดลเศรษฐกิจ BCG 3(3-0-6)</p>
<p>ภาษาฝรั่งเศส</p> <p>FRE 1011 ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสาร 1 3(2-2-5)</p> <p>FRE 1012 ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสาร 2 3(2-2-5)</p> <p>FRE 2011 ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสาร 3 3(2-2-5)</p> <p>FRE 2012 ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสาร 4 3(2-2-5)</p> <p>ภาษาเยอรมัน</p> <p>GER 1011 ภาษาเยอรมันเพื่อการสื่อสาร 3 3(2-2-5)</p> <p>GER 1012 ภาษาเยอรมันเพื่อการสื่อสาร 3 3(2-2-5)</p> <p>GER 2011 ภาษาเยอรมันเพื่อการสื่อสาร 3 3(2-2-5)</p> <p>GER 2012 ภาษาเยอรมันเพื่อการสื่อสาร 4 3(2-2-5)</p> <p>ภาษาสเปน</p> <p>SPN 1011 ภาษาสเปนเพื่อการสื่อสาร 1 3(2-2-5)</p> <p>SPN 1012 ภาษาสเปนเพื่อการสื่อสาร 2 3(2-2-5)</p> <p>SPN 2011 ภาษาสเปนเพื่อการสื่อสาร 3 3(2-2-5)</p> <p>SPN 2012 ภาษาสเปนเพื่อการสื่อสาร 4 3(2-2-5)</p>	<p>3. กลุ่มวิชาพัฒนาทักษะการเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง</p> <p>ไม่น้อยกว่า 9 หน่วยกิต</p> <p>ด้านทักษะการเป็นพลเมืองและการมีจิตอาสา 6 หน่วยกิต</p> <p>บังคับ 1 วิชา (3 หน่วยกิต)</p> <p>RAM 1301 คุณธรรมคู่ความรู้ 3(3-0-6) (RAM 1000)</p> <p>เลือก 1 วิชา (3 หน่วยกิต)</p> <p>RAM 1302 การเมืองและกฎหมายในชีวิตประจำวัน 3(3-0-6)</p> <p>RAM 1303 วิทยาศาสตร์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน 3(3-0-6)</p> <p>ด้านการเห็นคุณค่าของศิลปะและวัฒนธรรม (เลือก 1 วิชา)</p> <p>RAM 1311 ศิลปะและวัฒนธรรมในท้องถิ่นไทย 3(3-0-6)</p> <p>RAM 1312 วัฒนธรรมร่วมสมัยกับการเปลี่ยน 3(3-0-6) ฉับพลันทางดิจิทัล</p>

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560)			หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2565)		
ภาษารัสเซีย			หน่วยกิต		
RUS 1011	ภาษารัสเซียเพื่อการสื่อสาร 1	3(2-2-5)			
RUS 1012	ภาษารัสเซียเพื่อการสื่อสาร 2	3(2-2-5)			
RUS 2011	ภาษารัสเซียเพื่อการสื่อสาร 3	3(2-2-5)			
RUS 2012	ภาษารัสเซียเพื่อการสื่อสาร 4	3(2-2-5)			
ภาษาญี่ปุ่น					
JPN 1011	ภาษาญี่ปุ่นขั้นต้น 1	3(2-2-5)			
JPN 1012	ภาษาญี่ปุ่นขั้นต้น 2	3(2-2-5)			
JPN 2011	ภาษาญี่ปุ่นขั้นต้น 3	3(2-2-5)			
JPN 2012	ภาษาญี่ปุ่นขั้นต้น 4	3(2-2-5)			
ภาษาจีน					
CHI 1001	ภาษาจีน 1	3(2-2-5)			
CHI 1002	ภาษาจีน 2	3(2-2-5)			
CHI 2001	ภาษาจีน 3	3(2-2-5)			
CHI 2002	ภาษาจีน 4	3(2-2-5)			
ภาษามลายู					
MAL 1001	ภาษามลายูพื้นฐาน 1	3(2-2-5)			
MAL 1002	ภาษามลายูพื้นฐาน 2	3(2-2-5)			
MAL 2001	ภาษามลายูพื้นฐาน 3	3(2-2-5)			
MAL 2002	ภาษามลายูพื้นฐาน 4	3(2-2-5)			
ภาษากรีก					
GRK 1011	ภาษากรีกเพื่อการสื่อสาร 1	3(2-2-5)			
GRK 1012	ภาษากรีกเพื่อการสื่อสาร 2	3(2-2-5)			
GRK 2011	ภาษากรีกเพื่อการสื่อสาร 3	3(2-2-5)			
GRK 2012	ภาษากรีกเพื่อการสื่อสาร 4	3(2-2-5)			
ภาษาเขมร					
KHM 1001	ภาษาเขมรพื้นฐาน 1	3(2-2-5)			
KHM 1002	ภาษาเขมรพื้นฐาน 2	3(2-2-5)			
KHM 2001	ภาษาเขมรพื้นฐาน 3	3(2-2-5)			
KHM 2002	ภาษาเขมรพื้นฐาน 4	3(2-2-5)			
ภาษาเมียนมา					
MMR 1011	ภาษาเมียนมาพื้นฐาน 1	3(2-2-5)			
MMR 1012	ภาษาเมียนมาพื้นฐาน 2	3(2-2-5)			
MMR 2011	ภาษาเมียนมาพื้นฐาน 3	3(2-2-5)			
MMR 2012	ภาษาเมียนมาพื้นฐาน 4	3(2-2-5)			

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560)			หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2565)		
ภาษาลาว					
LAO 1001	ภาษาลาวพื้นฐาน 1	3(2-2-5)			
LAO 1002	ภาษาลาวพื้นฐาน 2	3(2-2-5)			
LAO 2001	ภาษาลาวพื้นฐาน 3	3(2-2-5)			
LAO 2002	ภาษาลาวพื้นฐาน 4	3(2-2-5)			
ภาษาเวียดนาม					
VNM 1001	ภาษาเวียดนามพื้นฐาน 1	3(2-2-5)			
VNM 1002	ภาษาเวียดนามพื้นฐาน 2	3(2-2-5)			
VNM 2001	ภาษาเวียดนามพื้นฐาน 3	3(2-2-5)			
VNM 2002	ภาษาเวียดนามพื้นฐาน 4	3(2-2-5)			
ภาษาเกาหลี					
KOR 1001	ภาษาเกาหลีพื้นฐาน 1	3(2-2-5)			
KOR 1002	ภาษาเกาหลีพื้นฐาน 2	3(2-2-5)			
KOR 2001	ภาษาเกาหลีพื้นฐาน 3	3(2-2-5)			
KOR 2002	ภาษาเกาหลีพื้นฐาน 4	3(2-2-5)			
ภาษาฮินดี					
HIN 1001	ภาษาฮินดีพื้นฐาน 1	3(2-2-5)			
HIN 1002	ภาษาฮินดีพื้นฐาน 2	3(2-2-5)			
HIN 2001	ภาษาฮินดีพื้นฐาน 3	3(2-2-5)			
HIN 2002	ภาษาฮินดีพื้นฐาน 4	3(2-2-5)			
ภาษาอาหรับ					
ARA 1001	ภาษาอาหรับพื้นฐาน 1	3(2-2-5)			
ARA 1002	ภาษาอาหรับพื้นฐาน 2	3(2-2-5)			
ARA 2001	ภาษาอาหรับพื้นฐาน 3	3(2-2-5)			
ARA 2002	ภาษาอาหรับพื้นฐาน 4	3(2-2-5)			
ภาษาโปรตุเกส					
POR 1011	ภาษาโปรตุเกสเพื่อการสื่อสาร 1	3(2-2-5)			
POR 1012	ภาษาโปรตุเกสเพื่อการสื่อสาร 2	3(2-2-5)			
POR 2011	ภาษาโปรตุเกสเพื่อการสื่อสาร 3	3(2-2-5)			
POR 2012	ภาษาโปรตุเกสเพื่อการสื่อสาร 4	3(2-2-5)			
ภาษาสันสกฤต			หน่วยกิต		
SKT 1001	ภาษาสันสกฤต 1	3(3-0-6)			
SKT 1002	ภาษาสันสกฤต 2	3(3-0-6)			
SKT 2001	ภาษาสันสกฤต 3	3(3-0-6)			
SKT 2002	ภาษาสันสกฤต 4	3(3-0-6)			

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560)	หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2565)																																																											
<p>ข) นักศึกษาสามารถเลือกเรียนกลุ่ม ภาษาต่างประเทศพื้นฐานได้ 2 ภาษา โดยเลือกเรียนภาษาใด ภาษาหนึ่งอีก ภาษาละ 2 ภาควิชา (6 หน่วยกิต) ต่อเนื่องกัน ดังนี้</p> <table border="0"> <tr> <td data-bbox="228 465 368 495">ภาษาอังกฤษ</td> <td data-bbox="730 465 820 495">หน่วยกิต</td> </tr> <tr> <td data-bbox="228 510 687 591">ENG 1001 ประโยคภาษาอังกฤษพื้นฐาน และศัพท์จำเป็นในชีวิตประจำวัน</td> <td data-bbox="730 510 820 539">3(2-2-5)</td> </tr> <tr> <td data-bbox="228 607 687 636">ENG 1002 ประโยคภาษาอังกฤษและศัพท์ทั่วไป</td> <td data-bbox="730 607 820 636">3(2-2-5)</td> </tr> <tr> <td data-bbox="228 651 368 680">ภาษาฝรั่งเศส</td> <td></td> </tr> <tr> <td data-bbox="228 696 687 725">FRE 1011 ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสาร 1</td> <td data-bbox="730 696 820 725">3(2-2-5)</td> </tr> <tr> <td data-bbox="228 741 687 770">FRE 1012 ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสาร 2</td> <td data-bbox="730 741 820 770">3(2-2-5)</td> </tr> <tr> <td data-bbox="228 786 368 815">ภาษาเยอรมัน</td> <td></td> </tr> <tr> <td data-bbox="228 831 687 860">GER 1011 ภาษาเยอรมันเพื่อการสื่อสาร 1</td> <td data-bbox="730 831 820 860">3(2-2-5)</td> </tr> <tr> <td data-bbox="228 875 687 904">GER 1012 ภาษาเยอรมันเพื่อการสื่อสาร 2</td> <td data-bbox="730 875 820 904">3(2-2-5)</td> </tr> <tr> <td data-bbox="228 920 368 949">ภาษาสเปน</td> <td></td> </tr> <tr> <td data-bbox="228 965 687 994">SPN 1011 ภาษาสเปนเพื่อการสื่อสาร 1</td> <td data-bbox="730 965 820 994">3(2-2-5)</td> </tr> <tr> <td data-bbox="228 1010 687 1039">SPN 1012 ภาษาสเปนเพื่อการสื่อสาร 1</td> <td data-bbox="730 1010 820 1039">3(2-2-5)</td> </tr> <tr> <td data-bbox="228 1055 368 1084">ภาษารัสเซีย</td> <td></td> </tr> <tr> <td data-bbox="228 1099 687 1128">RUS 1011 ภาษารัสเซียเพื่อการสื่อสาร 1</td> <td data-bbox="730 1099 820 1128">3(2-2-5)</td> </tr> <tr> <td data-bbox="228 1144 687 1173">RUS 1012 ภาษารัสเซียเพื่อการสื่อสาร 2</td> <td data-bbox="730 1144 820 1173">3(2-2-5)</td> </tr> <tr> <td data-bbox="228 1189 368 1218">ภาษาญี่ปุ่น</td> <td></td> </tr> <tr> <td data-bbox="228 1234 687 1263">JPN 1011 ภาษาญี่ปุ่นขั้นต้น 1</td> <td data-bbox="730 1234 820 1263">3(2-2-5)</td> </tr> <tr> <td data-bbox="228 1279 687 1308">JPN 1012 ภาษาญี่ปุ่นขั้นต้น 2</td> <td data-bbox="730 1279 820 1308">3(2-2-5)</td> </tr> <tr> <td data-bbox="228 1323 368 1352">ภาษาจีน</td> <td></td> </tr> <tr> <td data-bbox="228 1368 687 1397">CHI 1001 ภาษาจีน 1</td> <td data-bbox="730 1368 820 1397">3(2-2-5)</td> </tr> <tr> <td data-bbox="228 1413 687 1442">CHI 1002 ภาษาจีน 2</td> <td data-bbox="730 1413 820 1442">3(2-2-5)</td> </tr> <tr> <td data-bbox="228 1458 368 1487">ภาษามลายู</td> <td></td> </tr> <tr> <td data-bbox="228 1503 687 1532">MAL 1001 ภาษามลายูพื้นฐาน 1</td> <td data-bbox="730 1503 820 1532">3(2-2-5)</td> </tr> <tr> <td data-bbox="228 1547 687 1576">MAL 1002 ภาษามลายูพื้นฐาน 2</td> <td data-bbox="730 1547 820 1576">3(2-2-5)</td> </tr> <tr> <td data-bbox="228 1592 368 1621">ภาษากรีก</td> <td></td> </tr> <tr> <td data-bbox="228 1637 687 1666">GRK 1011 ภาษากรีกเพื่อการสื่อสาร 1</td> <td data-bbox="730 1637 820 1666">3(2-2-5)</td> </tr> <tr> <td data-bbox="228 1682 687 1711">GRK 1012 ภาษากรีกเพื่อการสื่อสาร 2</td> <td data-bbox="730 1682 820 1711">3(2-2-5)</td> </tr> <tr> <td data-bbox="228 1727 368 1756">ภาษาเขมร</td> <td data-bbox="730 1727 820 1756">หน่วยกิต</td> </tr> <tr> <td data-bbox="228 1771 687 1800">KHM 1001 ภาษาเขมรพื้นฐาน 1</td> <td data-bbox="730 1771 820 1800">3(2-2-5)</td> </tr> <tr> <td data-bbox="228 1816 687 1845">KHM 1002 ภาษาเขมรพื้นฐาน 2</td> <td data-bbox="730 1816 820 1845">3(2-2-5)</td> </tr> </table>	ภาษาอังกฤษ	หน่วยกิต	ENG 1001 ประโยคภาษาอังกฤษพื้นฐาน และศัพท์จำเป็นในชีวิตประจำวัน	3(2-2-5)	ENG 1002 ประโยคภาษาอังกฤษและศัพท์ทั่วไป	3(2-2-5)	ภาษาฝรั่งเศส		FRE 1011 ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสาร 1	3(2-2-5)	FRE 1012 ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสาร 2	3(2-2-5)	ภาษาเยอรมัน		GER 1011 ภาษาเยอรมันเพื่อการสื่อสาร 1	3(2-2-5)	GER 1012 ภาษาเยอรมันเพื่อการสื่อสาร 2	3(2-2-5)	ภาษาสเปน		SPN 1011 ภาษาสเปนเพื่อการสื่อสาร 1	3(2-2-5)	SPN 1012 ภาษาสเปนเพื่อการสื่อสาร 1	3(2-2-5)	ภาษารัสเซีย		RUS 1011 ภาษารัสเซียเพื่อการสื่อสาร 1	3(2-2-5)	RUS 1012 ภาษารัสเซียเพื่อการสื่อสาร 2	3(2-2-5)	ภาษาญี่ปุ่น		JPN 1011 ภาษาญี่ปุ่นขั้นต้น 1	3(2-2-5)	JPN 1012 ภาษาญี่ปุ่นขั้นต้น 2	3(2-2-5)	ภาษาจีน		CHI 1001 ภาษาจีน 1	3(2-2-5)	CHI 1002 ภาษาจีน 2	3(2-2-5)	ภาษามลายู		MAL 1001 ภาษามลายูพื้นฐาน 1	3(2-2-5)	MAL 1002 ภาษามลายูพื้นฐาน 2	3(2-2-5)	ภาษากรีก		GRK 1011 ภาษากรีกเพื่อการสื่อสาร 1	3(2-2-5)	GRK 1012 ภาษากรีกเพื่อการสื่อสาร 2	3(2-2-5)	ภาษาเขมร	หน่วยกิต	KHM 1001 ภาษาเขมรพื้นฐาน 1	3(2-2-5)	KHM 1002 ภาษาเขมรพื้นฐาน 2	3(2-2-5)
ภาษาอังกฤษ	หน่วยกิต																																																											
ENG 1001 ประโยคภาษาอังกฤษพื้นฐาน และศัพท์จำเป็นในชีวิตประจำวัน	3(2-2-5)																																																											
ENG 1002 ประโยคภาษาอังกฤษและศัพท์ทั่วไป	3(2-2-5)																																																											
ภาษาฝรั่งเศส																																																												
FRE 1011 ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสาร 1	3(2-2-5)																																																											
FRE 1012 ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสาร 2	3(2-2-5)																																																											
ภาษาเยอรมัน																																																												
GER 1011 ภาษาเยอรมันเพื่อการสื่อสาร 1	3(2-2-5)																																																											
GER 1012 ภาษาเยอรมันเพื่อการสื่อสาร 2	3(2-2-5)																																																											
ภาษาสเปน																																																												
SPN 1011 ภาษาสเปนเพื่อการสื่อสาร 1	3(2-2-5)																																																											
SPN 1012 ภาษาสเปนเพื่อการสื่อสาร 1	3(2-2-5)																																																											
ภาษารัสเซีย																																																												
RUS 1011 ภาษารัสเซียเพื่อการสื่อสาร 1	3(2-2-5)																																																											
RUS 1012 ภาษารัสเซียเพื่อการสื่อสาร 2	3(2-2-5)																																																											
ภาษาญี่ปุ่น																																																												
JPN 1011 ภาษาญี่ปุ่นขั้นต้น 1	3(2-2-5)																																																											
JPN 1012 ภาษาญี่ปุ่นขั้นต้น 2	3(2-2-5)																																																											
ภาษาจีน																																																												
CHI 1001 ภาษาจีน 1	3(2-2-5)																																																											
CHI 1002 ภาษาจีน 2	3(2-2-5)																																																											
ภาษามลายู																																																												
MAL 1001 ภาษามลายูพื้นฐาน 1	3(2-2-5)																																																											
MAL 1002 ภาษามลายูพื้นฐาน 2	3(2-2-5)																																																											
ภาษากรีก																																																												
GRK 1011 ภาษากรีกเพื่อการสื่อสาร 1	3(2-2-5)																																																											
GRK 1012 ภาษากรีกเพื่อการสื่อสาร 2	3(2-2-5)																																																											
ภาษาเขมร	หน่วยกิต																																																											
KHM 1001 ภาษาเขมรพื้นฐาน 1	3(2-2-5)																																																											
KHM 1002 ภาษาเขมรพื้นฐาน 2	3(2-2-5)																																																											

 |

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560)	หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2565)
ภาษาเมียนมา	
MMR 1011 ภาษาเมียนมาพื้นฐาน 1 3(2-2-5)	
MMR 1012 ภาษาเมียนมาพื้นฐาน 2 3(2-2-5)	
ภาษาลาว	
LAO 1001 ภาษาลาวพื้นฐาน 1 3(2-2-5)	
LAO 1001 ภาษาลาวพื้นฐาน 2 3(2-2-5)	
ภาษาเวียดนาม	
VNM 1001 ภาษาเวียดนามพื้นฐาน 1 3(2-2-5)	
VNM 1002 ภาษาเวียดนามพื้นฐาน 2 3(2-2-5)	
ภาษาเกาหลี	
KOR 1001 ภาษาเกาหลีพื้นฐาน 1 3(2-2-5)	
KOR 1002 ภาษาเกาหลีพื้นฐาน 2 3(2-2-5)	
ภาษาฮินดี	
HIN 1001 ภาษาฮินดีพื้นฐาน 1 3(2-2-5)	
HIN 1002 ภาษาฮินดีพื้นฐาน 2 3(2-2-5)	
ภาษาอาหรับ	
ARA 1001 ภาษาอาหรับพื้นฐาน 1 3(2-2-5)	
ARA 1001 ภาษาอาหรับพื้นฐาน 2 3(2-2-5)	
ภาษาโปรตุเกส	
POR 1011 ภาษาโปรตุเกสเพื่อการสื่อสาร 1 3(2-2-5)	
POR 1012 ภาษาโปรตุเกสเพื่อการสื่อสาร 2 3(2-2-5)	
ภาษาสันสกฤต	
SKT 1001 ภาษาสันสกฤต 1 3(3-0-6)	
SKT 1002 ภาษาสันสกฤต 2 3(3-0-6)	
ภาษาบาลี	
PAL 1001 ภาษาบาลี 1 3(3-0-6)	
PAL 1002 ภาษาบาลี 2 3(3-0-6)	
5. กลุ่มวิชาภาษาไทย 6 หน่วยกิต	หน่วยกิต
THA 1001 ลักษณะและการใช้ภาษาไทย 3(3-0-6)	
THA 1002 ความรู้ทั่วไปทางวรรณคดีไทย 3(3-0-6)	

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560)	หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2565)		
หมวดวิชาเฉพาะ	หมวดวิชาเฉพาะ		
วิชาเอกกำหนดจำนวนหน่วยกิตรวม 90 หน่วยกิต แบ่งเป็น	วิชาเอกกำหนดจำนวนหน่วยกิตรวม 98 หน่วยกิต		
วิชาเอกบังคับ 36 หน่วยกิต	แบ่งออกเป็น 2 แผน ดังนี้		
	วิชาเอกบังคับแผนที่ 1 กลุ่มวิชาปรัชญา 39 หน่วยกิต	หน่วยกิต	
PHI 1002 ตรรกวิทยา (PHI 1005)	** PHI 2000 ซีวิต : ความหมายและคุณค่า (PHI 1000)	เลือกเรียน 1 วิชา	3(3-0-6)
PHI 1007 การใช้เหตุผล			
PHI 2005 ตรรกวิทยาสัญลักษณ์เบื้องต้น	** PHI 2001 วัฒนธรรมและความหลากหลาย (PHI 1001) ของศาสนา	เลือกเรียน 1 วิชา	3(3-0-6)
PHI 2203 ปรัชญาอินเดียสมัยโบราณ	** PHI 2002 ตรรกศาสตร์ (PHI 1002)		
PHI 2303 ปรัชญาตะวันตกสมัยโบราณ	** PHI 2003 ปรัชญาทั่วไป (PHI 1003)	เลือกเรียน 1 วิชา	3(3-0-6)
PHI 2305 ปรัชญาตะวันตกสมัยกลาง	** PHI 2007 หลักการใช้เหตุผล (PHI 1007)		
PHI 3103 พุทธปรัชญาเถรวาท	PHI 2005 ตรรกวิทยาสัญลักษณ์เบื้องต้น		3(3-0-6)
PHI 3301 ปรัชญาตะวันตกสมัยใหม่ 1	PHI 2203 ปรัชญาอินเดียสมัยโบราณ		3(3-0-6)
PHI 3306 จริยศาสตร์	PHI 2303 ปรัชญาตะวันตกสมัยโบราณ		3(3-0-6)
PHI 3307 สุนทรียศาสตร์	PHI 2305 ปรัชญาตะวันตกสมัยกลาง		3(3-0-6)
PHI 4204 ปรัชญาไทย	PHI 3103 พุทธปรัชญาเถรวาท		3(3-0-6)
PHI 4304 อภิปรัชญา	PHI 3301 ปรัชญาตะวันตกสมัยใหม่ 1		3(3-0-6)
PHI 4309 ญาณวิทยา (PHI 2304)	PHI 3306 จริยศาสตร์		3(3-0-6)
	PHI 3307 สุนทรียศาสตร์		3(3-0-6)
	PHI 4204 ปรัชญาไทย		3(3-0-6)
	PHI 4304 อภิปรัชญา		3(3-0-6)
	PHI 4309 ญาณวิทยา		3(3-0-6)
	วิชาเอกบังคับแผนที่ 2 กลุ่มวิชาพุทธศาสนาฯ 39 หน่วยกิต	หน่วยกิต	
	* BDS 2100 มนุษย์กับศาสนา		3(3-0-6)
	* BDS 2101 ประวัติและพัฒนาการของพระพุทธศาสนา		3(3-0-6)
	* BDS 2102 การศึกษาพระวินัย		3(3-0-6)
	* BDS 3201 พุทธญาณวิทยา		3(3-0-6)
	* BDS 3202 พุทธจริยศาสตร์		3(3-0-6)
	* BDS 3203 พุทธปรัชญาในพระสูตรตันตปิฎก 1		3(3-0-6)
	* BDS 3204 พุทธปรัชญาในพระสูตรตันตปิฎก 2		3(3-0-6)
	* BDS 4102 ทฤษฎีและการปฏิบัติกรรมฐาน ในพระพุทธศาสนา 1		3(3-0-6)
	* BDS 4103 ทฤษฎีและการปฏิบัติกรรมฐาน ในพระพุทธศาสนา 2		3(3-0-6)
	* BDS 4201 พุทธปรัชญาในพระอภิธรรมปิฎก 1		3(3-0-6)

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560)	หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2565)																																																		
	<p style="text-align: right;">หน่วยกิต</p> <p>* BDS 4202 พุทธปรัชญาในพระอภิธรรมปิฎก 2 3(3-0-6)</p> <p>** PHI 2000 ชีวิต : ความหมายและคุณค่า 3(3-0-6) (PHI 1000)</p> <p>** PHI 2001 วัฒนธรรมและความหลากหลาย (PHI 1001) ของศาสนา } เลือกเรียน 1 วิชา</p> <p>** PHI 2002 ตรรกศาสตร์ (PHI 1002)</p> <p>** PHI 2003 ปรัชญาทั่วไป 3(3-0-6) (PHI 1003)</p> <p>** PHI 2007 หลักการใช้เหตุผล (PHI 1007) } เลือกเรียน 1 วิชา</p> <p>PHI 2103 พระพุทธศาสนาเบื้องต้น 3(3-0-6)</p> <p>PHI 3103 พุทธปรัชญาเถรวาท 3(3-0-6)</p>																																																		
<p>วิชาเอกเลือก 36 หน่วยกิต</p> <p>นักศึกษาเลือกเรียนกระบวนวิชาต่าง ๆ ที่ภาควิชาเปิดสอนในแต่ ละภาคการศึกษา ได้ทุกกระบวนวิชาที่ไม่ซ้ำกับวิชาที่บังคับไว้แล้ว ทั้งนี้ ต้องประกอบด้วยกระบวนวิชาในระดับ 3000 - 4909 จำนวนไม่น้อยกว่า 18 หน่วยกิต</p>	<p>วิชาเอกเลือก 39 หน่วยกิต</p> <p>นักศึกษาสามารถเลือกเรียนกระบวนวิชาต่างๆ ตามกลุ่มวิชา โดยนักศึกษา ที่เลือกเรียนแผน 1 ให้เลือกเรียนกระบวนวิชาในกลุ่มวิชาปรัชญา และนักศึกษาที่เลือกเรียนแผน 2 ให้เลือกเรียนกระบวนวิชาในกลุ่มวิชา พุทธศาสนศึกษา ตามที่ภาควิชาเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษา ได้ทุกกระบวนวิชา โดยวิชาเอกบังคับทั้งหมด ตามแผน 1 และ แผน 2 ไม่สามารถนำมาเป็นวิชาเอกเลือกได้ ทั้งนี้ ต้องประกอบด้วยกระบวน วิชาในระดับ 3000 - 4909 จำนวนไม่น้อยกว่า 18 หน่วยกิต</p>																																																		
<table border="0"> <tr> <td>หมวดศาสนาและปรัชญาตะวันออก</td> <td>หน่วยกิต</td> </tr> <tr> <td>หมวดศาสนา</td> <td></td> </tr> <tr> <td>PHI 2100 หลักพระพุทธศาสนา</td> <td>3(3-0-6)</td> </tr> <tr> <td>PHI 2102 หลักพุทธจิตวิทยาเบื้องต้น</td> <td>3(3-0-6)</td> </tr> <tr> <td>PHI 2103 พระพุทธศาสนาเบื้องต้น</td> <td>3(3-0-6)</td> </tr> <tr> <td>PHI 2104 พระพุทธศาสนากับปัญหาสังคม</td> <td>3(3-0-6)</td> </tr> <tr> <td>PHI 3101 ประวัติและนิกายของพระพุทธศาสนา</td> <td>3(3-0-6)</td> </tr> <tr> <td>PHI 3102 พระพุทธศาสนาในประเทศไทย (PHI 3104)</td> <td>3(3-0-6)</td> </tr> <tr> <td>PHI 3105 คติธรรมในชาดก</td> <td>3(3-0-6)</td> </tr> <tr> <td>PHI 3106 การเจริญสมาธิตามแนวทาง พระพุทธศาสนา</td> <td>3(3-0-6)</td> </tr> <tr> <td>PHI 3107 มนุษย์และความเป็นจริงของชีวิตในทัศนะ ของพระพุทธศาสนา</td> <td>3(3-0-6)</td> </tr> <tr> <td>PHI 3109 ศาสนาปฐมบรรพ์</td> <td>3(3-0-6)</td> </tr> <tr> <td>PHI 4101 ปรัชญาการศึกษาแนวพุทธ</td> <td>3(3-0-6)</td> </tr> </table>	หมวดศาสนาและปรัชญาตะวันออก	หน่วยกิต	หมวดศาสนา		PHI 2100 หลักพระพุทธศาสนา	3(3-0-6)	PHI 2102 หลักพุทธจิตวิทยาเบื้องต้น	3(3-0-6)	PHI 2103 พระพุทธศาสนาเบื้องต้น	3(3-0-6)	PHI 2104 พระพุทธศาสนากับปัญหาสังคม	3(3-0-6)	PHI 3101 ประวัติและนิกายของพระพุทธศาสนา	3(3-0-6)	PHI 3102 พระพุทธศาสนาในประเทศไทย (PHI 3104)	3(3-0-6)	PHI 3105 คติธรรมในชาดก	3(3-0-6)	PHI 3106 การเจริญสมาธิตามแนวทาง พระพุทธศาสนา	3(3-0-6)	PHI 3107 มนุษย์และความเป็นจริงของชีวิตในทัศนะ ของพระพุทธศาสนา	3(3-0-6)	PHI 3109 ศาสนาปฐมบรรพ์	3(3-0-6)	PHI 4101 ปรัชญาการศึกษาแนวพุทธ	3(3-0-6)	<table border="0"> <tr> <td>หมวดศาสนาและปรัชญาตะวันออก</td> <td>หน่วยกิต</td> </tr> <tr> <td>หมวดศาสนา</td> <td></td> </tr> <tr> <td>PHI 2100 หลักพระพุทธศาสนา</td> <td>3(3-0-6)</td> </tr> <tr> <td>PHI 2102 หลักพุทธจิตวิทยาเบื้องต้น</td> <td>3(3-0-6)</td> </tr> <tr> <td>PHI 2104 พระพุทธศาสนากับปัญหาสังคม</td> <td>3(3-0-6)</td> </tr> <tr> <td>PHI 3101 ประวัติและนิกายของพระพุทธศาสนา</td> <td>3(3-0-6)</td> </tr> <tr> <td>PHI 3102 พระพุทธศาสนาในประเทศไทย</td> <td>3(3-0-6)</td> </tr> <tr> <td>PHI 3105 คติธรรมในชาดก</td> <td>3(3-0-6)</td> </tr> <tr> <td>PHI 3106 การเจริญสมาธิตามแนวทาง พระพุทธศาสนา</td> <td>3(3-0-6)</td> </tr> <tr> <td>PHI 3107 มนุษย์และความเป็นจริงของชีวิตในทัศนะ ของพระพุทธศาสนา</td> <td>3(3-0-6)</td> </tr> <tr> <td>PHI 3109 ศาสนาปฐมบรรพ์</td> <td>3(3-0-6)</td> </tr> <tr> <td>PHI 4101 ปรัชญาการศึกษาแนวพุทธ</td> <td>3(3-0-6)</td> </tr> </table>	หมวดศาสนาและปรัชญาตะวันออก	หน่วยกิต	หมวดศาสนา		PHI 2100 หลักพระพุทธศาสนา	3(3-0-6)	PHI 2102 หลักพุทธจิตวิทยาเบื้องต้น	3(3-0-6)	PHI 2104 พระพุทธศาสนากับปัญหาสังคม	3(3-0-6)	PHI 3101 ประวัติและนิกายของพระพุทธศาสนา	3(3-0-6)	PHI 3102 พระพุทธศาสนาในประเทศไทย	3(3-0-6)	PHI 3105 คติธรรมในชาดก	3(3-0-6)	PHI 3106 การเจริญสมาธิตามแนวทาง พระพุทธศาสนา	3(3-0-6)	PHI 3107 มนุษย์และความเป็นจริงของชีวิตในทัศนะ ของพระพุทธศาสนา	3(3-0-6)	PHI 3109 ศาสนาปฐมบรรพ์	3(3-0-6)	PHI 4101 ปรัชญาการศึกษาแนวพุทธ	3(3-0-6)
หมวดศาสนาและปรัชญาตะวันออก	หน่วยกิต																																																		
หมวดศาสนา																																																			
PHI 2100 หลักพระพุทธศาสนา	3(3-0-6)																																																		
PHI 2102 หลักพุทธจิตวิทยาเบื้องต้น	3(3-0-6)																																																		
PHI 2103 พระพุทธศาสนาเบื้องต้น	3(3-0-6)																																																		
PHI 2104 พระพุทธศาสนากับปัญหาสังคม	3(3-0-6)																																																		
PHI 3101 ประวัติและนิกายของพระพุทธศาสนา	3(3-0-6)																																																		
PHI 3102 พระพุทธศาสนาในประเทศไทย (PHI 3104)	3(3-0-6)																																																		
PHI 3105 คติธรรมในชาดก	3(3-0-6)																																																		
PHI 3106 การเจริญสมาธิตามแนวทาง พระพุทธศาสนา	3(3-0-6)																																																		
PHI 3107 มนุษย์และความเป็นจริงของชีวิตในทัศนะ ของพระพุทธศาสนา	3(3-0-6)																																																		
PHI 3109 ศาสนาปฐมบรรพ์	3(3-0-6)																																																		
PHI 4101 ปรัชญาการศึกษาแนวพุทธ	3(3-0-6)																																																		
หมวดศาสนาและปรัชญาตะวันออก	หน่วยกิต																																																		
หมวดศาสนา																																																			
PHI 2100 หลักพระพุทธศาสนา	3(3-0-6)																																																		
PHI 2102 หลักพุทธจิตวิทยาเบื้องต้น	3(3-0-6)																																																		
PHI 2104 พระพุทธศาสนากับปัญหาสังคม	3(3-0-6)																																																		
PHI 3101 ประวัติและนิกายของพระพุทธศาสนา	3(3-0-6)																																																		
PHI 3102 พระพุทธศาสนาในประเทศไทย	3(3-0-6)																																																		
PHI 3105 คติธรรมในชาดก	3(3-0-6)																																																		
PHI 3106 การเจริญสมาธิตามแนวทาง พระพุทธศาสนา	3(3-0-6)																																																		
PHI 3107 มนุษย์และความเป็นจริงของชีวิตในทัศนะ ของพระพุทธศาสนา	3(3-0-6)																																																		
PHI 3109 ศาสนาปฐมบรรพ์	3(3-0-6)																																																		
PHI 4101 ปรัชญาการศึกษาแนวพุทธ	3(3-0-6)																																																		

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560)	หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2565)
หน่วยกิต	หน่วยกิต
PHI 4102 พุทธจริยศาสตร์ร่วมสมัย 3(3-0-6)	PHI 4102 พุทธจริยศาสตร์ร่วมสมัย 3(3-0-6)
PHI 4103 พุทธปรัชญามหายาน 3(3-0-6)	PHI 4103 พุทธปรัชญามหายาน 3(3-0-6)
PHI 4104 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับปรัชญาอภิธรรม 3(3-0-6)	PHI 4104 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับปรัชญาอภิธรรม 3(3-0-6)
*PHI 4105 พระพุทธศาสนากับความมั่นคงของชาติ 3(3-0-6)	PHI 4105 พระพุทธศาสนากับความมั่นคงของชาติ 3(3-0-6)
หมวดปรัชญาตะวันออก	หมวดปรัชญาตะวันออก
PHI 2204 ปรัชญาอิสลาม 3(3-0-6)	PHI 2204 ปรัชญาอิสลาม 3(3-0-6)
PHI 2205 ปรัชญาจีน 3(3-0-6)	PHI 2205 ปรัชญาจีน 3(3-0-6)
PHI 2206 ปรัชญาญี่ปุ่น 3(3-0-6)	PHI 2206 ปรัชญาญี่ปุ่น 3(3-0-6)
PHI 3201 ศาสนศาสตร์เบื้องต้น 3(3-0-6)	PHI 3201 ศาสนศาสตร์เบื้องต้น 3(3-0-6)
PHI 3203 ปรัชญาอินเดียร่วมสมัย 3(3-0-6)	PHI 3203 ปรัชญาอินเดียร่วมสมัย 3(3-0-6)
PHI 4201 แนวคิดและผลงานสำคัญของนักคิดทาง พระพุทธศาสนาในประเทศไทย 3(3-0-6)	PHI 4201 แนวคิดและผลงานสำคัญของนักคิดทาง พระพุทธศาสนาในประเทศไทย 3(3-0-6)
PHI 4203 ปัญหาปรัชญาในทางการเมืองของ โลกตะวันออก 3(3-0-6)	PHI 4203 ปัญหาปรัชญาในทางการเมืองของ โลกตะวันออก 3(3-0-6)
PHI 4205 ศาสนาเปรียบเทียบ 3(3-0-6)	PHI 4205 ศาสนาเปรียบเทียบ 3(3-0-6)
PHI 4206 ศาสนาโลกในโลกสมัยใหม่ 3(3-0-6)	PHI 4206 ศาสนาโลกในโลกสมัยใหม่ 3(3-0-6)
หมวดปรัชญาตะวันตก	หมวดปรัชญาตะวันตก
PHI 2306 ปรัชญาจิต 3(3-0-6)	PHI 2306 ปรัชญาจิต 3(3-0-6)
PHI 3302 ปรัชญาตะวันตกสมัยใหม่ 2 3(3-0-6)	PHI 3302 ปรัชญาตะวันตกสมัยใหม่ 2 3(3-0-6)
PHI 3308 ปรัชญาอเมริกัน 3(3-0-6)	PHI 3308 ปรัชญาอเมริกัน 3(3-0-6)
PHI 4303 ปรัชญาหลังนวยุคและอรรถปริวรรต (PHI 4306) 3(3-0-6)	PHI 4303 ปรัชญาหลังนวยุคและอรรถปริวรรต 3(3-0-6)
PHI 4305 ปรัชญาตะวันตกร่วมสมัย 3(3-0-6)	PHI 4305 ปรัชญาตะวันตกร่วมสมัย 3(3-0-6)
PHI 4307 ปรัชญาเอกซิสเตนเซียลลิสต์ 3(3-0-6)	PHI 4307 ปรัชญาเอกซิสเตนเซียลลิสต์ 3(3-0-6)
PHI 4308 ปรัชญาเปรียบเทียบเบื้องต้น 3(3-0-6)	PHI 4308 ปรัชญาเปรียบเทียบเบื้องต้น 3(3-0-6)
หมวดปรัชญาประยุกต์	หมวดปรัชญาประยุกต์
PHI 2400 ปัญหาปรัชญาในกฎหมาย 3(3-0-6)	PHI 2400 ปัญหาปรัชญาในกฎหมาย 3(3-0-6)
PHI 2401 ปรัชญาศาสนา 3(3-0-6)	PHI 2401 ปรัชญาศาสนา 3(3-0-6)
PHI 2402 ปรัชญาว่าด้วยความมั่นคงของชาติ 3(3-0-6)	PHI 2402 ปรัชญาว่าด้วยความมั่นคงของชาติ 3(3-0-6)
PHI 2405 ปรัชญาว่าด้วยความตาย 3(3-0-6)	PHI 2405 ปรัชญาว่าด้วยความตาย 3(3-0-6)
PHI 2406 จริยศาสตร์และสิ่งแวดล้อม 3(3-0-6)	PHI 2406 จริยศาสตร์และสิ่งแวดล้อม 3(3-0-6)
PHI 2407 จริยศาสตร์ธุรกิจ 3(3-0-6)	PHI 2407 จริยศาสตร์ธุรกิจ 3(3-0-6)
PHI 2408 ชีวจริยศาสตร์ 3(3-0-6)	PHI 2408 ชีวจริยศาสตร์ 3(3-0-6)
PHI 2409 ปรัชญาในประวัติศาสตร์ 3(3-0-6)	PHI 2409 ปรัชญาในประวัติศาสตร์ 3(3-0-6)
PHI 3401 ปรัชญาการปกครองแนวศาสนา 3(3-0-6)	PHI 3401 ปรัชญาการปกครองแนวศาสนา 3(3-0-6)
PHI 3402 ปัญหาปรัชญาในเศรษฐศาสตร์ 3(3-0-6)	PHI 3402 ปัญหาปรัชญาในเศรษฐศาสตร์ 3(3-0-6)
PHI 3403 ปรัชญาสังคม 3(3-0-6)	PHI 3403 ปรัชญาสังคม 3(3-0-6)

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560)	หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2565)
หน่วยกิต	หน่วยกิต
PHI 3404 ปรัชญาภาวะสตรี 3(3-0-6)	PHI 3404 ปรัชญาภาวะสตรี 3(3-0-6)
PHI 3405 ปรัชญาในภาพยนตร์ 3(3-0-6)	PHI 3405 ปรัชญาในภาพยนตร์ 3(3-0-6)
PHI 3406 ปรัชญาและแนวคิดสำคัญของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช 3(3-0-6)	PHI 3406 ปรัชญาและแนวคิดสำคัญของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช 3(3-0-6)
PHI 4401 ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 3(3-0-6)	PHI 4401 ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 3(3-0-6)
PHI 4402 วัฒนธรรมและศาสนา ในกลุ่มประเทศอาเซียน 3(3-0-6)	PHI 4402 วัฒนธรรมและศาสนา ในกลุ่มประเทศอาเซียน 3(3-0-6)
PHI 4403 ปัญหาปรัชญาในทางการเมือง ของโลกตะวันตก 3(3-0-6)	PHI 4403 ปัญหาปรัชญาในทางการเมือง ของโลกตะวันตก 3(3-0-6)
PHI 4404 ปรัชญาความรัก 3(3-0-6)	PHI 4404 ปรัชญาความรัก 3(3-0-6)
PHI 4405 ปรัชญาในวรรณคดี 3(3-0-6)	PHI 4405 ปรัชญาในวรรณคดี 3(3-0-6)
PHI 4406 ศาสนากับสังคม 3(3-0-6)	PHI 4406 ศาสนากับสังคม 3(3-0-6)
PHI 4407 การเสวนาระหว่างวัฒนธรรม และอารยธรรม 3(3-0-6)	PHI 4407 การเสวนาระหว่างวัฒนธรรม และอารยธรรม 3(3-0-6)
PHI 4408 ปรัชญาภาษา 3(3-0-6)	PHI 4408 ปรัชญาภาษา 3(3-0-6)
PHI 4409 หัวข้อที่น่าสนใจในปรัชญา 3(3-0-6)	PHI 4409 หัวข้อที่น่าสนใจในปรัชญา 3(3-0-6)
	กลุ่มวิชาพุทธศาสนศึกษา
	หมวดศาสนา
	* BDS 3101 ชาดกศึกษา 3(3-0-6)
	* BDS 3102 ธรรมบทศึกษา 3(3-0-6)
	* BDS 3104 พระพุทธศาสนานิกายเซ็น 3(3-0-6)
	* BDS 3107 พระพุทธศาสนาในโลกปัจจุบัน 3(3-0-6)
	* BDS 4101 ภาษาบาลีในพระพุทธศาสนา 3(3-0-6)
	หมวดศาสนาประยุกต์
	* BDS 2302 พระพุทธศาสนากับการดำรงชีวิต 3(3-0-6)
	* BDS 2303 ศิลปะและวัฒนธรรมทางพระพุทธศาสนา 3(3-0-6)
	* BDS 2304 เทศกาลและพิธีกรรมในพระพุทธศาสนา 3(3-0-6)
	* BDS 3305 พระพุทธศาสนากับสังคมไทย 3(3-0-6)
	* BDS 3306 สตรีและพระพุทธศาสนา 3(3-0-6)
	* BDS 4303 การสอนศาสนา 3(3-0-6)
	* BDS 4305 การศึกษาอิสระ 3(3-0-6)
	และสามารถเลือกเรียนกระบวนวิชาในกลุ่มวิชาปรัชญา
	5 กระบวนวิชา ดังนี้
	PHI 2104 พระพุทธศาสนากับปัญหาสังคม 3(3-0-6)
	PHI 3401 ปรัชญาการปกครองแนวศาสนา 3(3-0-6)
	PHI 4101 ปรัชญาการศึกษาแนวพุทธ 3(3-0-6)
	PHI 4103 พุทธปรัชญามหายาน 3(3-0-6)

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560)	หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2565)
	PHI 4205 ศาสนาเปรียบเทียบ 3(3-0-6)
วิชาโท 18 หน่วยกิต	วิชาโท 18 หน่วยกิต
<p>ให้เลือกเรียนวิชาโทสาขาใดสาขาหนึ่งในคณะมนุษยศาสตร์ที่ไม่ซ้ำกับวิชาเอกหรือจะเลือกเรียนวิชาโทในคณะอื่นๆ ของมหาวิทยาลัยรามคำแหงก็ได้ ตามกฎเกณฑ์ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สำหรับวิชาโทในคณะมนุษยศาสตร์ให้เป็นไปตามข้อกำหนดของสาขาวิชานั้น ๆ 2. สำหรับวิชาโทนอกคณะมนุษยศาสตร์ ให้ถือตามกฎเกณฑ์วิชาโทของคณะนั้น ๆ และกรณีที่มีกฎเกณฑ์วิชาโทในคณะดังกล่าวมีจำนวนหน่วยกิตไม่ถึง 18 หน่วยกิต ให้เป็นสิทธิของนักศึกษาที่จะเลือกเรียนวิชาใดก็ได้ในสาขาวิชาโทนั้น จนครบ 18 หน่วยกิต 3. สำหรับคณะที่ไม่มีกฎเกณฑ์วิชาโทเพื่อนักศึกษาต่างคณะ ให้เป็นสิทธิของนักศึกษาที่จะเลือกเรียนวิชาใดก็ได้ในสาขาวิชานั้นจนครบ 18 หน่วยกิต 4. กระบวนวิชาที่เลือกเรียนเป็นวิชาโทจะต้องไม่ซ้ำกับกระบวนวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป วิชาเอก และวิชาเลือกเสรี 	<p>ให้นักศึกษาเลือกเรียนวิชาโทสาขาใดสาขาหนึ่งในคณะมนุษยศาสตร์ที่ไม่ซ้ำกับวิชาเอก หรือจะเลือกเรียนวิชาโทในคณะอื่น ๆ ของมหาวิทยาลัยรามคำแหงก็ได้ตามกฎเกณฑ์ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สำหรับวิชาโทในคณะมนุษยศาสตร์ ให้เป็นไปตามข้อกำหนดของสาขาวิชานั้น ๆ 2. สำหรับวิชาโทนอกคณะมนุษยศาสตร์ ให้ถือตามกฎเกณฑ์วิชาโทของคณะนั้น ๆ และกรณีที่มีกฎเกณฑ์วิชาโทในคณะดังกล่าวมีจำนวนหน่วยกิตไม่ถึง 18 หน่วยกิต ให้เป็นสิทธิของนักศึกษาที่จะเลือกเรียนวิชาใดก็ได้ในสาขาวิชาโทนั้น จนครบ 18 หน่วยกิต 3. สำหรับคณะที่ไม่มีกฎเกณฑ์วิชาโทเพื่อนักศึกษาต่างคณะ ให้เป็นสิทธิของนักศึกษาที่จะเลือกเรียนวิชาใดก็ได้ ในสาขาวิชานั้นจนครบ 18 หน่วยกิต 4. กระบวนวิชาที่เลือกเรียนเป็นวิชาโทจะต้องไม่ซ้ำกับกระบวนวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป วิชาเอก และวิชาเลือกเสรี <p>รายละเอียดอื่น ๆ ในการเรียนวิชาโทใด ๆ ให้เป็นไปตามข้อกำหนดของสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องนั้น</p>
หมวดวิชาเลือกเสรี 9 หน่วยกิต	หมวดวิชาเลือกเสรี 6 หน่วยกิต
<p>นักศึกษาจะเลือกเรียนกระบวนวิชาใด ๆ ก็ได้ที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยรามคำแหงที่ไม่ซ้ำกับกระบวนวิชาที่เรียนเป็นวิชาศึกษาทั่วไป วิชาเอก และวิชาโท จำนวนไม่น้อยกว่า 9 หน่วยกิต</p>	<p>นักศึกษาจะเลือกเรียนกระบวนวิชาใด ๆ ก็ได้ที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่ไม่ซ้ำกับกระบวนวิชาที่เรียนเป็นวิชาศึกษาทั่วไป วิชาเอก และวิชาโท จำนวนไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต</p>

เปรียบเทียบวิชาโทปรัชญา

ข้อแตกต่างระหว่างหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560 กับฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2565

วิชาโทปรัชญา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560)	วิชาโทปรัชญา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2565)
<p>กำหนดจำนวนหน่วยกิตรวม 18 หน่วยกิต ไม่มีการแบ่งเป็นวิชาโทบังคับ และวิชาโทเลือก นักศึกษาสามารถเลือกเรียนวิชาใดก็ได้ ที่ภาควิชาเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษา ที่ไม่ซ้ำกับวิชาศึกษาทั่วไป และวิชาเลือกเสรี จนครบ 18 หน่วยกิต</p> <p><u>คำแนะนำการเรียน</u></p> <p>ถ้า นักศึกษามีจุดมุ่งหมายที่จะนำความรู้วิชาโทปรัชญาไปศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น ภาควิชาปรัชญา <u>ขอแนะนำให้เลือกเรียน</u> กลุ่มวิชาใดต่อไปนี้ 1 กลุ่มวิชา</p> <p><u>กลุ่ม ก.</u> หน่วยกิต</p> <p>PHI 2303 ปรัชญาตะวันตกสมัยโบราณ 3(3-0-6)</p> <p>PHI 2305 ปรัชญาตะวันตกสมัยกลาง 3(3-0-6)</p> <p>PHI 3301 ปรัชญาตะวันตกสมัยใหม่ 1 3(3-0-6)</p> <p><u>กลุ่ม ข.</u></p> <p>PHI 3306 จริยศาสตร์ 3(3-0-6)</p> <p>PHI 4304 อภิปรัชญา 3(3-0-6)</p> <p>PHI 4309 ญาณวิทยา 3(3-0-6)</p> <p>(PHI 2304)</p>	<p>กำหนดจำนวนหน่วยกิตรวม 18 หน่วยกิต ไม่มีการแบ่งเป็นวิชาโทบังคับ และวิชาโทเลือก นักศึกษาสามารถเลือกเรียนวิชาใดก็ได้ที่ภาควิชาเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษา ที่ไม่ซ้ำกับวิชาศึกษาทั่วไป และวิชาเลือกเสรี จนครบ 18 หน่วยกิต</p> <p><u>คำแนะนำการเรียน</u></p> <p>ถ้า นักศึกษามีจุดมุ่งหมายที่จะนำความรู้วิชาโทปรัชญาไปศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น ภาควิชาปรัชญา <u>ขอแนะนำให้เลือกเรียน</u> กลุ่มวิชาใดต่อไปนี้ 1 กลุ่มวิชา</p> <p><u>กลุ่ม ก.</u> หน่วยกิต</p> <p>PHI 2303 ปรัชญาตะวันตกสมัยโบราณ 3(3-0-6)</p> <p>PHI 2305 ปรัชญาตะวันตกสมัยกลาง 3(3-0-6)</p> <p>PHI 3301 ปรัชญาตะวันตกสมัยใหม่ 1 3(3-0-6)</p> <p><u>กลุ่ม ข.</u></p> <p>PHI 3306 จริยศาสตร์ 3(3-0-6)</p> <p>PHI 4304 อภิปรัชญา 3(3-0-6)</p> <p>PHI 4309 ญาณวิทยา 3(3-0-6)</p>

ภาคผนวก 6

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยรามคำแหง

ว่าด้วย การศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2560

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยรามคำแหง
ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี
พ.ศ. ๒๕๖๐

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงข้อบังคับมหาวิทยาลัยรามคำแหง ว่าด้วยการศึกษาชั้นปริญญาตรี อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๘ (๑) และ (๒) มาตรา ๕๐ และมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ. ๒๕๔๑ สภามหาวิทยาลัยรามคำแหง ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ จึงออกข้อบังคับไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยรามคำแหง ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๖๐”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้กับนักศึกษาที่เข้าศึกษาตั้งแต่ภาค ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๐ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

๓.๑ ข้อบังคับมหาวิทยาลัยรามคำแหง ว่าด้วยการศึกษาชั้นปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๓

๓.๒ ข้อบังคับมหาวิทยาลัยรามคำแหง ว่าด้วยการศึกษาชั้นปริญญาตรี (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๕๒

๓.๓ ข้อบังคับมหาวิทยาลัยรามคำแหง ว่าด้วยการศึกษาชั้นปริญญาตรี (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๕๕

๓.๔ ข้อบังคับมหาวิทยาลัยรามคำแหง ว่าด้วยการศึกษาชั้นปริญญาตรี (ฉบับที่ ๔)

พ.ศ. ๒๕๕๕

๓.๕ ข้อบังคับมหาวิทยาลัยรามคำแหง ว่าด้วยปีการศึกษา ภาคการศึกษา

และวันสำเร็จการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๐

บรรดาข้อบังคับ หรือระเบียบ หรือประกาศอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในข้อบังคับนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน

ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า มหาวิทยาลัยรามคำแหง

“สภามหาวิทยาลัย” หมายความว่า สภามหาวิทยาลัยรามคำแหง

“อธิการบดี” หมายความว่า อธิการบดีมหาวิทยาลัยรามคำแหง

“นักศึกษา” หมายความว่า นักศึกษาที่ศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ข้อ ๕ ผู้มีสิทธิเข้าศึกษา คุณสมบัติและคุณสมบัติ

๕.๑ เป็นผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (มัธยมศึกษาตอนปลาย)

หรือเทียบเท่า หรือ

๕.๒ เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งและเงินเดือน ตั้งแต่ระดับปฏิบัติงานขึ้นไป และเป็น

ผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรภาคบังคับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (มัธยมศึกษาตอนต้น) หรือเทียบเท่า หรือ

๕.๓ เป็นหรือเคยเป็นข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ หรือลูกจ้างของรัฐซึ่งได้ปฏิบัติงานมาแล้วรวมกันไม่น้อยกว่า ๕ ปี และเป็นผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรภาคบังคับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (มัธยมศึกษาตอนต้น) หรือเทียบเท่า หรือ

๕.๔ เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกรัฐสภา สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร สมาชิกสภาจังหวัด สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด สมาชิกสภาเขต สมาชิกสภาเมืองพัทยา สมาชิกสภาเทศบาล สมาชิกสภาตำบล สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หรือกรรมการสุขาภิบาล หรือกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และเป็นผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรภาคบังคับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (มัธยมศึกษาตอนต้น) หรือเทียบเท่า หรือ

๕.๕ เป็นผู้ซึ่งสภามหาวิทยาลัยได้พิจารณาแล้วเห็นสมควรให้รับเข้าศึกษาได้

ข้อ ๖ คุณสมบัติของผู้สมัครเข้าเป็นนักศึกษา

ผู้สมัครเข้าเป็นนักศึกษาต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

๖.๑ ไม่เป็นผู้มีโรคติดต่อร้ายแรง โรคที่สังคมรังเกียจ หรือโรคสำคัญที่จะเป็นอุปสรรคต่อการศึกษา

๖.๒ เป็นผู้มีความประพฤติเรียบร้อยและไม่บกพร่องในศีลธรรมอันดี

๖.๓ ไม่เคยถูกไล่ออกจากสถาบันใด ๆ เนื่องจากกระทำความผิด หรือมีความประพฤติเสื่อมเสีย

๖.๔ มีคุณสมบัติอย่างอื่นตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๗ การสมัครเข้าเป็นนักศึกษา

๗.๑ ผู้มีสิทธิเข้าศึกษามีคุณสมบัติและคุณสมบัติตามข้อ ๕ และข้อ ๖ ให้สมัครเข้าเป็นนักศึกษาได้ไม่เกินสองรหัสในขณะที่ยังมีสถานภาพการเป็นนักศึกษาอยู่ โดยมีเงื่อนไขในการสมัครต้องสมัครต่างคณะกัน และต้องเป็นการสมัครระหว่างหลักสูตรพิเศษที่บังคับเวลาเรียนกับหลักสูตรปกติที่ไม่บังคับเวลาเรียนเท่านั้น

๗.๒ มหาวิทยาลัยจะรับสมัครเข้าเป็นนักศึกษาปีละครั้งหรือหลายครั้ง หรือตลอดทั้งปีก็ได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๗.๓ ให้ผู้สมัครเข้าเป็นนักศึกษาซื้อใบสมัครและระเบียบการได้ตามวัน เวลา สถานที่ และวิธีการที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๗.๔ ผู้สมัครเข้าเป็นนักศึกษา ต้องส่งเอกสารและหลักฐานดังต่อไปนี้ ให้แก่สำนักบริการทางวิชาการและทดสอบประเมินผล ตามวันและเวลาที่กำหนดไว้ หากมิได้สมัครตามที่ได้กำหนดไว้แล้ว ให้ถือว่าสละสิทธิ์การใช้ใบสมัคร

๗.๔.๑ กรณีสมัครด้วยตนเอง

(๑) ใบสมัครและใบขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาซึ่งได้กรอกข้อความครบถ้วนสมบูรณ์ จำนวน ๓ ฉบับ

(๒) หนังสือสำคัญแสดงคุณสมบัติตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด พร้อมด้วยสำเนา จำนวน ๒ ฉบับ

ในกรณีที่ใช้คุณสมบัติตามความใน ๕.๒ หรือความใน ๕.๓ และความใน ๕.๔ ต้องมีหนังสือรับรองจากผู้บังคับบัญชาโดยตรง ตำแหน่งผู้อำนวยการหรือเทียบเท่าขึ้นไป หรือหนังสือรับรองจากหน่วยงานที่เคยปฏิบัติงานมาก่อน และลงนามโดยผู้มีอำนาจออกหนังสือรับรองนั้น พร้อมด้วยสำเนา จำนวน ๒ ฉบับ

(๓) สำเนาทะเบียนบ้าน จำนวน ๒ ฉบับ
(๔) ใบรับรองแพทย์แผนปัจจุบันชั้นหนึ่ง สาขาเวชกรรม จำนวน ๓ ฉบับ
(๕) รูปถ่ายสี หน้าที่ตรง ไม่สวมหมวก ไม่สวมแว่นตาค้นแดด ถ่ายมาแล้ว
ไม่เกิน ๖ เดือน ขนาด ๑.๕ นิ้ว ถึง ๒ นิ้ว จำนวน ๓ รูป

(๖) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน จำนวน ๓ ฉบับ
(๗) สำเนาเอกสารอย่างอื่น (ถ้ามี) เช่น หนังสือสำคัญแสดงการเปลี่ยน
ชื่อตัว ชื่อสกุล หรือคำนำหน้าชื่อ การสมรส การรับบุตรบุญธรรม การหย่า อย่างละจำนวน ๒ ฉบับ
(๘) กรณีเป็นพระภิกษุ สามเณร ให้ถ่ายสำเนาใบสุทธิ (แทนบัตรประจำตัว
ประชาชน) หน้า ๒ หน้า ๓ หน้า ๔ และหน้า ๕ แนบ จำนวน ๔ ฉบับ
(๙) กรณีเป็นชาวต่างชาติ ให้ถ่ายสำเนาหนังสือเดินทาง (แทนบัตรประจำตัว
ประชาชน) จำนวน ๕ ฉบับ

๗.๔.๒ กรณีสมัครทางไปรษณีย์

(๑) ใบสมัครและใบขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา สำหรับสมัครทางไปรษณีย์
ซึ่งได้กรอกข้อความครบถ้วนสมบูรณ์ จำนวน ๑ ฉบับ
(๒) สำเนาหนังสือสำคัญแสดงคุณวุฒิตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด
จำนวน ๒ ฉบับ

ใบกรณีที่ใช้คุณวุฒิตามความใน ๕.๒ หรือความใน ๕.๓ และความใน ๕.๔
ต้องมีหนังสือรับรองจากผู้บังคับบัญชาโดยตรง ตำแหน่งผู้อำนวยการหรือเทียบเท่าขึ้นไป หรือหนังสือรับรอง
จากหน่วยงานที่เคยปฏิบัติงานมาก่อน และลงนามโดยผู้มีอำนาจออกหนังสือรับรองนั้น พร้อมด้วยสำเนา
จำนวน ๑ ฉบับ

(๓) สำเนาทะเบียนบ้าน จำนวน ๒ ฉบับ
(๔) ใบรับรองแพทย์แผนปัจจุบันชั้นหนึ่ง สาขาเวชกรรม จำนวน ๓ ฉบับ
(๕) รูปถ่ายสี หน้าที่ตรง ไม่สวมหมวก ไม่สวมแว่นตาค้นแดด ถ่ายมาแล้ว
ไม่เกิน ๖ เดือน ขนาด ๑.๕ นิ้ว ถึง ๒ นิ้ว จำนวน ๒ รูป

(๖) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน จำนวน ๓ ฉบับ
(๗) สำเนาเอกสารอย่างอื่น (ถ้ามี) เช่น หนังสือสำคัญแสดงการเปลี่ยน
ชื่อตัว ชื่อสกุล หรือคำนำหน้าชื่อ การสมรส การรับบุตรบุญธรรม การหย่า อย่างละจำนวน ๒ ฉบับ
(๘) กรณีเป็นพระภิกษุ สามเณร ให้ถ่ายสำเนาใบสุทธิ (แทนบัตร
ประจำตัวประชาชน) หน้า ๒ หน้า ๓ หน้า ๔ และหน้า ๕ แนบ จำนวน ๓ ฉบับ
(๙) กรณีเป็นชาวต่างชาติ ให้ถ่ายสำเนาหนังสือเดินทาง (แทนบัตร
ประจำตัวประชาชน) จำนวน ๕ ฉบับ

๗.๔.๓ กรณีสมัครทางอินเทอร์เน็ต

(๑) ใบสมัครและใบขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา ซึ่งได้กรอกข้อความ
ครบถ้วนสมบูรณ์ลงในเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย จำนวน ๑ ฉบับ
(๒) สำเนาหนังสือสำคัญแสดงคุณวุฒิตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด
จำนวน ๒ ฉบับ

ในกรณีที่ใช้คุณวุฒิตามความใน ๕.๒ หรือความใน ๕.๓ และความใน ๕.๔ ต้องมีหนังสือรับรองจากผู้บังคับบัญชาโดยตรง ตำแหน่งผู้อำนวยการหรือเทียบเท่าขึ้นไป หรือหนังสือรับรองจากหน่วยงานที่เคยปฏิบัติงานมาก่อน และลงนามโดยผู้มีอำนาจออกหนังสือรับรองนั้น พร้อมด้วยสำเนา จำนวน ๒ ฉบับ

- (๓) สำเนาทะเบียนบ้าน จำนวน ๒ ฉบับ
- (๔) ใบรับรองแพทย์แผนปัจจุบันชั้นหนึ่ง สาขาเวชกรรม จำนวน ๓ ฉบับ
- (๕) รูปถ่ายสี หน้าที่ตรง ไม่สวมหมวก ไม่สวมแว่นตาค้นแดด ถ่ายมาแล้วไม่เกิน ๖ เดือน ขนาด ๓.๕ นิ้ว ถึง ๒ นิ้ว จำนวน ๒ รูป
- (๖) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน จำนวน ๒ ฉบับ
- (๗) สำเนาเอกสารอย่างอื่น (ถ้ามี) เช่น หนังสือสำคัญแสดงการเปลี่ยนชื่อตัว ชื่อสกุล หรือคำนำหน้าชื่อ การสมรส การรับบุตรบุญธรรม การหย่า อย่างละจำนวน ๒ ฉบับ
- (๘) กรณีเป็นพระภิกษุ สามเณร ให้ถ่ายสำเนาใบสุทธิ (แทนบัตรประจำตัวประชาชน) หน้า ๒ หน้า ๓ หน้า ๔ และหน้า ๕ แนบ จำนวน ๒ ฉบับ
- (๙) กรณีเป็นชาวต่างชาติ ให้ถ่ายสำเนาหนังสือเดินทาง (แทนบัตรประจำตัวประชาชน) จำนวน ๔ ฉบับ

สำเนาเอกสารตามความใน ๗.๔.๑ ความใน ๗.๔.๒ และความใน ๗.๔.๓ (๒) (๓) (๖) (๗) (๘) และ (๙) ให้ผู้สมัครลงนามรับรองในสำเนาเอกสารว่าได้ถ่ายจากต้นฉบับจริง

๗.๕ การรับผู้ใดเข้าเป็นนักศึกษา มหาวิทยาลัยอาจพิจารณาความประพฤติ และความเหมาะสมในสาขาวิชาที่สมัคร โดยวิธีสอบคัดเลือกและหรือวิธีอื่นใดตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด ซึ่งจะประกาศให้ทราบเป็นคราว ๆ ไป

กรณีผู้สมัครเข้าศึกษาในคณะที่มีเกณฑ์หรือข้อกำหนดขององค์กรสภาวิชาชีพ หรืออื่น ๆ ของสาขาวิชานั้น ๆ ให้เป็นไปตามที่คณะกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารงาน มหาวิทยาลัยรวมค่าแห่งและจัดทำเป็นประกาศมหาวิทยาลัย

๗.๖ ให้คณบดี หรือตัวแทนคณบดี หรือเจ้าหน้าที่ผู้ได้รับมอบหมายจากมหาวิทยาลัย เป็นผู้อนุมัติให้รับเข้าเป็นนักศึกษา หากเห็นว่าไม่สมควรรับผู้สมัครรายใดเข้าเป็นนักศึกษา ให้รายงานความเห็นต่ออธิการบดี อธิการบดีอาจสั่งให้รับหรือไม่รับผู้สมัครรายนั้นเข้าเป็นนักศึกษาก็ได้ ในกรณีที่อธิการบดีสั่งไม่รับให้เสนอเหตุผลให้สภามหาวิทยาลัยทราบ

๗.๗ ผู้สมัครจะต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติครบถ้วนถูกต้องตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย ให้ตรงกับความเป็นจริงทุกประการ หากไม่เป็นความจริงเพียงข้อใดข้อหนึ่ง หรือหลักฐานใดที่ใช้สมัคร ไม่ถูกต้องตามข้อบังคับ โดยที่มหาวิทยาลัยอาจตรวจพบได้ในภายหลังการสมัครเป็นนักศึกษาแล้ว ให้มหาวิทยาลัยถอนสถานภาพการเป็นนักศึกษาทันที โดยมหาวิทยาลัยไม่คืนเงินที่ได้ชำระไว้แล้วทั้งสิ้น รวมทั้งผลการสอบที่ผ่านมาก็ถือเป็นเสียเปล่า มหาวิทยาลัยจะไม่นับรวมเป็นหน่วยกิตสะสมให้

๗.๘ กรณีผู้สมัครใช้วุฒิการศึกษาของต่างประเทศ หลักฐานที่ใช้สมัครเข้าเป็นนักศึกษา ประกอบด้วยหนังสือรับรองการเทียบระดับชั้นวุฒิการศึกษาจากกระทรวงศึกษาธิการของประเทศไทย หรือหน่วยงานที่กำกับดูแลทางการศึกษาของรัฐบาลแต่ละประเทศ เช่น กระทรวงศึกษาธิการ หรือหน่วยงานของรัฐบาลที่เรียกชื่อเป็นอย่างอื่น หรือกระทรวงต่างประเทศ หรือสถานเอกอัครราชทูต หรือสถานกงสุลรับรอง หลักฐาน

การศึกษาที่ผู้สมัครนำมาเป็นหลักฐานประกอบการสมัครเป็นวุฒิกการศึกษาระดับใด ตามหลักสูตรที่รัฐบาลแต่ละประเทศกำหนด และเป็นสถานศึกษาที่ได้รับการรับรองจากรัฐบาล

กรณีผู้สมัครใช้วุฒิกการศึกษาต่างประเทศ วุฒิกศึกษานั้นต้องได้รับการรับรองจากสถาบันการศึกษาที่สำเร็จการศึกษามา ถ้ามีค่าใช้จ่ายในการรับรองวุฒิกการศึกษา อัตราค่าธรรมเนียมให้เป็นไปตามข้อบังคับว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมการศึกษา ค่าลงทะเบียนเรียนและค่าบำรุงการศึกษา

ข้อ ๘ การรับโอนนิสิตนักศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาอื่น

๘.๑ การเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญาตรี ต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า

๘.๒ ต้องเป็นหรือเคยเป็นนิสิตนักศึกษาจากสถาบันการศึกษา ระดับอุดมศึกษาหรือเทียบเท่า ในหลักสูตรที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา หรือหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจตามกฎหมายรับรอง และไม่เป็นผู้ถูกสั่งให้พ้นสภาพนิสิตนักศึกษาด้วยความผิดทางวินัย

๘.๓ การเทียบโอนผลการเรียนเป็นรายวิชาหรือกลุ่มรายวิชาที่มีเนื้อหาสาระครอบคลุมไม่น้อยกว่าสามในสี่ของรายวิชาหรือกลุ่มรายวิชาที่ขอเทียบ

๘.๔ การเทียบโอนผลการเรียนเป็นรายวิชาหรือกลุ่มรายวิชาที่สอบได้ต้องไม่ต่ำกว่าระดับคะแนนตัวอักษร C หรือแต้มระดับคะแนน ๒.๐๐ หรือเทียบเท่า และหรือเป็นไปตามเงื่อนไขของหลักสูตรของสาขาวิชานั้นกำหนด

๘.๕ นักศึกษาจะเทียบวิชาเรียนและโอนหน่วยกิตได้ ตามที่คณะกรรมการประจำคณะที่นักศึกษาสังกัดเป็นผู้กำหนด ทั้งนี้ ต้องไม่เกินสามในสี่ของหลักสูตรที่สาขานั้นกำหนด

๘.๖ การเทียบโอนผลการเรียนเป็นรายวิชาหรือกลุ่มรายวิชาที่ได้รับอนุมัติให้เทียบโอนจากสถาบันอุดมศึกษาอื่น มหาวิทยาลัยจะไม่นำมาคำนวณแต้มระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม

๘.๗ ในกรณีที่มหาวิทยาลัยเปิดหลักสูตรใหม่จะเทียบโอนนักศึกษาให้เข้าศึกษาได้ไม่เกินกว่าชั้นปีและภาคการศึกษาที่ได้รับอนุญาตให้นักศึกษาเรียนอยู่ตามหลักสูตรที่ได้รับความเห็นชอบแล้ว

๘.๘ ค่าใช้จ่ายและการชำระค่าใช้จ่ายในการขอเทียบโอนให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

๘.๙ นักศึกษาที่ขอเทียบโอนจะต้องใช้เวลาศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัย ไม่น้อยกว่า ๑ ปีการศึกษา จึงจะมีสิทธิขอสำเร็จการศึกษาได้

๘.๑๐ ระยะเวลาศึกษาและกระบวนวิชาที่ต้องศึกษาในมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อ ๑๔ ทั้งนี้ ต้องลงทะเบียนเรียนในมหาวิทยาลัยไม่น้อยกว่า ๑ ปีการศึกษา และต้องศึกษากระบวนวิชาตามที่คณะกรรมการประจำคณะที่รับเข้าศึกษากำหนด ให้ได้หน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๔ ของหน่วยกิตรวมทั้งหมด

ข้อ ๙ ผู้สมัครเข้าเป็นนักศึกษาที่มีสิทธิเทียบโอนหน่วยกิต นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในข้อ ๘ ข้อ ๑๐ และข้อ ๑๔ มหาวิทยาลัยอาจให้สิทธิเทียบโอนหน่วยกิตกรณีอื่น ๆ ก็ได้ โดยให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด ซึ่งจะประกาศให้ทราบเป็นคราว ๆ ไป

ข้อ ๑๐ การรับสมัครผู้ได้รับปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตร

ผู้ได้รับปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตร จากสถาบันอื่นที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษารับรอง อาจสมัครเข้าเป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัย เพื่อศึกษาในระดับ

ปริญญาตรีสาขาวิชาใดวิชาหนึ่งได้ การพิจารณารับสมัครผู้มีคุณสมบัติดังกล่าว ให้นำความในข้อ ๕ ข้อ ๖ และข้อ ๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การเทียบวิชาและรับโอนหน่วยกิตสำหรับนักศึกษาซึ่งเข้าศึกษาตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประจำคณะที่รับเข้าศึกษากำหนด และให้เป็นไปตามความใน ๘.๖

สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยรามคำแหงที่สมัครกลับเข้าเป็นนักศึกษาใหม่ และขอใช้สิทธิเทียบโอนหน่วยกิตตามวรรคหนึ่ง หรือตามข้อ ๙ หรือข้อ ๑๔ มหาวิทยาลัยให้สิทธิเทียบโอนหน่วยกิตสะสมเดิมในกระบวนวิชาที่โอนได้ โดยมหาวิทยาลัยจะเทียบอักษรระดับคะแนนตามผลสอบไล่ที่นักศึกษาสอบได้ก่อนการใช้ข้อบังคับฉบับนี้ คือ อักษรระดับคะแนน G จะถูกปรับเป็นอักษรระดับคะแนน A และอักษรระดับคะแนน P จะถูกปรับเป็นอักษรระดับคะแนน C⁺

การเทียบวิชาและรับโอนหน่วยกิต สำหรับนักศึกษาที่เข้าศึกษาตามวรรคสาม ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประจำคณะกำหนด โดยห้ามใช้เทียบโอนในกรณีที่เป็นสาขาวิชาเดิม และกลุ่มวิชาเอกเดิม

ข้อ ๑๑ การชำระค่าธรรมเนียมการศึกษา ค่าลงทะเบียนเรียน ค่าบำรุงมหาวิทยาลัย และการขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา

๑๑.๑ ผู้ได้รับอนุมัติเข้าเป็นนักศึกษาตามความใน ๗.๖ แล้ว ต้องไปชำระเงินค่าธรรมเนียมแรกเข้าเป็นนักศึกษา ค่าขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา ค่าบัตรประจำตัวนักศึกษา ค่าสมาชิกหนังสือพิมพ์ข่าวรามคำแหง ค่าลงทะเบียนเรียนเป็นรายหน่วยกิต ค่าบำรุงมหาวิทยาลัยและค่าเทียบโอนหน่วยกิต สำหรับนักศึกษาประเภทเทียบโอนหน่วยกิต ตามวัน เวลา สถานที่ และวิธีการที่มหาวิทยาลัยกำหนด

สำหรับผู้สมัครทางไปรษณีย์และผู้สมัครทางอินเทอร์เน็ต การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๑๑.๒ ถ้าผู้ได้รับอนุมัติเข้าเป็นนักศึกษาตามความใน ๗.๖ ไม่ลงทะเบียนเรียนให้เสร็จสิ้นตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด ถือว่าไม่มีสถานภาพนักศึกษา ยกเว้นมหาวิทยาลัยกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

๑๑.๓ เมื่อสำนักบริการทางวิชาการและทดสอบประเมินผลขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา และรับลงทะเบียนเรียนแล้ว มหาวิทยาลัยจะออกบัตรประจำตัวนักศึกษาตามแบบและวิธีการที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๑๒ รหัสประจำตัวนักศึกษา

รหัสประจำตัวนักศึกษา (Student code) ประกอบด้วยเลข ๑๐ ตัวดังนี้

BEFAXXXXXC

หลัก BE คือ เลข พ.ศ.....FA คือ เลข 01, 02, 03.....99 เป็นเลขประจำคณะ X คือ เลข 0, 1, 2, 3,.....9 แสดงถึงลำดับที่เข้าศึกษาในแต่ละปี และ C คือเลขที่ใช้ตรวจสอบเลขทั้ง ๙ ตัวข้างหน้า (check digit)

เมื่อนักศึกษาย้ายคณะหรือเปลี่ยนสาขาวิชา ให้คงรหัสประจำตัวไว้อย่างเดิมและให้เพิ่มเลขอีกกลุ่มหนึ่ง มี ๔ ตัว ดังนี้

FAMJ

หลัก FA คือ เลขประจำคณะที่ย้ายเข้า และหลัก MJ คือ เลขประจำสาขาวิชาที่ย้ายเข้า เลขประจำคณะและเลขประจำสาขาวิชา ให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๓๓ การลงทะเบียนเรียน

๓๓.๑ นักศึกษาแต่ละคนมีอาจารย์ที่ปรึกษาตามที่มหาวิทยาลัย หรือคณะแต่งตั้ง อาจารย์ที่ปรึกษานั้น มหาวิทยาลัยอาจแต่งตั้งและมอบหมายอาจารย์หรือบุคคลอื่น ให้ทำหน้าที่แนะนำ ปรึกษาการเรียน ตักเตือน และดูแลความประพฤตินักศึกษาก็ได้

๓๓.๒ มหาวิทยาลัยจะจัดให้มีการลงทะเบียนเรียนในแต่ละภาคการศึกษา

ในการลงทะเบียนเรียน นักศึกษาต้องใช้เอกสารต่าง ๆ สำหรับลงทะเบียนเรียน ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด ส่วนวัน เวลา และสถานที่ ให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๓๓.๓ นักศึกษาจะลงทะเบียนเรียนโดยปรึกษาและขอรับความเห็นชอบจากอาจารย์ ที่ปรึกษาก่อนหรือไม่ก็ได้ เว้นแต่นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ ซึ่งสมัครเข้าเป็นนักศึกษาด้วยตนเองต้องปรึกษา และได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา หรือผู้ที่มหาวิทยาลัยมอบหมายก่อน จึงจะลงทะเบียนเรียน ในชั้นปีที่ ๑ ภาค ๑ ได้

๓๓.๔ การลงทะเบียนเรียนให้ลงทะเบียนได้ไม่น้อยกว่า ๔ หน่วยกิต และไม่เกิน ๒๒ หน่วยกิต ในภาคการศึกษาปกติ ส่วนในภาคฤดูร้อนให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน ๔ หน่วยกิต

ในกรณีที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียนน้อยกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ หรือเกินเกณฑ์ขั้นสูง ที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง เนื่องจากจะจบการศึกษา ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณบดีหรือผู้ที่ได้รับ มอบหมาย หากมหาวิทยาลัยตรวจสอบพบว่านักศึกษายังไม่สามารถขอจบการศึกษาได้ ในภาคนั้น ๆ มหาวิทยาลัยจะตัดกระบวนวิชาที่เกินเกณฑ์ออกตามลำดับสุดท้ายขึ้นไปให้เหลือเท่าที่มหาวิทยาลัยกำหนด โดยไม่คืนเงิน

๓๓.๕ กระบวนวิชาใดมีนักศึกษาลงทะเบียนเรียนในภาคหนึ่ง ๆ ไม่ถึง ๑๐ คน มหาวิทยาลัย อาจประกาศงดสอนกระบวนวิชานั้นก็ได้ ทั้งนี้ ต้องไม่เป็นกระบวนวิชาบังคับที่นักศึกษาต้อง ลงทะเบียนเรียนเพื่อขอจบการศึกษาในภาคนั้น ๆ

ข้อ ๓๔ ระยะเวลาศึกษา

ระยะเวลาศึกษาเพื่อรับปริญญาตรี กำหนดไม่เกิน ๘ ปีการศึกษา สำหรับหลักสูตร ๔ ปี ไม่เกิน ๑๐ ปีการศึกษา สำหรับหลักสูตร ๕ ปี และไม่เกิน ๑๒ ปีการศึกษา สำหรับหลักสูตร ๖ ปี

การนับระยะเวลา ๘ ปีการศึกษา ๑๐ ปีการศึกษา และ ๑๒ ปีการศึกษา ได้คำนวณ เป็นภาคการศึกษา โดยให้ถือว่า ๑ ปีการศึกษา มี ๒ ภาคการศึกษาปกติ หากมีภาคฤดูร้อนต่อเนื่องจาก ภาคการศึกษาสุดท้ายของปีการศึกษานั้น ๆ ก็ให้นับรวมด้วย

ผู้ใดเป็นนักศึกษาครบ ๘ ปีการศึกษา ๑๐ ปีการศึกษา และ ๑๒ ปีการศึกษาแล้ว แต่ผลของการศึกษายังไม่เพียงพอที่จะได้รับการเสนอชื่อเพื่อรับปริญญาตรี สถานภาพนักศึกษาของผู้นั้น เป็นอันสิ้นสุดลง แต่อาจสมัครกลับเข้าเป็นนักศึกษาใหม่ในคณะใดก็ได้

มหาวิทยาลัยอาจเทียบหน่วยกิตสะสมให้แก่นักศึกษาที่สมัครกลับเข้าเป็นนักศึกษาใหม่ ตามวรรคสามได้ตามที่คณะกรรมการประจำคณะที่รับเข้าศึกษาเห็นสมควร โดยผู้สมัครจะต้อง ชำระค่าเทียบโอนหน่วยกิตตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด และไม่เป็นการให้นักศึกษาใช้สิทธิซ้ำซ้อนกับการ เทียบวิชา และรับโอนหน่วยกิตตามข้อ ๓๐ วรรคสาม

ข้อ ๑๕ ระบบการศึกษา

๑๕.๑ มหาวิทยาลัยดำเนินการศึกษาแบบทวิภาค (Semester system) โดยแบ่งเวลาศึกษาในปีการศึกษาหนึ่งออกเป็น ๒ ภาคการศึกษาปกติ คือ ภาค ๑ (First semester) และภาค ๒ (Second semester) และภาคฤดูร้อน (Summer session) ภาค ๑ และภาค ๒ ใช้เวลาภาคละ ๑๘ สัปดาห์ (เรียนในชั้น ๑๖ สัปดาห์ กับสอบไล่ ๒ สัปดาห์) และภาคฤดูร้อน เวลา ๘ สัปดาห์ (เรียนในชั้น ๗ สัปดาห์ กับสอบไล่ ๑ สัปดาห์)

ภาคฤดูร้อน นักศึกษาจะไม่ลงทะเบียนเรียนก็ได้

๑๕.๒ ปีการศึกษาเริ่มต้นตั้งแต่วันที่มีการบรรยายในชั้นเรียน ภาค ๑ และสิ้นสุดวันก่อนวันแรกที่มีการบรรยายในชั้นเรียนของปีการศึกษาถัดไป

วันเริ่มต้นและวันสุดท้ายของปีการศึกษาและภาคการศึกษา ให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ให้กำหนดวันถัดจากวันสอบไล่วันสุดท้ายของแต่ละภาคการศึกษาเป็นวันสำเร็จการศึกษา เว้นแต่ผู้มีผลการศึกษครบถ้วนตามหลักสูตรก่อนการสอบไล่ ตามประกาศของมหาวิทยาลัยให้ถือวันที่ผู้นั้นมีผลการศึกษครบถ้วนตามหลักสูตรเป็นวันสำเร็จการศึกษา

๑๕.๓ ผู้สมัครเข้าเป็นนักศึกษาที่ใช้สิทธิเทียบโอนหน่วยกิต ตั้งแต่ ๒ รหัสขึ้นไป แม้จะมีหน่วยกิตสะสมครบหลักสูตรในวันสมัครเข้าเป็นนักศึกษาใหม่จะถือว่าสำเร็จการศึกษา เมื่อมีการลงทะเบียนเพิ่มเติมและสอบไล่ได้อักษรระดับคะแนนตั้งแต่ D ขึ้นไป อย่างน้อย ๖ หน่วยกิตโดยต้องได้รับความเห็นชอบจากคณบดี

๑๕.๔ มหาวิทยาลัยอำนวยความสะดวกการศึกษาด้วยระบบสหวิทยาการ (Interdisciplinary system) คณะใดหรือภาควิชาใด มีหน้าที่เกี่ยวกับสาขาวิชาใดก็จะอำนวยความสะดวกและวิจัยในสาขานั้น ๆ แก่นักศึกษาของมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ คณะหรือภาควิชาต่าง ๆ จะไม่เปิดสอนกระบวนวิชาซ้ำกัน

๑๕.๕ สาขาวิชาต่าง ๆ ที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัย แบ่งการสอนออกเป็นกระบวนวิชา (Course) กระบวนวิชาหนึ่ง ๆ กำหนดเนื้อเรื่องมากน้อยเป็นจำนวนหน่วยกิต (Semester credit) และทำการสอนกระบวนวิชาหนึ่ง ๆ เสร็จสิ้นในเวลา ๑ ภาคการศึกษา

๑๕.๖ หน่วยกิต หมายถึง เลขจำนวนที่ใช้แสดงปริมาณการศึกษาที่นักศึกษาได้รับจากมหาวิทยาลัยแต่ละกระบวนวิชาจะมีจำนวนหน่วยกิตกำหนดไว้

๑๕.๗ จำนวนหน่วยกิตมีวิธีคิด ดังนี้

๑๕.๗.๑ กระบวนวิชาที่ใช้เวลาบรรยายปกติสัปดาห์ละ ๑ ชั่วโมง ตลอด ๑ ภาคการศึกษา กำหนดให้มีค่า ๑ หน่วยกิต

๑๕.๗.๒ กระบวนวิชาที่ใช้เวลาปฏิบัติทดลอง การอภิปราย การฝึก ฯลฯ โดยปกติใช้เวลา ๒ ชั่วโมง หรือ ๓ ชั่วโมงต่อ ๑ สัปดาห์ ตลอด ๑ ภาคการศึกษา มีค่าเป็น ๑ หรือ ๒ หรือ ๓ หน่วยกิต ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับลักษณะของวิชานั้น ๆ และตามที่แต่ละคณะกำหนด

๑๕.๘ กระบวนวิชาหนึ่ง ๆ จะประกอบด้วยอักษรย่อของสาขาวิชา เลขประจำกระบวนวิชา จำนวนหน่วยกิต ชื่อเต็มของกระบวนวิชา เนื้อเรื่องที่จะสอนในกระบวนวิชานั้น และพื้นฐานของนักศึกษาที่ควรจะเรียนกระบวนวิชานั้นได้

การกำหนดให้ต้องเรียนวิชาพื้นฐานกระบวนวิชาใดมาก่อน ให้เป็นอำนาจของคณบดี

๑๕.๙ อักษรย่อของสาขาวิชาให้ใช้ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๑๕.๑๐ เลขประจำกระบวนวิชาประกอบด้วยเลข ๔ ตัว มีความหมายดังนี้

๑๕.๑๐.๑ เลขตัวแรก (หลักพัน) แสดงถึงชั้นของกระบวนวิชาดังนี้

เลข "๑" แสดงถึงกระบวนวิชาชั้นปีที่ ๑ (Freshman course)

เลข "๒" แสดงถึงกระบวนวิชาชั้นปีที่ ๒ (Sophomore course)

เลข "๓" แสดงถึงกระบวนวิชาชั้นปีที่ ๓ (Junior course)

เลข "๔" และ "๕" แสดงถึงกระบวนวิชาชั้นปีที่ ๔ (Senior course)

๑๕.๑๐.๒ เลขตัวที่สอง (หลักร้อย) แสดงกลุ่มวิชาย่อย

๑๕.๑๐.๓ เลขตัวที่สามและเลขตัวที่สี่ (หลักสิบและหลักหน่วย) แสดง

ลำดับของวิชา และอาจกำหนดเลขบางตัวให้มีความหมายเฉพาะก็ได้ เช่น กระบวนวิชาที่ต้องเรียนสองภาคต่อเนื่องกัน (Two-semester course) ให้ลงท้ายด้วยเลข "๑" และเลข "๒" ส่วนกระบวนวิชาที่ไม่สอนต่อเนื่องกัน ให้ลงท้ายด้วย ๓, ๔, ๕,..... เป็นต้น

๑๕.๑๑ ในกรณีที่ยกเลิกการสอนในกระบวนวิชาใด ๆ ให้คงพิมพ์กระบวนวิชานั้นไว้ในหลักสูตรเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๘ ปีการศึกษา แต่ให้บอกไว้ในวงเล็บว่า ยกเลิกการสอนกระบวนวิชานี้ตั้งแต่เมื่อไร

๑๕.๑๒ ในกรณีที่เปิดสอนกระบวนวิชาใหม่ ให้กำหนดเลขประจำกระบวนวิชาใหม่ที่ยังไม่เคยนำมาใช้ ถ้ามีความจำเป็นอาจกำหนดให้ใช้เลขเก่าที่ได้เลิกใช้มาแล้วเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๘ ปีการศึกษาก็ได้ และให้บอกไว้ในวงเล็บว่าเปิดสอนครั้งแรกเมื่อไร

๑๕.๑๓ กระบวนวิชาใดที่มีลักษณะเทียบเท่ากัน ต้องบ่งไว้ในแต่ละกระบวนวิชาด้วย เพราะกระบวนวิชาดังกล่าวจะนับเป็นหน่วยกิตสะสมได้เพียงกระบวนวิชาใดกระบวนวิชาหนึ่งเท่านั้น

๑๕.๑๔ การกำหนดสถานภาพนักศึกษา ให้กำหนดไว้ดังนี้

๑๕.๑๔.๑ นักศึกษาที่มีหน่วยกิตสะสมไม่เกิน ๓๕ หน่วยกิต

เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ ๑

๑๕.๑๔.๒ นักศึกษาที่มีหน่วยกิตสะสมระหว่าง ๓๖ - ๗๐ หน่วยกิต

เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ ๒

๑๕.๑๔.๓ นักศึกษาที่มีหน่วยกิตสะสมระหว่าง ๗๑ - ๑๐๕ หน่วยกิต

เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ ๓

๑๕.๑๔.๔ นักศึกษาที่มีหน่วยกิตสะสมเกิน ๑๐๖ - ๑๓๙ หน่วยกิต

เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ ๔

๑๕.๑๔.๕ นักศึกษาที่มีหน่วยกิตสะสมระหว่าง ๑๔๐ - ๑๗๓ หน่วยกิต

เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี

๑๕.๑๔.๖ นักศึกษาที่มีหน่วยกิตสะสมเกิน ๑๗๓ หน่วยกิต

เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ ๖

ข้อ ๑๖ การวัดและประเมินผลการศึกษา

๑๖.๑ มหาวิทยาลัยมีการวัดผลสำหรับกระบวนวิชาที่นักศึกษาลงทะเบียนไว้ในภาคการศึกษาหนึ่ง ๆ ไม่น้อยกว่า ๑ ครั้ง และเมื่อได้ประเมินผลการเรียนวิชาใดเป็นครั้งสุดท้ายแล้ว ถือว่าการเรียนกระบวนวิชานั้นสิ้นสุดลง

๑๖.๒ อาจารย์ผู้รับผิดชอบกระบวนวิชา ต้องแจ้งเกณฑ์การวัดและประเมินผลแต่ละรายกระบวนวิชาให้ภาควิชา สาขาวิชา หรือผู้บริหารโครงการพิเศษพิจารณา ก่อนประกาศผลสอบ

๑๖.๓ การประเมินผลในแต่ละรายกระบวนวิชาให้ใช้ระดับคะแนนตัวอักษรตามความใน ๑๖.๗

๑๖.๔ การประเมินผลการศึกษา เพื่อคำนวณระดับคะแนนเฉลี่ย (Grade Point Average : GPA) จะแสดงเมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษาแต่ละภาค

๑๖.๕ วิธีคำนวณระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม (Cumulative Grade Point Average : CGPA)

๑๖.๕.๑ ให้นำผลคูณของจำนวนหน่วยกิตกับค่าระดับคะแนนของทุกกระบวนวิชา มารวมกัน แล้วหารด้วยจำนวนหน่วยกิตสะสมของกระบวนวิชาที่นักศึกษาสอบได้ทั้งหมด ผลลัพธ์ที่ได้ คือ ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม

$$GPA = \frac{(NA \times ๔) + (NB^+ \times ๓.๕) + (NB \times ๓) + (NC^+ \times ๒.๕) + (NC \times ๒) + (ND^+ \times ๑.๕) + (ND \times ๑)}{\text{จำนวนหน่วยกิตสะสมที่นักศึกษาสอบได้ทั้งหมด}}$$

จำนวนหน่วยกิตสะสมที่นักศึกษาสอบได้ทั้งหมด

NA	คือ จำนวนหน่วยกิตสะสมที่นักศึกษาสอบได้ อักษรระดับคะแนน A
NB ⁺	คือ จำนวนหน่วยกิตสะสมที่นักศึกษาสอบได้ อักษรระดับคะแนน B ⁺
NB	คือ จำนวนหน่วยกิตสะสมที่นักศึกษาสอบได้ อักษรระดับคะแนน B
NC ⁺	คือ จำนวนหน่วยกิตสะสมที่นักศึกษาสอบได้ อักษรระดับคะแนน C ⁺
NC	คือ จำนวนหน่วยกิตสะสมที่นักศึกษาสอบได้ อักษรระดับคะแนน C
ND ⁺	คือ จำนวนหน่วยกิตสะสมที่นักศึกษาสอบได้ อักษรระดับคะแนน D ⁺
ND	คือ จำนวนหน่วยกิตสะสมที่นักศึกษาสอบได้ อักษรระดับคะแนน D

๑๖.๕.๒ ค่าคะแนนเฉลี่ยให้ใช้จุดทศนิยม ๒ ตำแหน่ง ทศนิยมตำแหน่งที่ ๓

ถ้าเกิน ๕ ให้ปัดขึ้น

๑๖.๕.๓ นักศึกษามีสิทธิปรับอักษรระดับคะแนนได้เฉพาะกระบวนวิชาที่ได้ผลการสอบต่ำกว่าอักษรระดับคะแนน C ทั้งนี้ ให้นับกระบวนวิชาที่สอบได้อักษรระดับคะแนนสูงสุดเพียงครั้งเดียว หากกระบวนวิชานั้นมีอักษรระดับคะแนนที่เท่ากัน ให้นับอักษรระดับคะแนนครั้งสุดท้ายเป็นหน่วยกิตสะสม

๑๖.๕.๔ ผู้ที่จะสำเร็จการศึกษาได้ต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ ๒.๐๐ ขึ้นไป

๑๖.๕.๕ นักศึกษาจากสถาบันอื่นที่เทียบโอนตามเกณฑ์ของแต่ละคณะจากวุฒิที่ใช้สมัคร การเทียบโอนความรู้และการให้หน่วยกิตจากการศึกษานอกระบบ และหรือการศึกษาตามอัธยาศัย ไม่สามารถนำกระบวนวิชาที่เทียบโอนได้แล้วมาขอ Regrade

๑๖.๕.๖ นักศึกษาที่เทียบโอนเป็นรายกระบวนวิชา ได้แก่ นักศึกษา Pre-Degree นักศึกษาหมดสถานภาพ นักศึกษาปริญญาที่ ๒ และนักศึกษาเทียบโอนสองสถาบัน สามารถเลือกกระบวนวิชาที่ได้เกรดต่ำกว่า C มาเทียบโอนได้ และสามารถนำวิชาที่เทียบโอนแล้วนั้นมาขอ Regrade ได้

๑๖.๖ ใบรับรองผลการศึกษา (Transcript) ทั้งประเภทสำเร็จการศึกษาและไม่สำเร็จการศึกษา จะแสดงผลสอบเฉพาะอักษรระดับคะแนนที่สอบผ่าน (A, B⁺, B, C⁺, C, D⁺, D) และผลสอบที่พอใจ (S) ส่วนใบตรวจสอบผลการเรียน (Check grade) จะแสดงผลการสอบทุกตัวอักษรที่ลงทะเบียนเรียนตลอดหลักสูตร ทั้งที่สอบผ่าน (A, B⁺, B, C⁺, C, D⁺, D) สอบไม่ผ่าน (F) และผลสอบเป็นที่พอใจ (S) และไม่เป็นที่น่าพอใจ (U)

การขอใบรับรองการเป็นนักศึกษา ต้องเป็นนักศึกษาที่ยังมีสถานภาพการเป็นนักศึกษาเท่านั้น

กรณีเป็นนักศึกษาต่างชาติจะขอใบรับรองการเป็นนักศึกษาเพื่อขอวีซ่า จะต้องเป็นผู้ที่มีวีซ่าประเภท Non-immigrant และต้องเป็นผู้ที่มีผลการสอบไล่ได้หน่วยกิตสะสมภาคเรียนละไม่น้อยกว่า ๔ หน่วยกิต

๑๖.๗ อักษรระดับคะแนน ค่าคะแนนต่อหน่วยกิตและความหมาย

อักษรระดับคะแนน	ค่าคะแนนต่อหน่วยกิต	ความหมาย	
A	๔.๐๐	ดีเยี่ยม	Excellent
B ⁺	๓.๕๐	ดีมาก	Very Good
B	๓.๐๐	ดี	Good
C ⁺	๒.๕๐	ปานกลาง	Fairly Good
C	๒.๐๐	พอใช้	Fair
D ⁺	๑.๕๐	อ่อน	Poor
D	๑.๐๐	อ่อนมาก	Very Poor
F	๐.๐๐	สอบตก/ขาดสอบ	Failure/Absence

ตัวอักษรอื่น ๆ ที่มีความหมายเฉพาะซึ่งแสดงสถานภาพการศึกษา ตัวอักษรเหล่านี้ไม่มีคะแนน

ตัวอักษร	ความหมาย	
S	ผลการประเมินเป็นที่พอใจ	Satisfactory
U	ผลการประเมินไม่เป็นที่น่าพอใจ	Unsatisfactory
W	การขอลอนกระบวนวิชา	Withdrawal
X	รอผลสอบ	No report

๑๖.๘ การใช้ตัวอักษร A, B⁺, B, C⁺, C, D⁺, D, F, S, U, W และ X ในกรณีดังต่อไปนี้

๑๖.๘.๑ ในกระบวนวิชาที่นักศึกษาเข้าสอบ หรือมีผลงานที่ประเมินได้เป็นระดับคะแนน ยกเว้นกรณีที่นักศึกษาสอบตกหรือขาดสอบจะใช้ตัวอักษร F เป็นสัญลักษณ์

๑๖.๘.๒ ตัวอักษร S และ U เกิดจากการประเมินผลรายวิชาที่กำหนดไว้ว่าไม่มีการประเมินผลเป็นระดับคะแนน

๑๖.๘.๓ ตัวอักษร W ใช้ในกรณีที่นักศึกษาได้รับอนุมัติให้ถอนกระบวนวิชาตามข้อ ๑๗

๓๖.๘.๔ ตัวอักษร X ในกรณีที่กระบวนวิชาที่นักศึกษาลงทะเบียนและสอบไล่ แต่อาจารย์ยังไม่นำผลสอบมาทำการประมวลผล

๓๖.๙ กรณีที่ไม่ผ่านการวัดและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยจัดให้มีการสอบซ่อม หนึ่งครั้งต่อภาคเรียนปกติโดยผู้มีคุณสมบัติ คือ เป็นนักศึกษาที่สอบตกหรือขาดสอบในภาคปกติ หรือภาคฤดูร้อน การใช้สิทธิให้เป็นไปตามเงื่อนไข ดังนี้

๓๖.๙.๑ กระบวนวิชาที่สอบตกในภาค ๑ นักศึกษาที่จะใช้สิทธิสอบซ่อม ต้องดำเนินการลงทะเบียนสอบซ่อมภาค ๑ ของปีการศึกษาเดียวกันเท่านั้น

กระบวนวิชาที่สอบตกในภาค ๒ หรือภาคฤดูร้อน นักศึกษาที่จะใช้สิทธิสอบซ่อม ต้องดำเนินการลงทะเบียนสอบซ่อมภาค ๒ และภาคฤดูร้อนของปีการศึกษาเดียวกันเท่านั้น

ในกรณีที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียนกระบวนวิชาเดียวกันทั้งภาค ๒ และภาคฤดูร้อนของปีการศึกษาเดียวกันนั้น แล้วสอบได้ในภาคใดภาคหนึ่ง สิทธิในการลงทะเบียนสอบซ่อม ภาค ๒ และภาคฤดูร้อนของปีการศึกษานั้น เป็นอันสิ้นสุดลง

๓๖.๙.๒ การลงทะเบียนสอบซ่อมดำเนินการตามวัน เวลา ที่มหาวิทยาลัย กำหนดและต้องไม่ลงทะเบียนสอบซ่อมกระบวนวิชาที่มีการสอบเข้าซ้อนในวันเวลาเดียวกัน เว้นแต่ได้แจ้ง ขอบการศึกษาของภาคนั้น

๓๖.๙.๓ การวัดผลสอบซ่อมนั้น ผลการสอบได้ให้รายงานผลในภาคที่มี สิทธิสอบ และนักศึกษาที่ลงทะเบียนสอบซ่อมไว้แล้ว มหาวิทยาลัยจะไม่คืนเงินค่าลงทะเบียนไม่ว่ากรณีใด ๆ

๓๖.๑๐ ในกรณีที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียนกระบวนวิชาใดที่ระบุว่าเป็นกระบวนวิชาที่ เทียบเท่ากัน แม้จะไม่มี การเปลี่ยนหลักสูตรใหม่ก็ตาม ให้นำกระบวนวิชาใดกระบวนวิชาหนึ่งเท่านั้นเป็น หน่วยกิตเพื่อให้ครบหลักสูตร

ข้อ ๑๗ การบอกเลิกบอกเพิ่มกระบวนวิชา

๑๗.๑ นักศึกษาที่ได้ลงทะเบียนเรียนไปแล้วจะเปลี่ยนแปลงกระบวนวิชาใด ๆ อีกไม่ได้ เว้นแต่

๑๗.๑.๑ มหาวิทยาลัยมีประกาศดสอนกระบวนวิชาที่นักศึกษาได้ลงทะเบียนเรียน ไปแล้ว ให้ขอเงินค่าหน่วยกิตคืน หรือเปลี่ยนกระบวนวิชาอื่นทดแทน โดยอาจต้องชำระเงินเพิ่มหรือขอเงินคืน ถ้าจำนวนหน่วยกิตไม่เท่ากัน

๑๗.๑.๒ มหาวิทยาลัยอาจมีประกาศให้นักศึกษาไปดำเนินการบอกเลิก บอกเพิ่มกระบวนวิชา ตามระยะเวลาที่เห็นสมควร

๑๗.๒ การบอกเลิกกระบวนวิชาที่ได้ลงทะเบียนเรียนซ้ำไว้ เพราะยังไม่รู้ผลการสอบ ของภาคก่อน ต่อมาารู้ผลว่าสอบได้ นักศึกษานั้นมีสิทธิขอเงินคืนค่าลงทะเบียนเรียนกระบวนวิชานั้นเป็น รายหน่วยกิตเต็มจำนวนได้ โดยนักศึกษาต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นก่อนการสอบกระบวนวิชาที่บอกเลิก ในภาคเรียนนั้น

๑๗.๓ นักศึกษาผู้ใดขาดสอบ หรือไม่ส่งงานที่อาจารย์ผู้สอนกำหนดในกระบวนวิชา ใดที่ได้ลงทะเบียนเรียนไว้แล้ว นักศึกษาผู้นั้นจะได้อักษรระดับคะแนน F ในกระบวนวิชานั้น

๑๗.๔ นักศึกษาที่เรียนครบหลักสูตรและแจ้งจบในภาคใดแล้ว จะไม่สามารถ ลงทะเบียนเรียนในภาคถัดไปได้ เว้นแต่ยังไม่ทราบผลสอบของภาคที่ครบหลักสูตรนั้น

ทั้งนี้ เมื่อสภามหาวิทยาลัยได้อนุมัติให้สำเร็จการศึกษาในภาคใดแล้ว ให้ถือว่า การลงทะเบียนเรียนในภาคถัดไปนั้นเป็นการเสียเปล่า และให้ยกเลิกการลงทะเบียนเรียนนั้น ส่วนค่าธรรมเนียมการศึกษา ค่าลงทะเบียนเรียนและค่าบำรุงมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อ ๓๔

ข้อ ๓๘ การย้ายคณะและการเปลี่ยนสาขาวิชา

๓๘.๑ นักศึกษาที่ประสงค์จะย้ายคณะหรือเปลี่ยนสาขาวิชา ให้ดำเนินการขอย้าย โดยยื่นคำขอตามแบบพิมพ์ของมหาวิทยาลัย ตามหลักเกณฑ์วิธีการและสถานที่ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๓๘.๒ นักศึกษาที่ประสงค์จะย้ายคณะหรือเปลี่ยนสาขาวิชา ต้องเคยลงทะเบียนเรียน มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ภาคการศึกษาปกติ

๓๘.๓ การย้ายคณะและการเปลี่ยนสาขาวิชา จะต้องยื่นคำขอย้ายก่อนเรียนจบครบ หลักสูตร

ข้อ ๓๙ การขอคืนเงินค่าธรรมเนียมการศึกษา ค่าลงทะเบียนเรียน และค่าบำรุงมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยจะไม่คืนให้แก่นักศึกษา เว้นแต่

๓๙.๑ มหาวิทยาลัยประกาศตสอนกระบวนวิชาใด นักศึกษาที่ได้ลงทะเบียนเรียน วิชานั้นไว้ มีสิทธิขอคืนเงินลงทะเบียนเรียนกระบวนวิชานั้นเป็นรายหน่วยกิตเต็มจำนวน

๓๙.๒ นักศึกษาผู้ใดได้ลงทะเบียนเรียนกระบวนวิชาใดซ้ำไว้ เพราะยังไม่รู้ผลการสอบ ของภาคก่อน ต่อมารู้ผลสอบได้ นักศึกษาผู้นั้นมีสิทธิขอคืนเงินค่าลงทะเบียนเรียนกระบวนวิชานั้น เป็นรายหน่วยกิตเต็มจำนวนได้

๓๙.๓ นักศึกษาผู้ใดได้ลงทะเบียนเรียนกระบวนวิชาใดซ้ำไว้ เพราะยังไม่รู้ผลการสอบ ของภาคก่อน ต่อมารู้ผลว่าสอบได้ครบตามหลักสูตร นักศึกษาผู้นั้นมีสิทธิขอคืนเงินค่าลงทะเบียนเรียน กระบวนวิชานั้นเป็นรายหน่วยกิตเต็มจำนวน ค่าบริการลงทะเบียนไม่ตรงตามวันที่มหาวิทยาลัยกำหนด และค่าบำรุงมหาวิทยาลัยได้

การขอคืนเงินตามความใน ๓๙.๑ ความใน ๓๙.๒ หรือความใน ๓๙.๓ แล้วแต่กรณี ต้องดำเนินการภายในภาคการศึกษาที่ได้ชำระเงินนั้นไว้

ข้อ ๒๐ การเสนอชื่อเพื่อรับปริญญาตรี

๒๐.๑ นักศึกษาจะต้องเรียนกระบวนวิชาต่าง ๆ ให้ครบตามหลักสูตรและเงื่อนไข ที่กำหนดไว้ในแต่ละสาขาวิชา มีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในแต่ละหลักสูตร จึงจะได้รับการ เสนอชื่อให้ได้รับปริญญาตรีในสาขาวิชานั้นได้

สำหรับนักศึกษาที่โอนมาจากสถาบันอุดมศึกษาอื่นตามข้อ ๘ และผู้ที่ได้รับ ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตร ซึ่งมหาวิทยาลัยรามคำแหงรับรอง และเข้าเป็นนักศึกษาตาม ข้อ ๑๐ ต้องศึกษาให้ได้หน่วยกิตสะสมจากมหาวิทยาลัยรามคำแหง ตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการประจำคณะ ที่รับเข้าศึกษากำหนด จึงจะได้รับการเสนอชื่อเพื่อขอรับปริญญาตรี

การขอรับปริญญา นักศึกษาต้องตรวจสอบผลการศึกษาตามหลักสูตรของ ตนเองให้ถูกต้องครบถ้วนตามโครงสร้างหลักสูตรที่คณะกำหนด จึงจะมีสิทธิยื่นคำขอสำเร็จการศึกษาตาม หลักสูตรที่คณะที่สังกัด โดยต้องแนบหลักฐานการชำระเงินค่าขึ้นทะเบียนบัณฑิตภายในภาคเรียนสุดท้าย ที่สำเร็จการศึกษา

๒๐.๒ เมื่อคณะตรวจสอบว่าครบหลักสูตรแล้ว ให้นำเสนอชื่อนักศึกษาที่เรียนจบ
ครบหลักสูตร และมีความประพฤติดี สมควรได้รับปริญญาตรี เพื่อขออนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย
และนักศึกษาสามารถยื่นคำขอรับใบรับรองสภามหาวิทยาลัย และใบรับรองผลสำเร็จการศึกษาที่
สำนักบริการทางวิชาการและทดสอบประเมินผล หลังจากสภามหาวิทยาลัยอนุมัติแล้ว

ก่อนการรับปริญญาหากตรวจพบว่านักศึกษายังไม่จบหลักสูตร ไม่ว่าจะด้วยเหตุ
ใด ๆ นักศึกษาต้องยินยอมให้มหาวิทยาลัยระงับการรับปริญญาบัตรของนักศึกษาได้ และให้ถือว่าเงินที่
นักศึกษาชำระค่าธรรมเนียมชั้นทะเบียนบัณฑิตและค่าหนังสือสำคัญไว้แล้ว เป็นการชำระเงินล่วงหน้า
เมื่อนักศึกษาเรียนจบครบหลักสูตรแล้ว ให้มีสิทธิขึ้นทะเบียนบัณฑิตได้ โดยไม่ต้องชำระเงินดังกล่าวอีก
หรือหากนักศึกษาต้องการขอรับเงินคืนก็ให้มีสิทธิดำเนินการได้

๒๐.๓ นักศึกษาที่จะได้รับปริญญาเกียรตินิยม ต้องเรียนจบหลักสูตรปริญญาตรี
ภายในระยะเวลาที่กำหนด มีความประพฤติดี และมีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมของกระบวนวิชาที่สอบได้
ตลอดหลักสูตรตามเกณฑ์ที่กำหนดให้ได้รับปริญญาเกียรตินิยม โดยสภามหาวิทยาลัยพิจารณาการอนุมัติ
ปริญญาเกียรตินิยมแก่ผู้ได้รับการเสนอชื่อจากคณะตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

๒๐.๓.๑ ปริญญาตรีเกียรตินิยมอันดับหนึ่งเหรียญทอง ต้องเป็นผู้ได้รับ
คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ ๓.๗๕ ขึ้นไป

๒๐.๓.๒ ปริญญาตรีเกียรตินิยมอันดับหนึ่ง ต้องเป็นผู้ได้รับคะแนนเฉลี่ยสะสม
ไม่ต่ำกว่า ๓.๕๐

๒๐.๓.๓ ปริญญาตรีเกียรตินิยมอันดับสอง ต้องเป็นผู้ได้รับคะแนนเฉลี่ยสะสม
ไม่ต่ำกว่า ๓.๒๕

ทั้งนี้ นักศึกษาที่จะได้รับปริญญาเกียรตินิยม ต้องไม่เคยลงทะเบียนเรียน
กระบวนวิชาใดและสอบได้กระบวนวิชานั้นมากกว่า ๓ ครั้ง หรือลงทะเบียนเรียนและสอบได้กระบวนวิชา
ตามหลักสูตรใหม่ที่ใช้แทนกระบวนวิชาตามหลักสูตรเก่าซึ่งเคยสอบได้แล้ว

๒๐.๓.๔ นักศึกษาที่เข้าศึกษาตามข้อ ๘ ข้อ ๙ ข้อ ๑๐ และข้อ ๑๔ จะไม่ได้รับ
การเสนอชื่อให้ได้รับปริญญาตรีเกียรตินิยม ยกเว้นสำหรับผู้สมัครที่มีหน่วยกิตสะสม เพราะเคยสมัครเข้าศึกษา
เป็นรายกระบวนวิชามาก่อน ตามระเบียบมหาวิทยาลัยรามคำแหง ว่าด้วยการศึกษาเป็นรายกระบวนวิชา
โดยไม่ได้รับปริญญา พ.ศ. ๒๕๓๗ ข้อ ๘ วรรค ๒ หรือระเบียบมหาวิทยาลัยรามคำแหง ว่าด้วยการศึกษา
เป็นรายกระบวนวิชาเพื่อเตรียมศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ ข้อ ๘ วรรค ๒ ซึ่งมหาวิทยาลัยรับรอง
และรับเข้าเป็นนักศึกษาต่อเนื่องตามข้อ ๕ ต้องศึกษาให้ได้หน่วยกิตสะสมจากมหาวิทยาลัยเป็น
จำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และอาจพิจารณาเสนอชื่อให้ได้รับปริญญาเกียรตินิยมตามข้อ ๒๐
โดยอนุโลม

๒๐.๔ นักศึกษาผู้ใดมีหนี้สินค้างชำระต่อมหาวิทยาลัย จะต้องชำระหนี้สินให้หมดสิ้น
เสียก่อน จึงจะได้รับการเสนอชื่อให้ได้รับปริญญา

ข้อ ๒๑ การอนุมัติให้ปริญญา

๒๑.๑ ตามปกติสภามหาวิทยาลัยจะพิจารณาอนุมัติให้ปริญญาปีการศึกษาละ ๓ ครั้ง
คือ เมื่อสิ้นภาค ๑ ภาค ๒ และภาคฤดูร้อน

๒๑.๒ มหาวิทยาลัยจะจัดให้มีพิธีพระราชทานปริญญาบัตรประจำปีละหนึ่งครั้ง ซึ่งจะประกาศให้ทราบเป็นคราว ๆ ไป

ข้อ ๒๒ การให้อนุปริญญา

นักศึกษาอาจยื่นคำร้องขอรับอนุปริญญาได้ เมื่อได้เรียนครบหลักสูตรและเงื่อนไขว่าด้วยอนุปริญญาที่กำหนดไว้ในแต่ละสาขาวิชา โดยต้องมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่าสามในสี่ของหลักสูตร

ข้อ ๒๓ การให้เหรียญรางวัลแก่ผู้เรียนดี

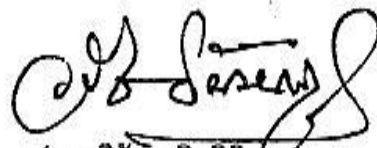
๒๓.๑ เหรียญรางวัลเรียนดีตลอดหลักสูตรเป็นเหรียญทอง ซึ่งมีรูปร่างลักษณะและขนาดตามแบบที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๒๓.๒ การมอบเหรียญรางวัลเรียนดี ให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด ตามความใน ๒๐.๓.๑ ของข้อ ๒๐

ข้อ ๒๔ นักศึกษาที่เข้าศึกษาก่อนวันที่ข้อบังคับนี้ใช้บังคับ ให้ปฏิบัติตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยรามคำแหง ว่าด้วยการศึกษาชั้นปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จนกว่าจะสำเร็จการศึกษาหรือหมดสถานภาพการเป็นนักศึกษา

ข้อ ๒๕ ให้อธิการบดีรักษาการตามข้อบังคับนี้ ในกรณีมีปัญหาหรือไม่สามารถปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ได้ ให้อธิการบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารงานมหาวิทยาลัยรามคำแหง มีอำนาจสั่งและปฏิบัติการได้ตามที่เห็นสมควร

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๐

(นายวิรัช ชินวินิจกุล)

นายกสภามหาวิทยาลัยรามคำแหง